

HRVATSKARIJEČ

SUBOTICA, 6. SRPNJA 2007. - CIJENA 35 DINARA - BROJ 228

Informativno-politički tjednik, izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003. COBISS SR-ID 109442828

ISSN 1451-4257

POLJOPRIVREDNICI OČEKUJU RAST CIJENE PŠENICE

INTERVJU

MIRKO ŠTEFKOVIĆ

»LIRA NAIVA 2007« U BAČKOM MONOŠTORU

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija P. Matarić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR:

Zvonimir Perušić

ODGOVORNA UREDNICA:

Jasminka Dulić

POMOĆNIK I ZAMJENIK

ODGOVORNE UREDNICE:

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk

KOREKTOR: Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69

E-MAIL: hrvatskarijec@tippnet.co.yu

WEB: www.hrvatskarijec.co.yu

TISAK: »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine pod
rednim brojem 73.List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
32+659.3(497.113=163.42)

Dobrodošla gesta

Preko 15.000 ljudi dnevno će moći u Zagrebu vidjeti kulturno-gospodarske i povijesne vrijednosti Hrvata iz Vojvodine. Po prvi puta, nakon nekoliko županija iz Republike Hrvatske, jedna hrvatska nacionalna zajednica izvan matice predstaviti će u reprezentativnom prostoru vrlo frekventnog Autobusnog kolodvora svoju baštinu i dostignuća. Svečano otvorenje zakazano za srijedu 4. srpnja u 19 sati, u ovome broju, zbog zatvaranja lista, nismo mogli ispratiti ali će već u sljedećem broju naši čitatelji moći vidjeti djelić onoga što će se tijekom ljeta moći vidjeti u Zagrebu. Kako je najavila koordinatrica izložbe *Antonija Čota*, kroz ovu izložbu, za čije su potrebe angažirana sva kulturna društva i institucije, bit će predstavljen život Hrvata u Vojvodini u svim segmentima.

U ovome broju čitatelji mogu pročitati i očitovanje Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini u povodu isprike predsjednika Srbije i ujedno predsjednika Demokratske stranke *Borisa Tadića* upućene hrvatskom narodu za patnje nanese od strane Miloševićeva režima. Premda je očitovanje izišlo u javnost s izvjesnim zakašnjenjem, pozdravljanje isprike predsjednika Tadića kao dobrodošle političke i moralne geste je znak da stvaranje »ozračja međusobnog pomirenja i povjerenja između srpskog i hrvatskog naroda« i hrvatskoj nacionalnoj manjini u Srbiji donosi povoljniji kontekst u kojemu se može integrirati u politički život Srbije bez straha od gubljenja nacionalnog identiteta. Ukoliko DSHV uspije u svojoj nakani da ovo pozitivno ozračje iskoristi, kako je najavio u svome priopćenju, za koaliranje s najjačom demokratskom strankom na predstojećim lokalnim i pokrajinskim izborima koje neće dovesti do »utapanja« DSHV-a u DS, pridonijelo bi to očuvanju specifičnog političkog i nacionalnog identiteta ove stranke. Uspije li pak postati i »nezaobilazni faktor u vođenju i provođenju vanjskih politika Republike Srbije i Republike Hrvatske«, i Hrvati u Vojvodini bi od toga mogli imati koristi. Hoće li u tome i uspjati vrijeme će pokazati.

J. D.

Attila Szalai

Sjednica IO HNV-a

Informiranje i obrazovanje u žizi 4

Poljoprivrednici uvjereni

Cijena pšenice će rasti 8,9

In memoriam: Dragutin Tadijanović (1905.-2007.)

Odlazak barda hrvatskoga pjesništva 28

Mali nogometaši NK Bačke u Osijeku

Cappy Cup 2007 43

Sjednica IO HNV-a

Informiranje i obrazovanje u žiži

Odluka o formiranju radnog tijela Vijeća koje će izraditi dokument o načinu formiranja sustava informiranja na hrvatskom jeziku u Republici Srbiji * Poziv za upis u gimnazijski odjel društveno-jezičnog smjera na hrvatskom jeziku u Gimnaziji »Svetozar Marković« u Subotici još važi

Izvršni odbor Hrvatskog nacionalnog vijeća formirat će radno tijelo Vijeća koje će izraditi dokument o načinu formiranja sustava medija na hrvatskom jeziku u Republici Srbiji, odlučeno je na sjednici Izvršnog odbora HNV-a koja je održana 29. lipnja u Subotici. Ova je odluka donesena nakon razmatranja informacije RT Vojvodine u svezi s programom na hrvatskom jeziku

nemaju tradicionalno svoje redakcije u okviru RUV RTV-a daju termini programa od 22 do 23,30 sati radnim danima. Tako je i hrvatskoj manjinskoj zajednici ponuđen isti termin, utorkom ili četvrtkom.

Tijekom rasprave o ovoj ponudi Mato Groznica je istaknuo kako se iz dopisa ne vidi tko će snositi financijske troškove produkcije emisije na hrvatskom jeziku koja

Tjednik« na subotičkoj YU-ECO televiziji, jer HNV kao producent neće moći osigurati potrebna sredstva za ovu emisiju već od mjeseca kolovoza. Nakon rasprave odlučeno je da se formira radno tijelo Vijeća koje će izraditi dokument o mogućnosti osiguravanja permanentnog izvora financiranja emisije »TV Tjednik«.

U daljnjem tijeku sjednice Antonija Čota je podnijela izvješće o pripremama kulturno-gospodarskog predstavljanja Hrvata iz Vojvodine na izložbi »Vojvodina u

na sjednici je donesena i odluka da HNV uputi dopis Skupštini Općine Subotica, kojim bi se tražilo da se u svim srednjim školama u Subotici obavi anketiranje učenika i da se organizira održavanje sata – hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture.

Glede distribucije sredstava iz proračuna Pokrajinskog tajništva za propise, upravu i nacionalne manjine za rad hrvatskih udruga, Antonija Čota je istaknula kako se na natječaj javilo 19 hrvatskih udruga i organizacija koje su za

Sa sastanka IO HNV-a u Subotici

U organizaciji HNV-a i uz pomoć Crvenog križa Zatrešića i Grada Zagreba, 96 djece koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku u osnovnim školama u kolovozu će ići na ljetovanje u Selce.

Zagrebu«, dok je Jašo Šimić iznio informaciju da poziv za upis u gimnazijski odjel društveno-jezičnog smjera na hrvatskom jeziku u Gimnaziji »Svetozar Marković« u Subotici još važi i da će kampanja za upis biti nastavljena i putem medija koji pokrivaju cijeli teritorij Vojvodine. U kontekstu teme o obrazovanju na materinjem jeziku

svoje projekte tražile 12 milijuna dinara, a hrvatskoj je zajednici iz pokrajinskog proračuna pripalo svega 1.800.000 dinara. Ta je svota podijeljena prema kvaliteti projekata, kao i prema kriteriju teritorijalne zastupljenosti udruga u raspodjeli sredstava.

Z. Sarić

koji bi se trebao početi emitirati na valovima Radio Novog Sada.

Osim predsjednice Izvršnog odbora Slavice Peić, na sjednici su bili nazočni članovi Izvršnog odbora Vijeća Mato Groznica, Antonija Čota i Jašo Šimić, predsjednik HNV-a Branko Horvat, urednik programa na hrvatskom jeziku na RTV Dragan Jurakić i urednica programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice Ljiljana Dulić.

INFORMIRANJE HRVATSKE ZAJEDNICE NA RTV: Ispred RT Vojvodine, ravnatelj Radio Novog Sada Srđan Miljković uputio je ponudu HNV-u u kojoj se navodi kako je dosadašnja praksa da se onim nacionalnim manjinama koje

bi se emitirala na Radio Novom Sadu, a Slavica Peić je naglasila kako građani hrvatske nacionalnosti u Vojvodini, kao i svi drugi građani, redovito plaćaju radio-televizijsku pristojbu te da očekuju da RT Vojvodina ima obvezu ne samo emitiranja, nego i financiranja radijskog programa na hrvatskom jeziku. Na prijedlog Branka Horvata donesena je odluka da se formira radno tijelo Vijeća koje će izraditi dokument o načinu formiranja sustava informiranja na hrvatskom jeziku u Republici Srbiji.

UPIS U HRVATSKI GIMNAZIJSKI ODJEL: Na sjednici IO HNV-a razmatrana je i mogućnost daljnjeg emitiranja emisije »TV

Još se evidentiraju kandidati za upis u Gimnaziju »Svetozar Marković« u Subotici

► *Lako je s pametnima. Teško je s genijalcima.*

► *Jedino predškolska djeca imaju privilegij da se mogu kockati.*

Dujizmi

► *Da nisam neradan, davno bih napustio posao.*

► *Da me ne bi ispravljali, priznajem da sam kriv.*

Priopćenje Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini

Stvaranje ozračja međusobnog pomirenja i povjerenja

Pozdravljajući nedavnu ispriku predsjednika Srbije i ujedno čelnika Demokratske stranke *Borisa Tadića* upućenu hrvatskom narodu, Demokratski savez Hrvata u Vojvodini uputio je priopćenje za javnost u kojem se kaže: »Imajući u vidu značaj normalizacije odnosa između susjednih država na prostoru bivše Jugoslavije za stabilnost i sigurnost u regiji jugoistočne Europe, pozdravljamo ispriku predsjednika

Borisa Tadića koju je uputio hrvatskom narodu za patnje nanesene od strane Miloševićevog režima početkom 90-ih godina. Ova je politička i moralna gesta dobrodošla ne samo u funkciji stvaranja ozračja međusobnog pomirenja i povjerenja između srpskog i hrvatskog naroda, već i u funkciji stvaranja pretpostavki za uspješnost započetih europskih (EU) i euroatlantskih (NATO) integracija.

Stoga držimo da je isprika predsjednika *Borisa Tadića* usmjerena na dobrobit kako srbijanske tako isto i hrvatske vanjske politike u kontekstu uspješnosti različitih oblika europskih integracijskih procesa, ali isto tako i (sub)regionalne suradnje. Trebamo znati da otvorena ili neriješena pitanja između dviju država i dvaju naroda, generirana ratnim konfliktima i povijesnim naslijeđem, uveliko otežavaju one političke, gospodarske i ekonomske procese

koji će pridonijeti jačanju stabilnosti i sigurnosti kako u regiji tako i na širem prostoru Europe. Svjesni smo naime činjenice da napredak gospodarske i ekonomske i svake druge suradnje uveliko ovisi o njihovoj postojećoj političko-psihološkoj pozadini. U tom smislu upućena isprika u velikoj mjeri pridonosi stvaranju političko-moralnih pretpostavki za uspješnost realizacije različitih (sub)regionalnih inicijativa. Drugim riječima, 'čisto' ekonomski faktori i nametanje (sub)regionalnih asocijacija 'odozgo' ne mogu pridonijeti pomirenju i povjerenju među narodima koji su bili zaraćeni u recentnoj povijesti, a bez da se imaju na umu njihove psihološko-moralne pretpostavke koje će generirati drugačiju političku kulturu na ovim prostorima.

Politički rizik na domaćoj političkoj sceni, koji je predsjednik *Tadić* ovom isprikom preuzeo na sebe kao šef države i šef Demokratske

stranke, daje nam garanciju da eventualna predizborna koalicija ove stranke i Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini na predstojećim lokalnim i pokrajinskim izborima neće dovesti do 'utapanja' DSHV-a u DS niti će dovesti do gubljenja specifičnog političkog i nacionalnog identiteta DSHV-a. Štoviše, ova bi predizborna koalicija u značajnoj mjeri pridonijela razvitku međudržavnih odnosa. U jednom ovakvom političkom kontekstu DSHV ne bi bio samo politički subjekt koji se bori za nacionalno-manjinske interese Hrvata u Vojvodini, već bi jednim dijelom postao nezaobilazni faktor u vođenju i provođenju vanjskih politika Republike Srbije i Republike Hrvatske. Na ovaj bi način Hrvati u Vojvodini bili integrirani u politički život Srbije, a istodobno bi sačuvali i ojačali svoju nacionalno-manjinsku političku specifičnost. ■

Na Autobusnom kolodvoru u Zagrebu

Kulturno-gospodarsko predstavljanje Hrvata iz Vojvodine

Izložba »Vojvodina u Zagrebu« otvorena je 4. srpnja na Autobusnom kolodvoru u Zagrebu. Ovu multimedijalnu prezentaciju kulturno-gospodarskih i povijesnih vrijednosti Hrvata iz Vojvodine organizirali su Hrvatsko nacionalno vijeće u Republici Srbiji, Demokratski savez Hrvata u Vojvodini i Pokrajinsko tajništvo za propise, upravu i nacionalne manjine, uz suradnju uprave Autobusnog kolodvora Zagreb.

Na izložbi su predstavljeni eksponati iz bogatog kulturnog i povijesnog naslijeđa vojvodanskih Hrvata, kao i iz suvremenog života Hrvata ovog kraja. Predstaviti će se i poznata modna kreatorica *Marija Šabić*, likovna umjetnica *Cecilija Miler*, te Subotički tamburaški orkestar pod

ravnanjem *Stipana Jaramazovića*. Glavna koordinatorica izložbe je članica Izvršnog odbora HNV-a *Antonija Čota*. ■

Održan sastanak Radne skupine nacionalnih vijeća

U subotu, 30. lipnja 2006. godine u Novome Sadu održan je sastanak Radne skupine nacionalnih vijeća za izradu kompromisnog prijedloga Zakona o nacionalnim vijećima.

Na sastanku, kojemu su prisustvovali predstavnici manjinskih vijeća – mađarskog, hrvatskog, slovačkog, rumunjskog, vlašskog i bunjevačkog, diskutirano je o četiri skupine pitanja: dogradnja postojećeg ili donošenje novoga manjinskog zakona, način izbora manjinskih vijeća, centralizirani ili decentralizirani sustav vijeća te problem nadležnosti vijeća.

S. B.

UKRATKO

Donacija Svete stolice

Institut za kardiovaskularne bolesti u Srijemskoj kamenici dobio je u utorak vrijednu intraaortnu balon crpku i tri intra-aortna balon katetera, zahvaljujući donaciji Svete stolice, pape Benedikta XVI. Aparat vrijedan 30 milijuna eura direktori Instituta dr. Nadi Čemerlić-Ađić uručio je apostolski nuncij u Beogradu, monsinjor Eugenio Sbarbaro u pratnji nadbiskupa beogradskog, monsinjora Stanislava Hočevara. Upravnik kardiokirurgije dr. Mikloš Fabri istaknuo je da ovu crpku do jučer Institut nije imao i da će pomoći najtežim srčanim bolesnicima koji leže na intenzivnoj njezi. Naime, ova crpka je zapravo mehanička potpora za rad srca. Uz pomoć ove crpke najkritičnijim pacijentima moći će se produžiti život. Svečanoj primopredaji prisustvovali su i monsinjor Đuro Gašparović, pomoćni biskup Đakovačko-srijemski i u ime Srpske pravoslavne crkve protojerej stavrofor Boža Sovilj.

Del Ponte očekuje Mladića u Den Haagu do kraja godine

Glavna haška tužiteljica Carla Del Ponte izjavila je u utorak u Bruxellesu da se Ratko Mladić nalazi u Srbiji te izrazila nadu da će on biti priveden pravdi do kraja ove godine, prenosi Hina. »Do prije mjesec ili dva unatrag u Srbiji nije bilo političke volje da se uhititi Mladića i Srbija je bila najbolje mjesto za skrivanje, jer je tu zaštićen i jer ga dio stanovništva smatra herojem, ali sada ga nova vlada ozbiljno pokušava uhititi«, rekla je Del Ponte sudjelujući u raspravi o rezultatima rada Haškog suda, na kojoj je sudjelovao i europski povjerenik za proširenje Olli Rehn.

»Mladić je u Srbiji i vjerojatno se sada puno više kreće i mijenja mjesto boravka«, rekla je Del Ponte, dodavši da ratni vođa bosanskih Srba, optužen za genocid u Srebrenici, ne koristi ni mobilni ni fiksni telefon iz straha od prisluškivanja. Dodala je da je prisluškivanje telefonskih razgovora omogućilo lociranje hrvatskog generala Ante Gotovine, koji je uhićen 2005. na Kanarskim otocima.

Tužiteljica je zatražila od Europske unije da sa Srbijom ne potpisuje Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju prije nego što Mladić bude priveden u Den Haag. Del Ponte je istaknula da je zahvaljujući politici uvjetovanja koju vodi EU prema zemljama nastalim na području bivše Jugoslavije, postignut napredak u njihovoj suradnji sa sudom.

Poslije 16 godina iz Bača besplatno skelom u Hrvatsku

Promet ponovno uspostavljen

Piše Ivan Andrašić

U nedjelju, 1. srpnja, poslije 16 godina i brojnih odlaganja, ponovno je uspostavljen skelska veza preko Dunava između Plavne i Vukovara, odnosno između Srbije i Hrvatske. Na pristaništu i malograničnom prijelazu Bučkovac toga jutra nije bilo ni srbijanskih ni hrvatskih dužnosnika. Prvom linijom doputovalo je petnaestak putnika iz Vukovara, a za prijelaz u Hrvatsku čekalo je desetak osoba.

Ovo plovilo ubuduće će prometovati svakih sat vremena. Tehnički gledano, plovidba traje 12 – 13 minuta, a plovilo može ponijeti 16 tona tereta i 15 putnika. Posada je mješovita, dvojica članova su iz Bača, a četvorica iz Hrvatske. Prvi kapetan plovila je *Ferenc Foki*.

BESPLATNA VOŽNJA: Na veliko zadovoljstvo putnika vožnja je za sad besplatna, a sve troškove oko održavanja ove linije u sljedećih godinu dana snosit će vlada Nizozemske. Uspostavljanjem ove linije riješeni su veliki pro-

Kapetan plovila Ferenc Foki

blemi žitelja s obje strane Dunava. Puno je onih koji žive u jednoj državi, a kuće i imanja imaju i u drugoj. Tijekom predratnih godina veliki broj žitelja općine Bač bio je uposlen u Borovu, Vukovaru i obližnjim mjestima, a upravo ovom

Radio Subotici stiglo rješenje RRA o dodjeli regionalne frekvencije Pannon radiju

Čujnost hrvatskog programa samo u gradu?

Radio Subotica je u srijedu primila rješenje Republičke radiodifuzne agencije u kome se navodi da je frekvencija za regiju Subotice, Sente i Kanjiže dodijeljena Pannon radiju kao podnositelju koji ispunjava sve uvjete i kriterije odlučivanja te pruža bolje garancije za doprinos većem kvalitetu i raznovrsnosti programa.

U rješenju se navodi da su ključni kriteriji za dodjelu regionalne frekvencije uz poslovni uspjeh i ekonomsku samoodrživost i slušanost, iskustvo u području radiodifuzije, pretežna djelatnost pravne osobe, ali i stimulacija razvoja domaće radiodifuzije.

Kao kriterij je naveden i doprinos postaje razvoju regionalne zajednice u području informiranja, kulture i obrazovanja, jamstvo stanice da će doprinijeti većoj kvaliteti i raznovrsnosti informiranja, kao i ponašanje postaje u prethodnom razdoblju.

RRA u rješenju među kriterijima navodi i transparentnost vlasničke strukture i porijekla kapitala, zatim sprječavanje prikrivenog nametanja prevladavajućeg utjecaja na javno mnijenje, odnosno monopolskog ponašanja u području radiodifuzije.

Žalbu na rješenje Republičke radiodifuzne agencije Radio Subotica ima pravo podnijeti u sljedećih 15 dana.

U prilogu o uskraćivanju regionalne frekven-

cije Radio Subotici u dnevniku zagrebačke Nove TV, prikazanom u utorak navečer, ističe da će u slučaju dobivanja lokalne frekvencije, veliki dio pripadnika hrvatske zajednice u okolnim naseljima oko Subotice ipak biti uskraćen na informiranje na materinjem jeziku.

Dobro organizirani Mađari osnovali su svoj Radio. Za razliku od njih, Hrvati su odluku o oduzimanju frekvencije Radio Subotice dočekali potpuno nespreni, jer, kako u prilogu ističe predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća *Branko Horvat*, »očekivali smo da će se situacija drugačije odvijati«.

U prilogu se dalje kaže da za osnovati vlastiti radio, hrvatska zajednica u Srbiji nema novca, te da se užurbano traže druga rješenja. Horvat je kazao kako je »u tom smislu krenuo Pritisak na nacionalnu informativnu kuću, RTS, koji je po zakonu i ustavu dužan pokriti potrebe nacionalnih manjina za informativnim prostorom«.

Mađarski Radio Pannon dobio je regionalnu frekvenciju, za koju su se dobro pripremili, a imaju i potporu mađarske države. Za razliku od Mađara, Hrvati ovdje o svome radiju mogu samo sanjati. Zato bi im itekako dobro došla potpora hrvatske države, zaključak je autora priloga *Anite Delaš* i *Darka Vukadinovića* u večernjem dnevniku Nove TV.

L.I. i M.K.K.

Skela ponovno spaja dvije obale

skelom svakodnevno su putovali u svoja poduzeća. Povrtlari su svoje proizvode iznosili na tržnice u Borovu i Vukovaru, a s one strane Dunava kupovalo se pokućstvo i tehnička roba i dovozilo istom skelom. Dolaskom ratnih godina skela je bila sredstvo za prijevoz izbjeg-lica, dragovoljaca, a po riječima očevidaca i poligon za snimanje »slavnih domoljubnih« emisija TV Novi Sad i njezine tadašnje perjanice *Milijane Baletić*.

MARATONSKA STORIJA: Od jeseni 1991. skela nije vozila sve do današnjih dana, iako nije bilo tehničkih razloga za to. Lokalne samo-

uprave s obiju strana Dunava odavno su riješile sve nedoumice i pripremile infrastrukturu, no, nedostajala je točka na i, nedostajao je finalni dogovor Beograda i Zagreba, a kako je i to riješeno, promet je na veliko zadovoljstvo žitelja uspostavljen. U srijedu, 4. srpnja, točno u 12 sati, održana je i svetkovina na visokoj političkoj razini i nadamo se da je time završena jedna bespotrebna maratonska storija o ponovnom uspostavljanju veza, koje, ustvari, u dušama običnih, malih ljudi nikada i nisu bile pokidane.

Financiranje nacionalnih vijeća

Nije bilo prethodnih konzultacija

Skupština Srbije na sjednici 27. lipnja nije prihvatila prijedlog zastupnika Saveza vojvodanskih Mađara da se povećaju sredstva za rad nacionalnih vijeća za 100 milijuna dinara. Protiv tog prijedloga, poput drugih predstavnika nacionalnih manjina koji su u klubu zastupnika Demokratske stranke, bio je i zastupnik Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini u Skupštini Srbije *Petar Kuntić*.

Nakon sastanka nacionalnih vijeća održanog u Beogradu 27. lipnja na kojem se raspravljalo i o ovoj temi, koordinator nacionalnih vijeća i predsjednik Mađarskog nacionalnog vijeća *Laszlo Jozsa* je uputio oštre kritike predsjednici Slovačkog nacionalnog vijeća *Ani Tomanovoj-Makanovoj* i Kuntiću, što kao nacionalno-manjinski zastupnici nisu podržali prijedlog SVM-a.

U izjavi za »Hrvatsku riječ« Kuntić je kazao kako »zastupnici Saveza Vojvodanskih Mađara ukoliko žele slične prijedloge staviti na dnevni red moraju prvo razgovarati s najjačom demokratskom zastupničkom skupinom u Skupštini Srbije, a to je Demokratska stranka u čijoj se zastupničkoj skupini nalaze i predstavnici nacionalnih manjina, pa tako i predstavnik DSHV-a. Ukoliko se prijedlozi stavljaju na dnevni red mimo konzultacija s onima koji trebaju osigurati skupštinsku većinu, odnosno mimo predstavnika manjina u zastupničkoj skupini DS-a koji bi mogli onda lobirati unutar zastupničke skupine,

može se dogoditi, kao i ovoga puta, da prijedlog ne prođe«. Kuntić je dodao kako postoji način da se osigura više novaca za rad nacionalnih vijeća te da će se »u koordinaciji s predstavnicima rumunjske i slovačke manjinske zajednice doći do određenog rješenja, a to je da će ta sredstva sigurno biti povećana, no da će to ovoga puta biti na prijedlog DS-a«.

Amandman SVM-a koji nije usvojen predviđao je da umjesto predložena 63 milijuna dinara, ovogodišnjim proračunom za funkcioniranje nacionalnih vijeća bude izdvojeno 163 milijuna. Ministar financija *Mirko Cvetković* dao je obećanje da će iz proračunske rezerve biti izdvojeno još 19 milijuna, što znači da će nacionalna vijeća ukupno imati na raspolaganju 82 milijuna dinara.

Sa sastanka koordinacije nacionalnih vijeća upućen je službeni zahtjev da se Radio Novom Sadu vrati predajnik na srednjim valovima u Orlovatu. *Laszlo Jozsa* je na konferenciji za novinare kazao kako su, prije nego što ga je 1999. »prisvojio« Radio Beograd, preko tog predajnika emitirani programi na jezicima nacionalnih zajednica u Vojvodini, a bez tog predajnika te programe ne mogu čuti svi kojima su namijenjeni.

UKRATKO

Svilanović: O Kosovu u rujnu

Funkcionar Pakta za stabilnost Jugoistočne Evrope Goran Svilanović kaže da Bush i Putin nisu mnogo razgovarali o Kosovu tijekom dvodnevnog neformalnog samita 1. i 2. srpnja.

Sušтина dogovora dva predsjednika je da se napravi predah i da razgovori budu nastavljeni kao europsko-ruski, ocijenio je Svilanović u Poligrafu B92. On vjeruje da će proces odlučivanja o statusu Kosova biti privremeno obustavljen tijekom ljeta.

»To znači bez mnogo uzbuđenja, barem ne na javnoj sceni. Korak naprijed u razrješavanju statusa Kosova teško da će biti i korak naprijed u svezi s razinom samostalnosti Kosova u odnosu na Srbiju, ili čak u odnosu na međunarodni protektorat. Ako je to tako, onda je zastoj u tom procesu dobitak za Beograd, budući se ništa nije dogodilo, ostaje prostor da s novim idejama u narednih nekoliko mjeseci zainteresira sugovornike«, rekao je Svilanović.

U lipnju ubrzan rast inflacije

Inflacija u mjesecu lipnju je ubrzana, upozorili su suradnici Centra za visoke ekonomske studije, kako prenosi B92. U priopćenju CEVES-a se navodi da je bazna inflacija u svibnju bila 0,2 posto, a u lipnju 0,5 posto. »Ubrzanje bazne inflacije je, s jedne strane, indirektna posljedica poskupljenja struje u svibnju i poskupljenja nafte u travnju i svibnju, a s druge strane depresijacije dinara, koja je u prvih pet mjeseci ove godine iznosila oko četiri posto nominalno«, ističe CEVES.

U priopćenju se ističe i da je na rast ukupne inflacije u lipnju, koji je bio 0,6 posto u odnosu na svibanj, najviše utjecalo poskupljenje industrijskih neprehrambenih proizvoda, prije svega naftnih derivata i lijekova, a značajan je utjecaj i poskupljenja duhanskih proizvoda.

Poljoprivredni proizvodi su u lipnju bili jeftiniji za 8,1 posto nego u svibnju i time umanjili ukupan rast cijena, a da su cijene tih proizvoda bile nepromijenjene, ukupan rast cijena u lipnju bio bi 0,9 posto, procijenili su stručnjaci CEVES-a.

Poljoprivrednici uvjereni

Cijena pšenice će rasti

U subotičkom kraju požnjeveno 90 posto površina * Prosječan prinos po hektaru = 3 tone

Zetva je ove godine počela 15 dana ranije u odnosu na uobičajeni početak. Prema posljednjim podacima, požnjeveno je 68 posto površina pod pšenicom, 95 posto površina zasijanih ozimim ječmom, 37 posto površina zasijanih jarim ječmom, i tri četvrtine površina pod uljanom repicom. Kada je Vojvodina u pitanju, prosječan prinos pšenice po hektaru je blizu 4 tone. Nešto je manji prinos ozimog ječma – 3,7 tona, jarog ječma 3,15 tona, dok je prinos uljane repice 2,5 tone po hektaru.

Prosječni prinos pšenice na sjeveru Bačke je 3,5 tone po hektaru, dok je na jugu Bačke 4 tone. U srednjem Banatu prinosi su oko 4,3 tone, a u Srijemu čak 5 tona. Poljoprivrednici kažu da su zadovoljni kvalitetom pšeničnog zrna, jer je vlaga na otkupnom mestu 14 posto.

Hektolitarska masa je oko 80 kilograma po prostornom centimetru, a primjese 2 do 4 posto.

PROIZVOĐAČI I DRŽAVA: Tim za žetvu Ministarstva poljoprivrede objavio je kako je u Srbiji pšenica požnjevena na 63,4 posto površina. Prosječan prinos je 3,67 tona po hektaru. U Vojvodini žetva je završena na 75,8 posto površina, a u centralnoj Srbiji 50,7 posto. Prosječan prinos po hektaru na poljima Vojvodine je 3,93, a u centralnom dijelu zemlje 3,26 t/ha.

Zbog velike potražnje, proizvođači su uspjeli dostići željenu cijenu. U subotičkom je kraju požnjeveno čak 90 posto površina, a prosječan prinos po hektaru je oko 3 tone.

»Prosjeak po hektaru vjerojatno nije realno izračunat, jer se želi stvoriti atmosfera da pšenice ima dovoljno. Na taj način pokušava

se zaustaviti rast cijene, ali povećanje cijene je neminovno«, kaže glasnogovornik Udruge poljoprivrednika Subotice *Miroslav Ivković*.

»Žitomlinske organizacije objavljuju kako će proizvođačima biti isplaćene premije. Međutim, to nije točno. Premije daje država i smatram da nije u redu zavaravati poštene ljude na taj način. Pšenice ima malo, a mnogi je nisu predali, jer su uvidjeli da će cijena rasti«, objašnjava Ivković.

»Prosjek po hektaru verovatno nije realno izračunat, jer se želi stvoriti atmosfera kako pšenice ima dovoljno. Na taj se način pokušava zaustaviti rast cijene, ali povećanje cijene je neminovno«, kaže glasnogovornik Udruge poljoprivrednika Subotice Miroslav Ivković.

On kaže kako od Drugoga svjetskog rata pšenica nikada nije dostigla realnu vrijednost na tržištu, a sada se konačno može prodavati po tržišnoj cijeni. Ivković to objašnjava činjenicom da država prvi put nije imala utjecaja na žetvu.

»Kad god je država umiješala prste, to je bilo na štetu poljoprivrednika. Osim toga, veliku su ulogu odigrali 'mali' kupci, koji su se pojavili u pravom momentu. Zahvaljujući njima, cijena je počela rasti i primorala velike žitomlinske organizacije da iziđu na tržište i plate realnu cijenu« objašnjava Ivković.

CIJENE PŠENICE: Fidelinka pšenicu plaća 11 dinara i 30 para po kilogramu, plus PDV, koji je 5 posto za proizvođače, a 8 posto za one koji su u sustavu obračuna. Tako dobivamo cijenu od 11,86, odnosno 12,2 dinara po kilogramu, što je, kako ističu u Fidelinki, uz sadašnji tečaj eura najveća cijena u proteklih

nekoliko desetljeća. Cijenu od oko 12 dinara po kilogramu očekivali su i u Udruzi poljoprivrednika Subotice.

Subotička Fidelinka je preuzela više od 22 tisuće tona pšenice, što je otprilike polovica od planiranih količina. Preuzima se cijeli dan, a isplata teče u kontinutetu, ističu u Fidelinki.

Dnevno se u ovom poduzeću preuzme oko 3000 tona krušnog žita. »Fidelinka-kop« pravi obračun preuzete pšenice od individualnih kooperanata i na temelju toga obavlja isplatu. Prilikom obračuna, kooperatni trebaju prikazati registraciju, PDV obrazac i osobnu iskaznicu.

Svaki kooperant koji preda svoju pšenicu, isti dan dobiva potvrdu o kvaliteti, koja je ove

Glasnogovornik Udruge poljoprivrednika Miroslav Ivković

Iako postoje određene kalkulacije, u Fidelinki ne očekuju veće pomjeranje cijene krušnog žita. Moguće je terminsko poskupljenje, kažu stručnjaci. Međutim, to je normalna pojava i javlja se svake godine. Kada su okolne zemlje u pitanju, cijene su niže nego kod nas, dok je cijena na svjetskom tržištu veća, ali je tamo i pšenica znatno kvalitetnija od naše, kažu stručnjaci.

Nenad Budinčević

Žetva protekla bez problema

Pokrajinski tajnik za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Vojvodine je u suradnji s općinskim stožerima za žetvu pomno pratio tok žetve. Žetvu nisu pratili problemi u vezi s pojavom požara na njivama ili problemima vezanim za organizaciju žetve.

6. srpnja 2007.

Vlč. Mirko Štefković, tajnik subotičkog biskupa i urednik katoličkog lista »Zvonik«

Radost služenja Bogu i ljudima

Duboko sam uvjeren da je sam Gospodin umiješao prste u promjenu moje životne perspektive *

Prošlog ljeta sam magistrirao i evo me sada na službi biskupova tajnika *

Rado sam prihvatio dužnost urednika »Zvonika«

Razgovor vodila: Željka Vukov

Urednik katoličkog mjesečnika »Zvonik« i tajnik subotičkog biskupa vlč. Mirko Štefković, rođen je 1977. godine u Tavankutu, a odrastao je u Žedniku i u Subotici. Srednju je školu pohađao kao vanjski učenik Biskupijske klasične gimnazije »Paulinum«, gdje je 1996. maturirao. Nakon toga odslužio je vojni rok, te je osjetio Božji poziv, kojem se rado odazvao i prihvatio sve ono što Bog od njega traži. Pred njim su još mnogi zadaci, za koje i sam govori kako ih je potrebno prihvatiti i rješavati, no sve se može kada se prihvati s radošću i uz Božju pomoć.

HR: Kako ste i kada osjetili Božji poziv (i na koji ste način shvatili što Bog od Vas želi)?

Kao i svaki drugi mladi čovjek zanosio sam se visokim idealima, želio sam pomoći obespravljenima, onima kojima je gotovo nemoguće doći do pravde. Zato sam želio studirati pravo, čak sam se i za prijamni počeo spremati. No, poučen iskustvom starijih, ipak sam prvo otišao odslužiti vojni rok, te sam tih godinu dana proveo u Nišu. Odlazeći na nedjeljne mise, upoznao sam malu zajednicu punu života u kojoj sam se osjećao kao kod kuće. Tamošnje časne sestre su me uvijek čekale prostrtog stola. U toj konstelaciji događaja i dugih probdjevenih noći u meni je sve više zamaha uzimala misao o tome kako postoji jedna druga pravda, za koju je potrebno još više se zalagati, a to je ona koju nam Bog daruje, Njegovo milosrđe. Duboko sam uvjeren da je sam Gospodin umiješao prste u tu promjenu moje životne perspektive, javio sam se župniku, a zatim i biskupu, koji su me rado prihvatili. Ubrzo po završetku vojnog roka biskup me je poslao u Rim na studij. Nakon šest godina zaređen sam za đakona, a godinu dana kasnije, na Petrovo 2004., za svećenika. Proveo sam još dvije godine u Rimu na posljediplomskom studiju. Prošlog ljeta sam magistrirao i evo me sada na službi biskupova tajnika.

HR: Još kao dijete ministrirali ste i bili aktivni u crkvi, Vaš je brat također svećenik. Je li Vam on bio uzorom?

Da, volio sam ministrirati. Bilo je to za mene nešto uzvišeno, biti blizu oltara u maloj skupini »dobrih« dječaka. Sjećam se i lijepih doživljaja s nekih ministrantskih susreta. Kasnije sam u Subotici bio članom katedralnog zbora »Albe Vidaković«, a rado sam odlazio i na omladinski vjeronauk, kako to mons. Beretić voli reći, četvrtkom u 20 u Harambašićevu 7. Budući da mi je mama dugo radila kao sakristanka u katedrali, često sam i njoj znao pomagati, osobito u pripravi većih slavlja i blagdana. Sve je to pridonijelo da više zavolim Crkvu i sve što ona znači jednom mladom katoliku koji ne odustaje od traženja ideala.

Što se pak odabira svećeničkog zvanja tiče, nisam se puno povodio time da slijedim brata. Naprotiv, baš mi je činjenica da je dragi Bog njega već zauzeo, dugo bila argumentom za odbijanje ideje o svećeničkom zvanju. Uzore sam vidio u nekim našim svećenicima, a svakako da su me fas-

cinirale i figure pojedinih svetaca. Spoznaja značenja Božje pravde i opravdanja za nas grešne ljude me je nekako najviše motivirala za davanje poslušnosti pozivu koji mi je Gospodin upravljao.

HR: Studirali ste u Rimu. Na koji način, i kako naši studenti, bogoslovi, odlaze na studij u Rim?

Naše bogoslove na studij u Rim šalje biskup i to na preporuku poglavara i profesora. Obično to biva nakon dvije godine bogoslovije. Kod mene to nije bio slučaj, jer sam tada bio tek početnik, ali iz priloženog se vidi da i tako može funkcionirati. Osim akademske izobrazbe, koja ni u drugim dijelovima svijeta ne mora biti ništa manje dobra, studij u Rimu nudi osobitu mogućnost iskustva raznolikosti i katoličanstva naše Crkve. Upoznavanja, razmjena iskustava, jezici, kao i boravak na tlu natopljenom krvlju mučenika, osobitosti su bogoslovske studija u Rimu. Jednako tako bogata kulturna ponuda Vječnog Grada ne može ne obilježiti višegodišnji boravak i studij u njemu.

HR: Studij teologije je podrazumijeva studiranje filozofije. Što ste točno završili u Rimu i koja je bila tema Vaše magistarske radnje?

Studij teologije za bogoslove je još uvijek poseban po tome, što pretpostavlja studij filozofije. Prva godina boravka u Rimu mi je poslužila za učenje jezika, bolje upoznavanje s duhovnim životom bogoslova te učenjem življenja u zajednici. Sljedeće godine otpočeo sam studij filozofije na Papinskom sveučilištu Urbanijana. Nakon postignute diplome upisao sam teologiju na Papinskom sveučilištu Gregorijana, gdje sam diplomirao u lipnju 2003. godine. Potom sam godinu dana proveo na pastoralnom praktikumu u Subotičkoj biskupiji, te opet otišao za Rim i to na poslijediplomski studij. Specijalizirao sam iz fundamentalne teologije. To je teološka disciplina koja proučavanja fundamente, tj. temelje teologije. U prvom redu ona se bavi razumskim utemeljenjem vjere, osobito proučavanjem Božje objave i poklada vjere, a onda i ekumenizmom, drugim religijama, ateizmom itd. To je ustvari disciplina koja usko povezuje filozofsku i teološku misao.

U svom magistarskom radu povezao sam dva teologa novijeg

vremena, *Hansa Ursa von Balthasara* i *P. Rousselota*, po pitanju »čina vjere«. Zanimalo me je što se to u čovjeku mora dogoditi da bi mogao reći »vjerujem!« i stati iza onoga što je rekao. Kako se u čovjeku usklađuju razum i povjerenje? Onomu što i tko ga nadilazi? Vjera mora imati svoju sigurnost utemeljenu na spoznaji, jer inače nije drugo doli površni osjećaj, ideologija ili praznovjere, a s druge strane čovjek ne smije biti prinuđen u davanju svog pristanka vjere. Kako se dakle usklađuju ta dva čimbenika: ljudska sloboda pristanka vjere i sigurnost utemeljena na spoznaji? Ovo su samo neka od pitanja koja su me vodila u proučavanju odabrane teme. Obradujući poimanje spoznaje po vjeri oba autora govo-

re o tome kako vjera daje nove oči. U stvari, u svjetlu vjere stvarnost postaje drugačija. Po vjeri nam se daje, da tako kažem, iz Božje perspektive promatrati svijet i sebe u njemu.

HR: Sada ste biskupov tajnik. Koje ste dužnosti do sada obnašali i što točno podrazumijeva biti biskupovim tajnikom?

Kao đakon bio sam godinu dana na župi u Horgošu. Tamo sam bolje upoznao život na župi, te naravno učio mađarski jezik. Tih godinu dana sam predavao vjeronauk u Tehničkoj školi u Subotici. To mi je vrlo dragocjeno iskustvo.

Kao svećenik na poslijediplomskom studiju godinu dana sam obnašao službu prefekta u Papinskom

zavodu *Germanicum et Hungaricum*, gdje sam proboravio šest godina. Posljednje dvije godine studija sam ispomagao na jednoj župi, te sam tako imao prilike upoznati i pastoralnu situaciju u Italiji. Po povratku sa studija imenovan sam biskupovim tajnikom. Ova služba obuhvaća puno toga. Jednostavno rečeno moja je zadaća da stalno budem biskupu na raspolaganju, bilo da se radi o uredskom poslu, bilo da je riječ o putovanjima ili liturgijskim slavljenjima. Ima razdoblja kada većinu vremena provodim u uredu, a ima i onih kada sam pretežito na putu. Uredski posao baš i nije moj životni san, ali budući da volim putovati, to dvoje se onda nekako upotpuni. Delikatno ophođenje s tolikim informacijama iz prve ruke te susreti s raznim dužnosnicima zahtijevaju veliku odgovornost, ali su istodobno i velika čast. Ima puno lijepih stvari koje čovjek, kao biskupov tajnik, ima prilike doživjeti i naučiti. No, postoji i druga strana medalje, koju uostalom ima i svaka druga služba, ali uz Božju pomoć i to je moguće prihvatiti. Konačno, svoju službu doživljavam baš kao služenje na korist ove naše mjesne Crkve. To mi daje elana da se trudim u krugovima u kojima živim i radim svjedočiti Krista i radosnu nadu kršćanskog postojanja i poslanja.

HR: Nedavnosteizabranik katoličkog lista »Zvonik«. Kako ste prihvatili tu dužnost i od kada ste službeno počeli s uređivanjem ovoga lista?

Da, na susretu svećenika Hrvata u ožujku u župi sv. Roka u Subotici, preč. me je *Andrija Anišić* predložio za novog urednika »Zvonika«, a svećenici su podržali njegov pri-

Apostolsko hodočašće

Nakon prve godine boravka u Rimu, u zavodu »Casa Balthasar«, slijedilo je takozvano apostolsko hodočašće. Po dvojica smo, poput apostola, bivali poslani biti svjedocima evanđelja, s time da smo za cilj imali pohod svetištu koje smo sami izabrali. Naravno, baš kako stoji u evanđelju, nismo imali nikakvih sigurnosti uzase, to znači niti novca. Svaki smo dan trebali prosljediti u slijedeće mjesto, bez da smo imali rezerviran smještaj i providenu hranu. Nisam niti mogao zamisliti da će to na početku vrlo teško iskustvo postati blagom koje tako brižno čuvam.

Sa subratom, koji je sada redovnik benediktinac u Mađarskoj, za osam dana prošli smo kroz sedam mjesta, u kojima smo proboravili po jedan dan, i došli do odabranog svetišta. Zanimljivo, svaki dan se našao netko tko nas je primio na objed i dao nam prenočište. Toliko lijepih iskustava, susreta, razgovora... Tada sam bolje razumio kako je bilo apostolima kada ih je ono Isus slao po dvojicu u mjesta u koja je sam kanio ići. Razumijem i njihovo oduševljenje s kojim su mu govorili o svemu što su činili i doživjeli.

To hodočašće mi je umnogome pomoglo shvatiti ljepotu poziva naviještanja evanđelja. Dok to činimo u ime Isusovo, dok je naše djelovanje usmjereno na Njegovu slavu, tada imamo i elana i odvažnosti za ustrajnost u svjedočenju Istine

jedlog. Rado sam prihvatio tu dužnost, koju sam službeno primio 24. travnja u okviru Tribine grada Subotice. Službeno sam kao urednik nastupio s 151. brojem, mada će mi trebati još puno vremena da stvarno postanem urednikom. Na sreću u »Zvoniku« puno toga ide već samo od sebe, pa i bez toga da novi urednik mora o svemu odlučiti sve bude urađeno kao i prije.

Naravno, već prije sam o tome razgovarao s preč. Anišćem. Iskreno, nisam znao koliko posla podrazumijeva uređivanje »Zvonika«, ali budući da se radi o poslu koji je vrlo fleksibilan, bar što se tiče vremenskih termina, smatrao sam dobrim prihvatiti jedan takav pastoralni angažman. Budući da ne mogu biti stabilno aktivan niti na jednoj župi zbog svojih obveza u svojstvu biskupova tajnika, »Zvonik« mi dobro dođe za kontakt s pastoralnom stvarnošću. Za sada mi ovaj list ispunjava najveći dio slobodnog vremena, ali kad određene stvari postanu rutinom, nadam se da će mi on postati »slatkim teretom« i izvorom prave radosti, jer lijepo je raditi na širenju radosne vijesti i putem ove vrste medija.

HR: Iako ste tek odnedavno urednik, hoće li se mijenjati uređivačka koncepcija i na koji način?

Volio bih da »Zvonik« ostane ono što jest, dobar katolički mjesečnik u kojem svatko može naći ponešto za sebe. Od svojih početaka list se razvijao i mijenjao. Taj rast je potrebno pospješivati i dalje. Nedavno smo imali sjednicu uredničkog vijeća na kojoj smo razgovarali o potrebama i mogućnostima eventualnih promjena. Svakako želimo zadržati raznolikost sadržajnih ponuda, bilo da se radi o stalnim rubrikama, od kojih ćemo neke također mijenjati, bilo da se radi o prigodnim i kreativnim prilozi. Želimo da »Zvonik« govori što razumljivijim jezikom svojim čitatelja, da jasno i nekomplikirano naviješta evanđelje i svjedoči o ljepoti ali i odgovornosti kršćanskog življenja.

HR: Svi koji rade za »Zvonik«, rade na dobrotvornoj osnovi. Kako funkcionira suradnja s dopisnicima u Subotičkoj biskupiji i šire?

Volonterski rad ima svojih prednosti, ali zato i nedostataka. Lijepo je raditi kad znaš da ti je jedina plaća

radost dovršenog posla kojim se slavi Bog. To zna ponijeti i oduševiti, probuditi kreativnost i predanije zalaganje. Međutim, to je samo onaj subjektivni dio posla. Kada je pak o objektivnom dijelu riječ, tj. o nabavi i održavanju tehničke opreme, o tisku i poštarini, tada i najveće oduševljenje malo toga može postići ako nedostaju materijalna sredstva. Poteškoće na ovom području zasigurno guše i ono subjektivno oduševljenje pojedinih, jer i pokraj najboljih namjera određene stvari nije moguće ostvariti. Zato bismo voljeli, koliko nam to naši dobročinitelji omogućе, poboljšati materijalne okvire u kojima će subjektivna kreativnost i prostor za amaterski rad biti pospješivani.

Što se pak naših dopisnika tiče, još mi nedostaje vremena za iskustvo s našim dopisnicima iz naše biskupije i šire. Imamo zato nekoliko vrlo redovitih dopisnika, koji zaslužuju svaku pohvalu. Većina njih nam blagovremeno dostavlja

da se angažira na ovom lijepom zajedničkom pothvatu međusobnog obogaćivanja razmjenom iskustava i podjelom onoga blaga milosti kojom dragi Bog obdaruje naše zajednice.

Dakle, imamo dopisnika, ali za sada se naša suradnja s njima sastoji u tome da nam oni dostave priloge i mi ih objavljujemo. Nadam se da ćemo u skoroj budućnosti moći organizirati i malo drugačiji način suradnje, tj. da i mi imamo što ponuditi svojim vrlim suradnicima u obliku tečajeva, seminara, zajedničkih izleta i slično.

HR: Kakvi su vam planovi u skorijoj budućnosti glede ovoga mjesečnika?

Ne znam bih li mogao govoriti o planovima ili radije o snovima. Ali, neka ipak budu planovi. Prvo je na redu osposobljavanje prostorije za uredništvo, koje bi bilo u župi sv. Roka. Već smo poduzeli konkretne korake kako bismo ostvarili te ideje, te se nadam da će za nekoliko

kretan. No, »Zvonik« je i do sada imao te kvalitete, tako da nastavljamo dobro odabranim smjerom. Ono što će čitateljima lakše upasti u oči, to će biti mala tehnička promjena u tiskanju lista od kolovoza mjeseca. O tome ne bih sada, nego neka to bude iznenađenje našim dragim čitateljima.

Nadalje, »Zvonik« se nalazi i na internetu i to u cijelosti, počevši od siječanskog broja 1998. godine. I to je jedna vrlo lijepa tradicija na koju s pravom mogu biti ponosni oni koji su je održali. Nadam se da ćemo za desetogodišnji jubilej uspjeh redizajnirati našu internet stranicu, kako bismo i time pridobili nove čitatelje. Volio bih kad bismo preko te naše stranice mogli biti ažurni u najavi i praćenju događanja na prostoru naše biskupije i šire, te tako pospješiti suradnju i s drugim medijima. No, to su već više vizije nego planovi, ali potruditi ćemo se da uz pomoć stručnijih osoba oni polagano postanu stvarnost.

izvješća i priloge iz svojih župa. Nažalost, kako nismo u mogućnosti honorirati te priloge, ne možemo zahtijevati od onih koji se žrtvuju i pišu nam, da još odlaze propratiti i druge događaje iz svoje bliže i dalje okoline. Nadamo se uskoro početi s »turnejom« prezentacije »Zvonika« po našim župama, kako bismo tu i tamo još koga pridobili

mjeseci »Zvonik« konačno dobiti i jedan svoj mali kutak. To će nam umnogome olakšati obradu podataka i pripremu za tisak.

Glede sadržaja želimo i dalje prvotno raditi na kvaliteti. Bit će malih promjena i u rubrikama, a za ostalo nam ostaje marljivo raditi od broja do broja, kako bi sadržaj bio raznovrstan, interesantan i kon-

Na koncu bih dodao još samo jedno, tj. volio bih kad bi budućnosti »Zvonika« pridonio što veći broj naših čitatelja. Otvoreni smo za sve dobre prijedloge i savjete, ali isto tako i kritike, naravno one konstruktivne, koje će nam poslužiti da još bolje radimo na dobro svih nas koje »Zvonik« zbližava i spaja. ■

Srednje obrazovanje i obrazovanje na manjinskim jezicima u AP Vojvodini (II. dio)

Poticati učenike za upis u gimnazije

Svaki narod posebnu pažnju posvećuje višem i visokom obrazovanju *

Svega je 7,75% Hrvata od ukupnog broja Hrvata u dvije gimnazije u Subotici *

Nije bolja situacija ni u ostalim vojvođanskim gimnazijama glede postotka upisanih Hrvata

Piše: Dujo Runje

Ukupno uzevši, svake godine je bar stotinjak učenika manje u srednjim školama Subotice. Tako je školske 2003/2004. godine u Subotici bilo 6762 učenika, a školske 2006/2007. godine 6341 učenik. Gledajući broj Hrvata u srednjim školama Subotice, možemo reći da se on povećavao i da ove godine od ukupnog broja učenika u srednjim školama u Subotici iznosi 11,68 posto, a to je nešto više od postotka Hrvata po popisu iz 2002. godine.

Statistički uzeto, broj Hrvata u srednjim školama Vojvodine je sve veći. Nažalost, mi još ne dostižemo broj koji bi odgovarao nacionalnoj strukturi Hrvata u odnosu na ukupan broj stanovnika Vojvodine, a to je pravilo i za ostale nacionalne manjine.

SREDNJE OBRAZOVANJE U SUBOTICI: U Subotici je situacija specifičnija. Naime, tu treba imati u vidu jednu činjenicu da se broj Jugoslavena smanjivao i da školske 2006/2007. godine iznosi

3,42 posto. Postotak Jugoslavena u školskoj 2003/2004. godini iznosio je 8,43 posto. Tu treba naći razloge za povoljnije kretanje Hrvata, kada je riječ o obrazovanju na srednjem stupnju u Subotici. U Subotici postoji osam srednjih škola sa 6.341 učenikom. Tehnička škola broji 1.649 učenika i to je škola s najviše učenika, a muzička škola ima 132 učenika i to je škola s najmanjim brojem učenika. Dvije gimnazije u Subotici pohađa 1.097 učenika. Gimnaziju preferira 1.094 učenika ili 17,30 posto od ukupnog broja učenika. Od ukupnog broja gimnazijalaca njih 85 se izjasnilo kao Hrvati. Dakle, svega je 7,75 posto Hrvata od ukupnog broja učenika u dvije gimnazije u Subotici.

KOLIKO SE PREFERIRA GIMNAZIJA?: Svaki narod posebnu pažnju posvećuje višem i visokom obrazovanju. Logično je da svaki narod ima određen broj ljudi koji mogu biti »krema« društva, ljudi koji će moći biti vizionari i lideri. Iz tih razloga gimnazija je uvijek

preferirana kao najbolja srednja škola, jer je njena osnovna zadaća priprema učenika za nastavak školovanja na višim i visokim školama. To i nije čudno, jer ona je općeg karaktera. U tom cilju htio sam

ime, Hrvati se nalaze na pretposljednem mjestu, odmah do Bunjevaca. Uzroci su brojni i sigurno bi trebalo vidjeti što se tu može napraviti. Zsigurno učenici i trebaju srednjoškolsko obrazovanje. Netko

SREDNJE OBRAZOVANJE I PREFERIRANJE GIMNAZIJE U VOJVODINI

NACIONALNOST	Šk. 2006/2007. god.		
	ukupno	gimnazija	100%
SRBI	55.529	12.439	22,40
MAĐARI	9.220	1.535	16,65
CRNOG.	1.695	535	31,56
HRVATI	1807	240	13,28
SLOVACI	1778	558	31,38
RUMUNJI	705	186	26,38
RUSINI	551	146	26,50
BUNJEVCI	402	30	7,14

vidjeti iz podataka koliko se Hrvati opredjeljuju za tu srednju školu.

U obzir sam uzeo sve gimnazije u Vojvodini i mješovitu školu u Bačkoj Topoli i to Gimnaziju i ekonomsku školu »Dositej Obradović«. Podaci su (ne)očekivani, bar kada je riječ o Hrvatima. Na-

im treba uliti povjerenje u njihove mogućnosti i sposobnosti. Istodobno, hrvatska zajednica treba ih više poduprijeti i pomoći u svakom pogledu, kako bi se ovo neslavno mjesto što prije popravilo.

SREDNJE OBRAZOVANJE U SUBOTICI U ZADNJE ČETIRI ŠKOLSKE GODINE

	Šk. 2003/2004. god.		Šk. 2003/2004. god.		Šk. 2005/2006. god.		Šk. 2006/2007. god.	
UKUPNO	6.762	100%	6.601	100%	6.436	100%	6.341	100%
MAĐARI	2.507	37,08%	2.454	37,18%	2.471	38,38%	2.544	40,12
SRBI	2.246	33,22%	2.281	34,55%	2.189	34,01%	2.062	32,52
HRVATI	574	8,49%	612	9,27%	650	10,01	741	11,68
JUGOSL.	570	8,43%	385	5,83%	276	4,29%	217	3,42
OSTALI	311	4,60%	357	5,41%	391	6,08%	224	3,53
BUNJEVCI	252	3,73%	224	3,39%	204	3,17%	343	5,41
CRNOGORCI	151	2,24%	132	2,00%	120	1,86%	105	1,65
MUS/BOŠ.	41	0,61%	57	0,86%	51	0,78%	20	0,31
MAKEDONCI	21	0,32%	18	0,27%	15	0,23%	8	0,13
RUSINI	20	0,30%	19	0,29%	16	0,25%	14	0,22
ALBANSKI	19	0,29%	12	0,18%	9	0,14%	7	0,11
ROMI	17	0,26%	19	0,29%	16	0,25%	26	0,41
SLOVACI	10	0,15%	5	0,08%	8	0,12%	11	0,17
UKRAJINCI	8	0,12%	11	0,16%	8	0,12%	4	0,06
RUMUNJI	7	0,11%	5	0,08%	5	0,08%	4	0,06
SLOVENC	6	0,09%	5	0,08%	4	0,06%	5	0,08
NIJEMCI	2	0,03%	4	0,06%	5	0,08%	6	0,09
ŠOKCI	0	0,00%	1	0,02%	0	0,00%	0	0,00%

Susret pučkih pjesnika »Lira naiva 2007.« održan u Bačkom Monoštoru

Muze u naj-selu

Susret okupio pedesetak pjesnika * Iako je okupila pjesnike od Subotice do Zemuna, manifestacija nije privukla pozornost dužnosnika HNV-a

Piše: Ivan Andrašić

Zivopisno šokačko selo Bački Monoštor u subotu 30. lipnja, bilo je domaćin susreta pučkih pjesnika »Lira naiva«, koji je ove godine okupio pedesetak pjesnika s prostora od Subotice do Zemuna, poštovatelja lijepje riječi, čuvara bogatoga naslijeđa predaka. Hrvatski jezik u svim svojim oblicima, na svim dijalektima, toga dana je, poput petrovske kiše na žednu zemlju, padao na duše onih koji su bili u prigodi slušati pjesnike. »Lira naiva 2007.« peta je po redu, a svake godine, na veliko zadovoljstvo pokretača ove manifestacije, voditeljice Hrvatske čitaonice u Subotici prof. *Katarine Čeliković*, sve je više sudionika. »Prije pet godina, petnaestak je pjesnika podijelilo međusobno svoje poetske zapise, a danas nas je, Bogu hvala, skoro pedeset. Dogodine ćemo se okupiti u Sonti, sigurna sam da će nas biti još više. Nema vjerodostojnijega dokaza da se u ovoj lirskoj zemlji krije pravo bogatstvo jezika, običaja, emocija i duhovnosti. Lira naiva po peti put pokazuje zajedništvo ovih ljudi, pokazuje koliku snagu imaju korišteni pušteni u ovu zemlju različitosti, često upitnu i zahtjevnju, ali uvijek voljenu«, zamijetila je, između ostaloga, Čelikovićeva u obraćanju pjesnicima. Pozdravila je i književnika *Petka Vojnića Purčara*, koji je bio gost ovogodišnje »Lire«.

POZDRAVI SUDIONICIMA:

U ime domaćina pozdrave sudionicima manifestacije i gostima uputila je agilna predsjednica KUDH »Bodrog« *Marija Turkalj*, a u ime Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović« pozdravio ih je mons. dr. *Andrija Kopilović*. U crkvi sv. Petra i Pavla, uz izlaganje povijesti monoštoračke, nekada bodroške

Voditeljica Hrvatske čitaonice Katarina Čeliković i književnik Petko Vojnić Purčar

Sudionici susreta i domaćini u crkvi sv. Petra i Pavla

S književne radionice održane u okviru »Lire naive 2007.«

župe, pozdravio ih je župnik, vlč. *Goran Vilov*, a potom je na mjesnom groblju odana pošta pjesniku *Stipanu Bešlinu*, rođenom 1920. godine, koji je preminuo u 21. godini života, a ipak je iza sebe ostavio stihove koje će generacije pamtiti. U obilasku znamenitosti Bačkog Monoštora sudionici su posjetili »Titovu vilu«, a prije zajedničkoga ručka posjećen je još i internacionalni kamp, dar UNICEF-a mladima Monoštora. Prije središnje priredbe, odnosno velike književne večeri, održana je mala književna radionica, u kojoj je zapaženo izlaganje na temu »Kako danas pisati poeziju« imao gost Petko Vojnić Purčar.

KNJIŽEVNA VEČER: Središnja književna večer održana je pred punom dvoranom Doma kulture, a ganuta publika znala je glasnim pljeskom nagraditi pjesnike, od kojih je svaki nakon pročitane pjesme jednom gledatelju poklonio knjigu »Lira naiva 2007«. Od dužnosnika naše nacionalne zajednice u prvom redu gledališta vidjeli smo konzulicu Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici *Ivu Aranjoš* i direktora NIU »Hrvatska riječ« *Zvonimira Perušića*, koji je domaćinu, KUDH »Bodrog« i pjesnicima darivao garnituru knjiga u izdanju ove kuće. A gdje su bili dužnosnici HNV-a, gdje su bile kamere naše RTV 2, odnosno TV emisije na hrvatskom jeziku »Prizma«? Vjerujem da je ovako impozantan skup ljudi koji njeguju lijepu riječ, ljudi koji njeguju hrvatsku riječ i to u svim njezinim dijalektima, zaslužio da mu budu nazočni najviši dužnosnici. Blijeda je isprika *Mate Groznice*, koji je u ime *Antonije Čote* pozdravio skup. Groznica je u svojstvu pjesnika, usudio bih se reći jako dobro, bio sudionik »Lire«.

U povodu predstavljanja fotomonografije »Dužijanca« u Subotici

Knjiga nastala iz duše

Knjiga Dužijanca je nastala iz duše, iz dubokog poštovanja i ljubavi prema svom narodu, kaže jedan od autora Lazo Vojnić Hajduk

Fotomonografija »Dužijanca«, objavljena prošle godine u izdanju naše novinsko-izdavačke kuće, imat će svoju subotičku promociju danas, u petak 6. srpnja. Predstavljanje ove knjige dio je programa obilježavanja ovogodišnjih žetvenih svečanosti, te je suorganizator Organizacijski odbor »Dužijance 2007.«.

Predstavljanje knjige bio je povod za kraći razgovor s njezinim autorima, a jedan od njih, *Lazo Vojnić Hajduk*, ujedno i višegodišnji pred-

mons. dr. Andrija Kopilović

sjednik Organizacijskog odbora »Dužijance«, kaže kako je monografija »Dužijanca« nastala iz duše, »iz dubokog poštovanja i ljubavi prema svom narodu«.

VRIJEDNO I NEPROLAZNO: »Vodio sam taj ogroman projekt 'Dužijance' u najtežim ratnim vremenima, od 1989. godine pa sve do 2002. godine, mislim uspješno. Tražeći izlaz iz mraka u kojem smo tada živjeli uvijek sam sebi govorio: kada vlada tama bolje je upaliti svijeću, nego proklinjati tamu. Na Markovo mi smo

blagoslovom žita upalili svijeću i žarko željeli pročistiti povijesno pamćenje i iz prošlosti izvući ono što je dobro, vrijedno i neprolazno, ono na čemu smo gradili i dalje želimo graditi naš opstanak. I tako je u gradu je živjela Dužijanca. Dužijanca nas je sjedinila i taj snop jedinstva nitko nije mogao slomiti«, objašnjava Vojnić Hajduk, koji je ujedno bio i inicijator ideje o pisanju ove monografije.

»Predložio sam mojim najbližim suradnicima da pokušamo staviti naše impresije o Dužijanci na jedno mjesto, u jednu knjigu i pokloniti našem narodu na čast i diku kulture, obučaja i tradicije. Oni su to svesrdno prihvatili i knjiga je nastala«, kaže Vojnić Hajduk.

DUHOVNO-RELIGIOZNA DIMENZIJA: Duhovno-religioznom dimenzijom Dužijance, u monografiji se bavio mons. dr. *Andrija Kopilović*.

»Zahvalnost je u sebi čin duha. Naši predci su bili duboko vjernici. Bilo da se radi o Dužijanci u obitelji, bilo kasnije o Dužijanci kao činu vjere u crkvi, uvijek je to bio čin zahvalnosti Bogu i čovjeku. Kada je Dužijanca poprimila svoju manifestativnu dimenziju, postojala je ozbiljna opasnost da se taj istinski čin zahvalnosti, dakle čin duha pretvori u turističku manifestaciju. Svojim skromnim doprinosom u ovoj monografiji, htio sam upozoriti na tu duhovno-religioznu dimenziju stoga što nažalost vjera slabi i postoji trajna opasnost da Dužijanca bude samo manifestacija. Međutim, ako se iz vida izgubi ta duhovna i religiozna dimenzija, Dužijanca će živjeti još vrlo kratko vrijeme i tada će prestati. Naime, običaj koji nema dušu nije živ. Bila bi šteta ovako iskonsko religiozni čin zahvalnosti ostaviti bez poruke da on to treba uvijek i ostati. Dakle, prihvatio sam ovaj izazov da bi svatko tko bude čitao ili proučavao običaj Dužijance mogao shvatiti da je ona u svojoj naravi i čin vjere i kulta«, objašnjava mons. Kopilović.

ETNOLOŠKA VRIJEDNOST: Za *Alojzija Stantića*, koji u knjizi piše o Dužijanci kakva je bila njegovana na salašima do 1911. i kasnije, a osobito u tridesetim godinama 20. stoljeća, ova žetvena svečanost predstavlja jednu od svetinja, »jedan 'credo' mog života«. »Ističem to zato jer je Dužijanca jedna od etnoloških vrijednosti koje imamo samo mi, Bunjevci Hrvati. I drugi narodi slave svršetak žetvenih radova, koji je u biti drukčiji od naše dužijance. Dužijanca je slavje svršetka ručne žetve, u čijem je središtu zahvala Bogu na rodu žita, da ćemo ubuduće imati kruha. Otkad su žitni kombajni ušli u

Lazo Vojnić Hajduk

žitišta, risari više ne rade ris (ručnu žetvu), pa nema ni žetvenih običaja. Stoga, Dužijancu njegujemo kao sjećanje na prošlost«, kaže Stantić, ističući kako je ovakvu proslavu završetka žetve naslijedio od svojih djedova, a oni je donijeli iz druge polovice 19. stoljeća i slavili do kraja života, kao i toliki drugi salašari, dok je bilo risa.

D. B. P.

Alojzije Stantić

Održan prvi svjetski susret Matarića

Ja sam Matarić!

Bio je to susret koji je spojio članove obitelji Matarić raštrkane po cijelom svijetu i na kojem su se daleki, ali i bliži rođaci velike grane Matarića međusobno upoznali i proveli tri nezaboravna dana

SAŽETA POVESNICA SOMBORSKE PORODICE MATARIĆ

iz arhivskih izvornika XVIII i XIX stoleća

Sabrao i zapisao:
MILAN STEPANOVIĆ

...[Handwritten text in Latin script, likely a historical document related to the Matarić family history.]

*Nicolaus Bacsakos,
Mihail Bacsakos,
Desipha Matarić,
Martin Bacsakos,
Gergely Bacsakos,
Michael Bacsakos,
Et cetera (omnibus Romanis - Matarić)
Chas. Gergely Bacsakos.*

Prošloga vikenda, od 29. lipnja do 1. srpnja, održan je prvi Svjetski susret Matarića. Bio je to susret koji je spojio članove obitelji Matarić raštrkane po cijelom svijetu i na kojem su se daleki, ali i bliži rođaci velike grane Matarića međusobno upoznali i proveli tri nezaboravna dana.

POVIJEST FAMILIJE: Članovi familije Matarić hrvatsko-bunjevačke loze doseljeni su iz južne Dalmacije i istočne Bosne veoma davno, po nekim arhivskim spisima možda još u XVI. stoljeću. Tada su Turci s tog područja preselili neke katoličke porodice i nastanili ih u široj okolici Sombora. Mjesto gdje su se nastanili nazvano je – salaši Matarići, a na ovom poznatom lokalitetu i danas postoje ruševine i tragovi salaša. Do prije samo četrdesetak godina na ovim salašima su se radala djeca. U istraživanju prošlosti Matarića došlo se do spoznaje da svi Matarići imaju korijene s ovih salaša i da su međurodbinski povezani. Prvo ozbiljnije istraživanje rodoslovnog stabla Matarića inicirao je prije par godina Tamaš Matarić iz Budimpešte, čiji je pradjed napustio Sombor i salaše i otišao u Mađarsku. Svesrdnom pomoći i

zalaganjem stručnog istraživača obiteljskih stabala *Ferenca Brauna* uspjela se iz raznih arhivskih spisa sakupiti velika količina podataka, u kojima se spominje preko 1000 Matarića i onih koji su u bračnim vezama povezani s njima. Svi ovi podaci postavljeni su na internetsku stranicu www.mataric.com i tako je nakon manjeg susreta Matarića prošle godine počela intenzivna organizacija oko prvog Svjetskog susreta Matarića.

150 SUDIONIKA: Na susretu je sudjelovalo preko 150 članova porodice Matarić. Osim domaćih Matarića, onih koji žive u Somboru i njegovoj bližjoj okolini, skupu se pridružila i grupa Matarića iz Subotice, Mađarske i Hrvatske. Skup je uveličao i prof. glazbe *Ivan Matarić* iz Züricha, koji je svojim virtuosnim koncertom na orguljama Karmelićanske crkve u petak navečer otvorio ovaj Susret. Sutradan, u subotu u rano jutro, svi sudionici su se skupili na salašu *Pavla Matarića* u Gradini odakle se u tri »zmajevke« krenulo put starih i skoro već zaboravljenih salaša Matarići. U Matarićima, gdje sada postoji još samo par ruševina nekadašnjih salaša, dok su ostali pretvoreni u plodne ora-

Ivan Matarić

nice, uz pomoć najstarijih članova, koji su u nekima od tih salaša i živjeli, bili su obilježeni lokaliteti nekadašnjih salaša, ukupno njih oko dvadesetak. Smatra se da su salaši napušteni prvenstveno iz razloga što do njih nije vodio kameni put te nije bilo struje. U znak sjećanja na preteke sudionici su na dar dobili suvenir, koji je u sebi imao dvije tematske cje-line. U prvom dijelu simbolično su se nalazili svijetla i kamen kao odgovor na pitanje »zašto smo se odselili?«, a u drugom dijelu gruda zemlje sa salaša Matarića i dio drveta, jer je to jedino što su žitelji tih salaša imali i ono što im nitko nije mogao oduzeti. Također, bilo je predstavljeno i veliko obiteljsko stablo jedne grane Matarića u kojem su navedeni i shematski prikazani svi potomci Antuna Matarića rođenog 1748. Posebno su obrađene familije »opštinar«, »brdara« i »nacinih« Matarića o

kojima se uspjelo i sakupiti najveći broj podataka. Na skoro već mrtvim salašima zaorila se pjesma »Već odavno spremam svog mrkova...«, koja upravo svojim riječima opisuje sudbinu sve više i više skupina salaša, pa tako i ovih.

PRIGODNA BROŠURA: Nakon ovog izleta druženje se nastavilo na salašu Mate Matarića u Nenadiću na kojem su, poslije ručka, podijeljene »Pohvalnice za nesebičan doprinos prvom susretu Matarića« nekolicini najzaslužnijih članova u organizaciji. Susret je uvećan posjetom gradonačelnika grada Sombora Jovana Slavkovića, koji je zajedno sa suprugom na svom reveru ponio karticu sa zaštitnim sloganom susreta »Ja sam Matarić« te je, čini se, ova obitelj barem na nekoliko sati imala i gradonačelnika u svojim redovima. Tada je predstavljena i brošura izdana upravo za ovu prigodu pod naslovom »Sažeta povjesnica sombor-

ske obitelji Matarića – iz arhivskih izvornika«, koje je sabrao i zapisao Milan Stepanović. Skup je uzveličala i »Poema o Matarićima«, koju je napisala i pročitala Marija A. Matarić, jedna od najstarijih članica ove velike obitelji i sudionica susreta pučkih pjesnika »Lira naiva«.

Susret je nastavljen uz sportske aktivnosti, upoznavanje bliže i daljnje rodbine do kasnih sati uz prigodnu glazbu. U nedjelju, sudionici susreta sudjelovali su na misi u župnoj crkvi Svetog Trojstva, kojom je župnik vlč. Josip Pekanović slavio trideset godina od mlade mise, te se u propovijedi osvrnuo na vrijeme iz sebe, ali i vrijeme ispred nas, naglašavajući važnost produženja tradicije, koju sa sobom nosi i obitelj Matarića. Zatim je uslijedio obilazak i razgledanje centra Sombora te svečani prijem kod gradonačelnika u Svečanoj dvorani Skupštine općine Sombor. Na skupu je istaknuta neobična važnost obitelji Matarića u povijesnom razvoju grada Sombora te je Milan Stepanović sudionike detaljnije upoznao sa sadržajem svoje povjesnice. Skup je završen ručkom, uz nadu da će se uskoro održati i sljedeći susret na kojem će se okupiti veći broj ove velike obitelji uz još raznovrsniji kulturno-zabavni sadržaj.

Dr. Marija P. Matarić

Povezivanje hrvatskog i srbijanskog tržišta

U tijeku gradnja novog supermarketa u Subotici

Svečano otvorenje novog supermarketa u Subotici očekuje se u listopadu * Supermarket će zauzimati prostor od 4500 četvornih metara, od kojih će se prodajni prostor prostirati na više od 2000 četvornih metara, a planirano je i veliko parkiralište za kupce

Piše: Olga Perušić

S pajanje najveće privatne kompanije u Hrvatskoj i jedne od najjačih kompanija u jugoistočnoj Europi, hrvatskog koncerna »Agrokor«, i trgovinskih dijelova srbijanske kompanije Delta, gospodarska je odluka o čvršćem povezivanju dvaju trgovinskih lanaca. Taj poslovni potez znači povezivanje i bolju poziciju hrvatskog i srbijanskog tržišta, na kojima su te kompanije već sada na vodećem mjestu, te potencijal za buduće investiranje na svim tržištima u regiji.

Produkt te suradnje prikazan je 26. listopada ove godine, otvorenjem prvog »Agrokorovog« supermarketa »Idea Extra« na Novom Beogradu. Riječ je o velikim trgovačkom centru veličine 12,5 tisuća četvornih metara, od čega sedam

tisuća zauzima supermarket s 40 tisuća artikala, u koji je »Agrokor« uložio 20 milijuna eura i zaposlio 400 radnika. Daljnji je razvitak hipermarketa u Srbiji hrvatski koncern usmjerio na izgradnju objekata »Idea« u Subotici, koji se treba otvoriti u listopadu 2007. godine. **NOVI OBJEKT:** Za izgradnju novog supermarketa zadužena je vodeća građevinska tvrtka u Hrvatskoj u području visokogradnje, »Tehnika« iz Zagreba, koja je ugovorila posao. Kao nositelji posla u Subotici rade tri inženjera: *Ilijo Telenta, Gojko Vukobratović i Domagoj Kalanj*, zaduženi za kvalitetu izgradnje supermarketa.

»Gradimo prizemni objekt, klasičan tržišni centar, po istom sistemu gradnje kao hipermarket »Idea« u Beogradu, koji će biti dizajniran

poput »Konzumovih« objekata u Hrvatskoj. Supermarket će zauzimati prostor od 4500 četvornih metara, od čega će se prodajni prostor prostirati na više od 2000 četvornih metara, a planirano je i veliko parkiralište za kupce«, kazao je inženjer tvrtke »Tehnika«, Domagoj Kalanj.

Izgradnja subotičkog supermarketa trenutačno je u tijeku grubih građevinskih radova, sada slijedi betoniranje ploče, dok je početna konstrukcija pravljenja još devedesetih godina, pa se sada prepravlja i nadograđuje za potrebe novog objekta. Na gradilištu trenutačno radi četrdesetak radnika, a taj će se broj uskoro uvećavati na dvije do tri stotine radnika dnevno.

SURADNJA: Ispred tvrtke »Tehnika AG« d.o.o. kao tvrtke

– kćeri »Tehnika«, troje inženjera radili su već na izgradnji hipermarketa »Idea« u Beogradu, gdje su bili konzultanti, a sad rade u kooperaciji s glavnim izvođačima radova, subotičkim poduzećem »SMB« gradnja.

»Naš je zadatak redovito kontrolirati radove, obilaziti teren i davati savjete tehničkom osoblju glavnog izvođača, sve u cilju dobivanja zacrtane kvalitete i izgleda objekta. U građevinarstvu su rokovi uvijek kratki, a objekti zahtjevni, ali mi, građevinski inženjeri, uvijek se trudimo poštivati što je ugovoreno«, pojašnjava Domagoj Kalanj, koji ističe kako je nakon skoro dva mjeseca rada u Subotici pomalo upoznao grad, te kako mu se ono što je vidio čini krasnim i ljudi mu se čine veoma ugodnim. ■

Smijenjen, vraćen na dužnost, podnio ostavku

Glavni arhitekt Općine Subotica mr. Zsombor Szabó, presudom Okružnog suda u Subotici je vraćen na dužnost, a nedavno je, zaključno sa 6. kolovozom podnio ostavku

Predsjednik Općine Subotica Géza Kucsera je 5. ožujka ove godine, bez objašnjenja smijenio s dužnosti glavnog arhitekta mr. Zsombora Szabóa. Krajem lipnja Okružni sud je presudio da je rješenje o smjeni ništavno i time je vratio na dužnost smijenjenog glavnog arhitekta Szabóa. Predsjednik Općine Kucsera je za Magyar Szo izjavio kako je sud poništio razrješenje o smjeni s obrazloženjem da rješenje ne sadrži razloge smjene. »U tom smislu vraćen je na dužnost. 29. lipnja, a Szabó je podnio ostavku i poslije iskorištenja godišnjeg odmora prestaje mu radni odnos u Općini. Szabó će dobiti sva obeštećenja koja mu pripadaju po zakonu«, kazao je Kucsera.

Novi – stari glavni arhitekt za naš je list kratko izjavio: »Sudska presuda je na neki način satisfakcija naspram onih koji su pokušali blatiti moje ime i stručnost. Neopozivu ostavku sam podnio iz više razloga, prvo: jer iza zvučnog imena glavni arhitekt Općine praktički nema moć da bitno utječe na politiku gradogradnje,

mr. Zsombor Szabó

jer ako takva politika trenutačno uopće postoji, ona je rezultat političkih dogovora vodećih stranaka u Subotici. Praktički sam ja trebao biti savjetnik predsjednika Općine za pitanja urbanizma i kapitalnih investicija, a očito je da se on ne želi koristiti mojim znanjem i iskustvom. Drugi razlog je što nisam uspio spriječiti rušenje sto i pedeset godina starog zaštićenog objekta Subotičkog kazališta, na čijem je mjestu planirana izgradnja megalomanske zgrade bez duše, koja će totalno narušiti zaštićeni ambijent centra grada. Treći razlog je saznanje da danas u sukobu struke i politike, nažalost pobjeđuje gola politička sila. Kaos u društvu proizvodi kaos u prostoru, kao što se to jasno očituje dešavanjima posljednjih petnaest godina u gradskom tkivu Subotice. Ovakav urbani kaos nikakav 'glavni arhitekt' ne može spriječiti, naročito onda, kada ne postoji stvarna politička volja vodećih stranaka u gradu. Ne želim biti ničiji 'ukras' a po potrebi dežurni krivac, vraćam se znanstvenom radu«, kazao je Szabó. ■

Vrijeme filmskog festivala na Paliću Zvonko Bogdan na Ženskom štrandu

Učast Festivala europskog filma na Paliću, za 18. srpnja ove godine, na Ženskom štrandu, zakazana je ljetna fešta sa *Zvonkom Bogdanom* i najboljim vojvodanskim tamburašima!

Ova ekskluzivna večer koncipirana je da bude susret fanova tamburaške legende s njegovim neprolaznim hitovima u ozračju festivalskog glamura, kaže *Zsombor Dányi*, domaćin na Ženskom štrandu. Za Zvonka Bogdana i tamburaše bit će postavljen poseban ponton na vodi. Organizatori napominju da je zbog ograničenog kapaciteta Ženskog štranda, ali i vrhunskog glazbenog programa, ova večer samo za odabrane, jer će u ponudi biti tek 300 VIP ulaznica koje će se naći u prodaji od 11. srpnja.

Telefon za informacije i rezervacije je: 065-842-94-95.

S. J.

Program »Dužijance« za idući vikend

Uokviru programa ovogodišnje »Dužijance«, u iduću petak, 13. srpnja, u Tavankutu će, s početkom u 19 sati, biti otvoren XXII. saziv »Prve kolonije naive u tehnici slame«. Svečano zatvaranje kolonije s prigodnim programom bit će 21. srpnja.

Za subotu, 14. srpnja, najavljeno je Natjecanje risara, koje će se ove godine održati u Đurđinu. Natjecanje počinje u 6 sati i traje do 13 sati, dok će se navečer, u 20 sati, održati kolo-igranka u povodu završetka žetve u Đurđinu.

Idućeg dana, u nedjelju 15. srpnja, održat će mjesne Dužijance u Starom Žedniku (župa svetog Marka) i Bajmoku (župa svetog Petra i Pavla). Početak programa obiju žetvenih svečanosti je u 10 sati.

Blagdan svetih Petra i Pavla u Osijeku

Nebeski zaštitnici grada

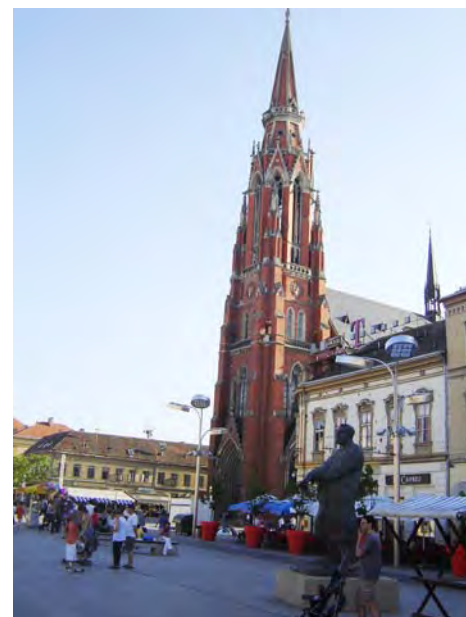
Osijek je, mjeren brojem stanovnika, četvrti grad u Hrvatskoj sa svojih 118 tisuća žitelja prema posljednjem popisu, a samo gradska cjelina, 97 tisuća žitelja, i njegovi građani već dugo obilježavaju dvije važne godišnjice, 2. prosinca, koji se obilježava kao nadnevak prvoga spomena grada, već više od 8 stoljeća, te 29. lipnja, blagdan svetih Petra i Pavla, apostola i nebeskih zaštitnika grada. Tako je Petrovo i ove godine obilježeno bogatim programom, počevši od 25. lipnja polaganjem vijenaca kod kapelice Kraljice Mira na Krunskoj utvrdi i tradicionalne regate Osijek – Aljmaš u povodu Dana državnosti, do otvorenja Osječkog ljeta kulture i gostovanja Duke

canjima na Našičkom bajeru, doručkom u Old bridge pubu, gdje je promoviran Osječki kolač te svečanom sjednicom Vijeća gradske četvrti Gornji grad, a najsvečanije je bilo u petak 29. lipnja, na blagdan sv. Petra i Pavla, kada je u istoimenoj crkvi u središtu Osijeka koncelebriranu svetu misu predvodio biskup đakovačko-srijemski msgr. *Marin Srakić*, a prelijepi su program na Trgu Ivana Pavla II. priredili STD »Pajo Kolarić« i HPD »Lipa« iz Osijeka.

»Ovo je najljepše ljeto u našem gradu«, rekao je gradonačelnik *Anto Đapić*. »Naravno ne mislim tu samo na ovo bogatstvo događanja na Osječkom ljetu kulture, već prvenstveno na ovu svečanost u povodu sv. Petra i Pavla, zaštitnika našega grada, i na ovu prelijepu euharistiju koju je prikazao naš preuzvišeni biskup Marin s pomoćnim biskupima Đakovačke i srijemske biskupije i svećenicima Osječkoga dekanata i mislim tu na ove prekrasne izvedbe HPD Lipa i STD Pajo Kolarić, ali naravno i na današnje polaganje vijenaca za sve stradale u Domovinske ratu, ovdje na Trgu slobode i na druženje s gradonačelnicima iz prijateljskih gradova Maribora, Phorzheima, Nitre, Pečuha, Subotice, Tuzle, zatim na naše prijatelje iz Karlovca, Novske, Županje i nama najdražeg Vukovara«.

I kada je već spomenuto Osječko ljeto kulture, moram reći kako je program prepun bogatih sadržaja, počevši od Dana hrvatske knjige u Osijeku, do književnih večeri i promocija novih knjiga, do predivnih jazz koncerata poznatih orkestara iz SAD-a, Engleske, Mađarske, folklornih predstava, kazališnih predstava i izložbi slika do filmskih projekcija.

U organizaciji Grada i Turističke zajednice

upriličena je i Osječka ljetna noć, koju od ove godine predstavljaju dvije noći. Na središnjem trgu nastupao je Little big band, na radost brojnih mališana, a poslije su one malo odraslije zabavljali Starfiš, Trend i Prva liga, te je organizirana dodjela nagrada za najljepši balkon u okviru akcije Volim Hrvatsku-volim Osijek, da bi u ponoć svi koji su slavili rođendan podijelili slasnu tortu. Na Korzu je nastupao HKUD »Željezničar« a na terasi Hotela Osijek *Jimmi Stanić*, dok su ljubitelji jazz mogli uživati u muziciranju Argus jazz orkestra na Promenadi. Sutradan je Osječane zapalila *Severina*, a ispred Esekera centra organiziran je Salsa-karneval.

Slavko Žebić

Elington orchestra iz Washingtona i službenog posjeta hrvatskog državnog vrha, premijera *Ive Sanadera* i predsjednika Sabora *Vladimira Šeksa* sa suradnicima.

Program je nastavljen kiparskom kolonijom koju je vodio *Mato Tijardović*, sportskim natje-

U Osijeku održan 7. međunarodni kazališni festival na njemačkom jeziku

Nastupila i kazališna skupina iz Subotice

Prošloga je vikenda »tušta« Subotičana boravilo u Osijeku, u prigodi blagdana sv. Petra i Pavla, koji su i nebeski zaštitnici grada Osijeka. Tako je na prijemu kod gradonačelnika *Ante Đapića*, u svečanoj Vijećnici grada, sudjelovala i delegacija prijateljskog grada Subotice, zajedno s predstavnicima Maribora, Nitre, Pečuha, Phorzheima, Tuzle, Vukovara, Novske, Karlovca i Županje, zatim, sutradan su na malonogometnom turniru u prigodi Dana grada sudjelovali i nogometaši iz Subotice, a grupa učenika osnovnih škola iz Subotice, u organizaciji Njemačkog narodnog saveza, gostovala je na 7. Međunarodnom kazališnom festivalu na njemačkom jeziku, koji je od 28. do 30. lipnja održan u Dječjem kazalištu »Branko Mihaljević« u Osijeku.

»Festival, kojega već 7. puta organiziramo u Osijeku, okupio je 9 kazališnih skupina iz Osijeka i Zagreba, zatim iz Mađarske, Srbije i Rumunjske, a izvedeno je 10 kazališnih predstava na njemačkom jeziku«, rekla nam je *Renata Trischler*, izvršna direktorica Njemačke narodnosne zajednice u Osijeku.

Bio je to povod za razgovor i s voditeljem kazališne skupine iz Subotice, predsjednikom Njemačkog narodnog Saveza sa sjedištem u Subotici, *Rudolfom Weissom*. »Dolazimo evo već četvrti put i dolaziti ćemo uvijek, jer u Osijeku smo lijepo primljeni, organizacija je odlična, a osim toga, ova naša djeca oduševljena su sklapanjem novih poznanstava i prijateljstava. Što je najvažnije, njegujemo njemački jezik i šaljem svima poruku, još nas ima, a njemački je jezik još uvijek živ na ovim prostorima, tim jezikom se da komunicirati, a ima li boljšeg primjera od kazališnog izričaja uz njemačku glazbu. Uvijek spremimo nekakav prizor, djelo njemačkog autora, koristimo bogatu njemačku glazbenu baštinu, a ovdje vidite djecu iz nekoliko subotičkih osnovnih škola, ne samo porijeklom Nijemaca, jer tu ima i Hrvata-Bunjevaca, Srba i Mađara, a zajedničko im je, učenje njemačkog jezika«.

Djeca su otišla na još jednu predstavu, a potom se spremaju u grad, a mi smo se rastali uz aufwiedersehen.

Slavko Žebić

Iseljeni Hrtkovčani diljem Hrvatske obilježili dan svog nebeskog zaštitnika sv. Petra

Hrtkovačko Petrovo

Nakons svete mise u crkvi sv. Petra i Pavla u Zagrebu Hrtkovčani su se tradicionalno okupili u dvorišnim prostorijama crkve sv. Petra i Pavla na zajedničkom domjenku, u organizaciji svog zavičajnog kluba »Gomolava«

Kao i svake godine, tako su i ove Hrtkovčani diljem Hrvatske 29. lipnja obilježili dan svog nebeskog zaštitnika sv. Petra, dan kada se u Hrtkovce hrlilo sa svih strana svijeta. U Zagrebu je sveta misa za Hrtkovčane održana u crkvi sv. Petra i Pavla, a predvodio ju je vlč. Zdenko Perija, župnik župe sv. Barbare u zagrebačkoj bolnici »Rebro«.

PROPOVIJED: U svojoj je nadahnutoj propovijedi vlč. Perija podsjetio na apostole Petra i Pavla, pogubljene po nalogu cara Nerona u Rimu 67. godine. »Petar je

su se naučili uzajamno poštovati i složno djelovati sve do boravka u Rimu, odnosno do svoje smrti«, rekao je vlč. Zdenko Perija i naglasio kako se danas i u Hrtkovcima slavi sv. Petar, jer je Crkva jedna i jedinstvena diljem svijeta, u njoj su svi u svojoj kući, u njoj nitko nije stranac, u njoj su svi braća i sestre i poželio da ovi sveci i dalje čuvaju preostale, malobrojne katolike u Hrtkovcima, a onima raseljenima širom Hrvatske osnaže vjeru i vjerski život.

Nakon svete mise Hrtkovčani su se tradicionalno okupili u dvorišnim prostorijama crkve sv. Petra i

Svetu misu za Hrtkovčane služio je vlč. Zdenko Perija

Nakon okrepe duha slijedila je okrepa tijela

naglavce razapet na brežuljku u Vatikanu i ostaci njegova groba pronađeni su u temeljima današnje Papinske bazilike, a Pavlu je, s obzirom da je imao status rimskog državljanina, časno odrubljena glava jer ga nisu smjeli razapeti kao stranca ili roba. Dvojica crkvenih prvaka složno su djelovala šireći Isusovu vjeru među poganima. Isus je Šimunu (Petrovo pravo ime) dao ime Petrus, što znači stijena, simbolizirajući na taj način čvrstinu vjere u Boga i stvaranja čvrstih temelja Crkve i proglasio ga apostolskim prvakom na čelu vjerske zajednice, a Pavla kao visoko školovanog poznavatelja Svetog pisma pozvao na produbljenje vjere mlade Crkve. Brzo

Pavla na zajedničkom domjenku, u organizaciji svog zavičajnog kluba »Gomolava«.

SAČUVATI IDENTITET I TRADICIJU: Ovaj tradicionalni skup Hrtkovčana otvorio je predsjednik »Gomolave« Franjo Nilić, pozdravivši sve sumještane, a posebno one koji su na ovaj skup doputovali iz cijele Hrvatske i svijeta. »Drago mi je što su s nama i uvijek nam dragi gosti iz drugih zavičajnih klubova i, naravno, predsjednik naše krovne udruge protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, Mato Jurić«, rekao je predsjednik Nilić i dodao da Zavičajni klub Hrtkovčana »Gomolava« ima svoj duboki smisao jer čuva duhovnu vezu s

Hrtkovcima, u kojem je poštovano dostojanstvo svakog čovjeka i gdje je ljudska dimenzija bila temelj zajedničke budućnosti.

Predsjednik Udruge protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata Mato Jurić rekao je kako mu je drago što se Hrtkovčani svake godine okupljaju, pronoseći srijemsku kulturu i običaje i čuvajući djelić onog srijemskog folklornog tkiva u lepezi hrvatske kulture.

Tradicionalni godišnji skup Hrtkovčana uveličali su svojom nazočnošću i pomoćni biskup zagrebački, mons. Vlado Košić i

župnik crkve sv. Petra i Pavla u Zagrebu, dugogodišnji prijatelj Hrtkovčana vlč. Matija Stepinac. Tom su prigodom izrazili svoje veliko zadovoljstvo nastojanjem Hrtkovčana da organiziranjem kroz svoj zavičajni klub i kroz Udrugu protjeranih Hrvata uz Srijema, Bačke i Banata sačuvaju svoj identitet i tradiciju okupljanja na crkvene blagdane te radost što, bez obzira na sva iskušenja, nisu klonuli u duhu, niti su poljuljani u vjeri.

Zlatko Žužić

Vlč. Matija Stepinac, Mato Jurić, biskup Vlado Košić i Antun Plivelić

Proslava Dana Dunava u Bačkom Monoštoru

Skrb za prirodu ne zna za granice

*U Monoštor brodicama, kanuima, kajacima
i biciklima * Gosti su bili ekolozi iz Srbije,
Hrvatske, Mađarske, SAD * Domaćini dočekali
goste postavkom etno i eko-proizvoda*

Piše: Ivan Andrašić

U petak 29. lipnja, u Bački Monoštor su brodicama, kanuima, kajacima i biciklima prispjeli ekolozi iz Srbije, Hrvatske i Mađarske, kako bi prisustvovali središnjoj proslavi Dana Dunava. Monoštorci su svojim gostima prezentirali prekrasnu prirodu Rezervata Gornje Podunavlje, kulinarske specijalitete i etno-tradiciju.

Dan Dunava, pod ovogodišnjim sloganom »Slaveći kulturu Dunava« obilježava se treću godinu u trinaest podunavskih zemalja, a na inicijativu Dunavske komisije. Cilj ove inicijative je ukazivanje javnosti na činjenicu da je rijeka Dunav zajedničko prirodno dobro, koje ne poznaje granice, ne samo radi dobrobiti ovdje nastanjenoga živoga svijeta, nego i ljudi koji obitavaju u njegovu priobalju.

RADNI DIO: U poslijepodnevним satima sudionici skupa su obišli šetališnu stazu »Štrbac«. Za prave ljubitelje prirode mali tjelesni napor, ali ogromno zadovoljstvo viđenim. Po povratku u naselje sudionici su se malo okrijepili, a imali su prilike i vidjeti postavku etno i eko-proizvoda, vezanih za Bački Monoštor. U radnom dije-

lu proslave, kojega je srdačnom dobrodošlicom otvorio tajnik Mjesne zajednice Zoran Miler, imali smo prilike slušati izlaganja brojnih gostiju. O povezivanju lokalnih zajednica triju država u cilju zaštite prirode u okviru Zelenog pojasa Europe i trogodišnjem nastojanju da se na ovom području uvede zaštita po svjetskim standardima govorili su projekt menadžer IUCN-a dipl. ing. Boris Erg i Biljana Panjković iz Instituta za zaštitu prirode Srbije. Zapaženo izlaganje na temu zaštite poplavne doline srednjega Dunava imala je i predstavnica DEF Secretariat-a iz Baje, Republika Mađarska, Anna Tamas Eniko, koja je pri dolasku u Bački Monoštor bila na čelu ekipe kanuista i kajakaša koji su dovela iz Baje.

U nastavku, među brojnim izlaganjima najupečatljivija su bila ona od strane Danijele Stojković iz organizacije Sveti Dunav, koja je doplovila iz Novog Sada brodicom, i Jasmina Sadikovića iz Zelenih Osijeka, koji su u Bački Monoštor doputovali biciklima. Buru oduševljenja izazvao je vatreni govor plivačice-maratonce iz SAD, pedesetjednogodišnje Mimi

Hughes, koja je doplovala u naselo, prethodno preplivavši više od 80 km rijekom Dravom, u kanu-pratnji kćeri Kelsi. Na koncu, upričeno je premijerno prikazivanje filma »Živjeti s prirodom« autora Srdana Đuranovića, koji nije propustio priliku i osobno pozdraviti članove ovoga skupa.

ETNO – EKO PROIZVODI: Proslavi Dana Dunava prisustvovao je i predsjednik Općine Sombor Jovan Slavković sa suradnicima. Poslije oficijelnoga dijela mnogi su sa zanimanjem pogledali izložene eksponate, a poneke od njih i u slast kušali. Na jednom od izloženih mjesta uočili smo cijelu lepezu pčelarskih proizvoda, a uz njih i dva duboreza. »Kako sam rođen u pčelarskoj obitelji, ovim se poslom bavim od rođenja, a samostalno od sedamdesetih godina, kad sam ga unaprijedio u obiteljski biznis. Veliki dio svojih proizvoda prodam turistima koji ovamo dolaze, jer to su ljudi koji preferiraju prirodnu ishranu, a med je, Bogu hvala, njezin najzdraviji dio. A ove duboreze uradili su moji unuci i djed je na njih jako ponosan. Eto, ni oni ne žele propustiti dio kolača kojega im nudi razvoj turizma u Monoštoru«, kazao je za »Hrvatsku riječ« vlasnik ove postavke, pčelar Ivan Periškić. Sljedeće izložbeno mjesto zau-

zimala su rukotvorine vrijednih Monoštorci. »Imamo jednu lijepu skupinu žena, od onih najstarijih do mladih, koje žele od njih učiti i koje su uradile sve ovo izloženo, a puno toga je već i prodano. Turisti koji dolaze kod nas za sada još uvijek više razgledaju nego što kupuju, no treba biti ustrajan, nadam se da će sve ovo što radimo donijeti i rezultate, osobito financijske efekte«, kazala je za HR žena koja je i uredila ovo izložbeno mjesto, Anica Đanić. ■

Postavka etno i eko-proizvoda

6. srpnja 2007.

Danas svečano otvorenje manifestacije »Đakovački vezovi«, pod nazivom

Mi idemo kralju, ljeljo

Najsvečaniji, a ujedno i najposjećeniji dio Vezova, svakako je nedjeljna svečana povorka središnjim gradskim ulicama u kojoj će biti više od 6 tisuća sudionika iz 55 skupina udruga i društava, iz cijele Hrvatske ali i susjednih zemalja

Ove godine se očekuje 8 tisuća sudionika

»Pozivamo vas na još jedne Vezove, 41. po redu, na kojima će se ponovno okupiti Šokci i Šokice u srcu Slavonije, u najljepšem gradu na svijetu, u Đakovu, i pjevat će stare šokačke pjesme a pratit će ih tamburaši, pokazivat će svoje gizdavo šokačko ruvo, svatovske zaprege i rasne konje« – uputio je poziv svim ljudima dobre volje gradonačelnik Đakova *Zoran Vinković* na nedavnoj pressici.

PROGRAM: A program već traje, još od 23. lipnja, kada je u Trnavi održana jubilara 20. Bonavita, gospodarsko-turistička manifestacija posvećena vinu, a gdje je vina tu je i kulina. Đakovačka će kulinijada biti održana u četvrtak, 5. srpnja, a dan-dva prije i Gastrofest te spremanje i kušanje fiša i čobanca. Program je doista bogat i naći će se za svakoga ponešto, od modne revije do promocije novih knjiga, otvorenog prvenstva u tenisu do dočeka pola nove godine, po čemu Đakovčani tvrde da su jedinstveni u svijetu. Tu je izložba đakovačkog obrtništva, izložba i degustacija kruškovače, izložba »Nakit kroz povijest«, smotra crkvenog pučkog pjevanja u Samostanu svetog križa, izložba fotografija »Divljač naših lovišta« te znanstvena manifestacija »Đakovački susret hrvatskih književnih kritičara«.

SUDIONICI: Kada »Hrvatska riječ« već stigne do svojih čitatelja, u petak, 6. lipnja, bit će svečano otvorenje Vezova pod nazivom »Mi idemo kralju, ljeljo«, a sam naziv govori da je riječ o

promociji đakovačkih ljelja, žena preobučenih u muškarce s mačevima u rukama, koje su u vrijeme Turaka tako išle osloboditi svoje muške članove obitelji. Dakle, tradicije na pretek, a sve će to uveličati glumci HNK iz Osijeka i Đakova, te vokalni solisti *Tanja i Sanja, Vera Svoboda i Šima Jovanovac*, uz pratnju »Slavonskih lola«, »Đerdana«, »Zvona«, »Slavonskih dukata« i »Slavonija benda«, te Konjogojske udruge »Stari graničar« iz Županje i muške pjevačke skupine »Šokci« iz Osijeka. Scenarist programa otvaranja je prof. *Mirko Ćurić*, a glazbeni je urednik *Tomislav Nemet*.

Najsvečaniji, a ujedno i najposjećeniji dio Vezova, svakako je nedjeljna svečana povorka središnjim gradskim ulicama u kojoj će biti više od 6 tisuća sudionika iz 55 skupina udruga i društava iz cijele Hrvatske, ali i susjednih zemalja, a po prvi puta i jedna skupina iz Afrike. Bit će tu i 35 svatovskih zaprega te 45 jahača, koji će svjedočiti o ljepoti i bogatstvu Šokadije, ali i ljubavi prema konjima, a kad je već riječ o ovoj plemenitoj životinji, održat će se i konjička natjecanja na đakovačkom hipodromu. Poslije povorke slijedi sveta misa u čuvenoj Strossmayerovoj katedrali u Đakovu, a potom smotra folklor na vezovskoj pozornici u Strossmayerovom parku sve do kasnih večernjih sati, a potom kruna događanja – izbor najbolje nošenog ruha (djevojke, momci i snaše). Program je to pod nazivom »Slavonijo, zemljo plemenita«, voditelji su *Branko Uvodić i Ljiljana Vinković*, a u glazbenom dijelu sudjeluju *Krunoslav Kićo Slabinac*, »Slavonske lole« i »Zvona«.

OVOGODIŠNJI će vezovi tako okupiti gotovo 8 tisuća sudionika iz 80-tak društava i skupina, jer upravo je u nedjelju, 1. srpnja, završena dječja manifestacija Mali vezovi, uz sudjelovanje 1400 sudionika iz 25 kulturno-umjetničkih društava i udruga, a među zapaženijim mališanima bili su i članovi Hrvatskog kulturnog centra »Bunjevačko kolo« iz Subotice.

»Alaj volim ići na Vezove, u Đakovo kad me dika zove«, kaže šokački bečarac, a mi evo pozivamo na Đakovačke vezove sve čitatelje »Hrvatske riječi«.

Slavko Žebić

Bit će i svatovskih zaprega

Kulturni i politički konzervativizam bunjevačkih Hrvata (VI.)

Izbjegavanje prijeteci aspekata realnosti

Rekli smo već ranije da povezanost specifičnosti psiholoških motiva i procesa ili osobina ličnosti s određenim društvenim stavovima i vrijednosnim orijentacijama u značajnoj mjeri određuje teorijski pristup konzervativizmu.

Čini nam se da bi za razumijevanje »*Tradicionalne autoritarnosti i socijalističkog mentaliteta*« bilo najprikladnije koristiti teorijski pristup koji polazi od teorije ličnosti i individualnih razlika, premda i drugi pristupi nisu sasvim isključeni.

IZBJEGAVANJE NEIZVJESNOSTI: Kod niže obrazovanih i manje religioznih »samo« Bunjevaca prisutan je visok stupanj podločnosti autoritetima (autoritarna poslušnost ili submisivnost), jedna vrsta autoritarne agresivnosti (militaristički sentiment) i visok stupanj konvencionalnog i tradicionalnog mišljenja i ponašanja koje se očituje u prisutnosti visokog stupnja patrijarhalnog sindroma. Prisutnost antizapadne orijentacije je zacijelo jednim dijelom produkt netolerantnosti na dvoznačnosti koja predstavlja tendenciju da se dvoznačne socijalne ili političke situacije percipiraju kao izvor prijetnje. Naime, s povećanjem kognitivne i motivacijske potrebe za sigurnošću, netolerantnost na dvoznačnosti dovodi do toga da se pojedinac ili određene socijalne skupine priklanjaju pouzdanim stvarima i situacijama, da donose preuranjene zaključke i da održavaju različite stereotipe. Visok stupanj jugonostalgicnog sentimenta ukazuje na prisutnost različitih oblika izbjegavanja neizvjesnosti koja se pojavila raspadom bivše Jugoslavije i ekonomskog poretka socijalističkog sustava. Riječ je o jednoj generalnoj osjetljivosti na iskustvo prijetnje i anksioznosti u stanju nesigurnosti. Svi ovi kognitivni i motivacijski mehanizmi doprinose pojavljivanju jednog generalnog faktora konzervativizma koji se manifestira u različitim oblicima dogmatizma ili »zatvorenog uma«.

ZATVOREN SUSTAV VJEROVANJA: Vidimo da potreba za kognitivnim referentnim okvirom (znati i razumjeti) te potreba za izbjegavanjem li odbacivanjem prijeteci aspekata realnosti dovodi do pojavljivanja i manifestiranja one vrste konzervativizma koju smo nazvali »*Tradicionalna autoritarnost i socijalistički mentalitet*«. Ukoliko je naime potreba za izbjegavanjem prijetnje jača, utoliko će potreba za znanjem i razumijevanjem stvarnosti biti slabija. Ovo nužno dovodi do zatvorenog sustava vjerovanja ili različitih oblika socijalne, političke i nacionalno-identifikacijske rigidnosti, odnosno do kognitivne zatvorenosti koja će uveliko smanjiti konfuznost, nesigurnost i međunacionalnu nesigurnost društva ili zajednice u kojoj se živi. Možemo dakle uočiti kako se u latentnoj strukturi

Potreba za kognitivnim referentnim okvirom (znati i razumjeti) te potreba za izbjegavanjem ili odbacivanjem prijeteci aspekata realnosti dovodi do pojavljivanja i manifestiranja one vrste konzervativizma koju smo nazvali »Tradicionalna autoritarnost i socijalistički mentalitet«

Piše: dr. sc. Zlatko Šram

Razvitak odgojnog i obrazovnog sustava na hrvatskom jeziku, jačanje hrvatskih institucija i udruga, formiranje znanstvene hrvatske institucije, njegovanje određenih tradicionalnih vrijednosti »zajednice«, očuvanje katoličke vjere i kulture jesu one strategijske odrednice koje mogu u značajnoj mjeri pridonijeti razvitku hrvatskog nacionalnog identiteta. Tek na temelju jednog ovakvog strategijskog referentnog okvira hrvatska država može u mnogočemu pomoći.

generalnog konzervativizma, karakterističnog za niže i manje religiozne socijalne slojeve »samo« Bunjevaca, nalazi povezanost između različitih epistemičkih, egzistencijalnih i ideoloških motiva. Ako i ovu vrstu konzervativizma tretiramo kao motiviranu socijalnu kogniciju, tek onda možemo razumjeti zašto kod dijela bunjevačkih Hrvata postoji povezanost između političkog konzervativizma ili socijalističkog mentaliteta s preferiranjem bunjevačke političke opcije s jedne, i srbijanske nacionalističke opcije s druge strane.

POLITIČKA ZLOPORABA PODJELA:

Pojavljivanje i razvoj konzervativizma nije samo produkt društvenog naslijeđa, socijalnog statusa i odgojnih faktora, već je jednim dijelom uvjetovan hereditarnim faktorom u smislu postojanja naslijeđenih osobina ličnosti koje mogu biti povezane s usvajanjem određenih društvenih stavova. Kao takav socijalno-psihološki hibrid, konzervativizam ne podliježe lakim i brzim promjenama. Veoma je teško stoga za očekivati da bi podjele bunjevačkih Hrvata na »samo« Bunjevce s jedne i na Hrvate s druge strane brzo i lako nestale kada bi srbijanska politika i država prestala davati političku i svaku drugu potporu bunjevačkoj ne-hrvatskoj opciji, pa čak i onda kad bi srbijanske vlasti nedvojbeno potvrdile da su Bunjevci dio hrvatskog naroda i da se svi trebaju nacionalno izjašnjavati kao Hrvati. A još manje bi hrvatska vanjska politika i njena diplomacija pridonijele konsolidaciji hrvatske nacionalne svijesti u slučaju aktivnog uključivanja u rješavanje postojećeg problema nacionalnog identiteta bunjevačkih Hrvata. Ova podjela i njihova politička zloraba ostat će sve dotle dok se na popisu stanovništva bude pružala mogućnost da se bunjevački Hrvati nacionalno mogu izjasniti samo kao Bunjevci. Nerealno je međutim očekivati da će država Srbija od toga odustati i uskratiti ovu vrstu ljudskih prava na »nacionalno« samoopredjeljenje. Isto je tako nerealno očekivati da će bilo kakav domaći politički marketing imati značajnijeg uspjeha u konsolidaciji hrvatskog identiteta bačkih Bunjevaca. Razvitak odgojnog i obrazovnog sustava na hrvatskom jeziku, jačanje hrvatskih institucija i udruga, formiranje znanstvene hrvatske institucije, njegovanje određenih tradicionalnih vrijednosti »zajednice«, očuvanje katoličke vjere i kulture jesu one strategijske odrednice koje mogu u značajnoj mjeri doprinijeti razvitku hrvatskog nacionalnog identiteta. Tek na temelju jednog ovakvog strategijskog referentnog okvira hrvatska država može u mnogočemu pomoći.

(Kraj)

Iz kuta mladih: Tomislav Vukov

Uz vjeru naći i sreću

Pokraj stalnog posla odlučio je izvanredno završiti četvrtu godinu srednje škole i dobiti zvanje elektrotehničara * Za njegov život i za cijelu obitelj velika je stvar bila ređenje njegova brata Marijana Vukova, na koga je Tomislav jako ponosan

Razgovor vodila: Olga Perušić

Tomislav Vukov (1979.) završio je trogodišnju srednju školu za elektromehaničara i svoj prvi posao dobio je u tvornici vagona »Bratstvo« gdje je radio dvije godine. Poslije bombardiranja 1999. nije radio, pa se odlučio upisati Višu elektrotehničku školu, koju nije uspio završiti zbog nedostatka znanja iz nekih područja koja se izučavaju na četverogodišnjim smjerovima srednje tehničke škole. Napustivši Višu školu, otišao je na odsluženje vojnog roka, nakon čega se ponovno vratio radu u »Bratstvo« još dvije godine, sve dok nije proglašen tehnološkim viškom.

POSAO: »Svuda sam tražio posao, htio sam raditi kao kono-bar, ali me nisu primili, radio sam u servisima elektronike, gdje su me jako slabo plaćali, a pri tome nisam bio prijavljen kao radnik. Oprobao sam se po preporuci prijatelja raditi u Crnoj Gori kao ličilac, ali sam se poslije mjesec i pol dana vratio doma jer nisam bio isplaćen. U Subotici sam se trudio raditi u struci, ali nisam našao posla, pa sam ponovno radio kao ličilac pola godine. Poslije silnoga mijenjanja posla mjesec i pol sam dana radio u poduzeću za svjetleće reklame i nakon toga sam dobio posao u poduzeću »Elementa«, gdje i danas radim kao skladištar i u cijelosti sam zadovoljan svojim poslom i uvjetima rada«, priča Tomislav Vukov. Pokraj stalnog posla odlučio se izvanredno završiti četvrtu godinu srednje škole i dobiti zvanje elektrotehničara. Iz deset godina radnog iskustva, Tomislav je vidio koliko je velika razlika između zvanja elektromehaničara i elektrotehničara, pri čemu se zanat svodi na fizički posao. Bilo mu je čudno vratiti se knjizi i učenju nakon veće stanke, ali taj je problem riješio i već je

položio tri ispita i za godinu dana planira položiti i preostale.

ŽIVOT: U djetinjstvu je sa strahom gledao na svoj budući život jer je u petoj godini počeo mucati. Naime, s pet godina pretrpio je strah u bolnici pred operaciju krajnika, kada mu je medicinska sestra rekla da, ako ne prestane plakati, više neće vidjeti svoju obitelj, što ga je jako uplašilo i nakon toga je počeo mucati. Danas na tome puno

radi i vježba. Tko ga poznaje od ranije, taj može zapaziti i razliku, jer se mucanje sve više smanjuje, a jednog će dana potpuno prestati. Još kao dijete bio je u strahu kako komunicirati na poslu i u brojnim drugim situacijama. Često se podsvjesno povukao da nešto kaže, jer se bojao kako će to djelovati drugoj osobi. Kao mladić, s početka se bojao prići djevojci zbog mucanja, a oko osamnaeste

godine se oslobodio toga straha i sada nema takvih problema. Sve to može zahvaliti upornosti, redovitom odlasku logopedu i vježbama. Tomislav je imao veliki problem, i kako ističe, bit je u jakoj volji skinuti blokadu koja se stvorila u mozgu.

PRIVATNO: Tomislav je na jednom putovanju posredstvom svojih prijatelja upoznao *Danijelu*, djevojku iz Zagreba, s kojom je i danas u vezi i planiraju se sljedeće godine vjenčati. Prije se aktivno bavio crtanjem karikatura i bio je član likovnog odjela HKC »Bunjevačko kolo«, koje je predvodio *Šipani Šabić*. Na žalost, crtanje je pomalo zanemario, ali je crtao za neka poduzeća koja mu kasnije nisu htjela redovito platiti. »Baš je nepravедно to što se ne poštuje ugovoren i urađen posao, pa je čovjek natjeran moliti ljude za zasluženu plaću«, kaže Tomislav. Ipak, on na život gleda s pozitivne strane, jer je vjernik i ima svoj cilj u životu. Uvijek je ublažavao situaciju, mada je puno puta bio razočaran. Za njegov život i za cijelu obitelj velika je stvar bila ređenje njegova brata *Marijana Vukova*, na koga je Tomislav jako ponosan.

»Malo njih ima, poput mene, brata koji je postao svećenik i koji će nositi to zvanje koje se ne može usporediti ni s čim«, ponosno je prokomentirao Tomislav.

U slobodno vrijeme voli voziti bicikl, koji je veoma kvalitetan i jako ga čuva. Zato Tomislav i ima dva bicikla, starim ide na »slijepo« kada ga mora negdje ostaviti, a novim ide na provjereno mjesto. Radi rekreiranja povremeno trči u šumi ili po njivama, a doma često koristi internet, jer voli pretraživati i kontaktirati s djevojkom u Hrvatskoj.

Da je vino uistinu izuzetno piće i da, osim toga što uveseljava i liječi, ono i spaja ljude, govori činjenica da korijen riječi »vino«, kažu, potječe iz sanskritskog jezika, odnosno, riječi »vena«, koja znači »prijateljski«. Tako se »najinternacionalnija riječ« kod Grka piše winos, Talijani, Španjolci i Slaveni ga zovu vino, Francuzi vin, Židovi vayin, Nijemci wein, Arapi wa-yn.

Vino je osim navedenih kvaliteta bilo inspiracija za stvaralaštvo mnogim umjetnicima, naročito pjesnicima i skladateljima, a u vjerskim obredima i običajima postalo je njihov sastavni dio. U crkvenim obredima, kod primanja pričesti na primjer, hostija se zalijeva krvlju Isusovom, odnosno vinom i vjernici ga uz najdublje štovanje i osjećaj blagostanja i zahvalnosti primaju kao dar Božji, nagradu i oprost.

VINSKA FEŠTA: Ovogodišnji, četvrti po redu Festival vina održan je od 28. do 30. lipnja u Novom Sadu na Trgu Slobode i nadmašio je, kako se i očekivalo, sve prethod-

ne vinske fešte i okupio predstavnike više od 150 vinarija, a više od 600 vrsta vina iz skoro cijelog svijeta moglo je degustirati najmanje 50.000 posjetitelja, koliko ih je posjetilo ovu jedinstvenu manifestaciju. Festival vina je i ove godine okupio proizvođače vina, proizvođače prateće opreme za vino, gastronome, turističke organizacije i sve one koji se bave prodajom, distribucijom i konzumiranjem vina. Interfest su i ove godine podržali Grad Novi Sad, Izvršno vijeće AP Vojvodine, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Turistička organizacija Srbije.

Osim službenog dijela, Festival je sadržavao i niz specijalnih degustacija i prezentacija. Profesor *Bernard Kozina* s Agronomskog fakulteta u Zagrebu održao je skupa sa suradnicima dva predavanja s interesantnim temama. Predavanje je, naravno, pratila i degustacija vina s ovog fakulteta. Veleposlanstvo Francuske je organiziralo prezentaciju vina iz desetak francuskih podruma. Vinari i proizvođači ma-

Održan četvrti po redu internacionalni Festival

Festival do druženja i d

Ovogodišnji Festival vina, održan od 28. do 30. lipnja u Novom Sadu, okupio je više od 150 vinarija, a više od 600 vrsta vina iz skoro cijelog svijeta. Učestvovali su i vinari i vinogradari s Hvara, Brača, Korčule i Pelješka

slinovog ulja iz Istre predstavili su nam istarsku nacionalnu kuhinju, kombinirajući vrhunska maslinova ulja, hranu i vina iz svog kraja; petnaest vinskih kuća iz Dalmacije je

predstavilo, kao i lani, nezaboravna vina Hvara, Pelješka, Korčule, Visa, Lastova, a posjetiteljima su bila ponuđena na degustaciju i tradicionalna vojvodanska jela, koja

Vladimir Sakač, Bumbar, Zagreb

»**F**estival vina je jureći, preskačući uobičajene duge godine stjecanja iskustva, postao jubilaran već svojim drugim izdanjem! Termin održavanja markerom se označava na svim kalendarima. Od ugodnog, pomalo ladanjskog druženja na 'Ribarcu' 2004. godine, već je ove godine Festival prerastao u strukovni 'must-to' susret vinara, trgovaca i proizvođača opreme i ostalog vezanog uz vino i žestoka pića. Međusobni razgovori izlagača, razmjena iskustava i znanja, ali prvenstveno prezentacija robe i usluga brojnim posjetiteljima na središnjem novosadskom trgu učinili su da Festival ovih dana bude 'centar svijeta' za ljubitelje dobre kapljice«.

Koncert Masima Savića

l vina u Novom Sadu »INTERFEST«

dobrog vina, dobre glazbe

Novom Sadu na Trgu Slobode okupio je predstavnike više svijeta moglo je degustirati najmanje 50.000 posjetitelja * prvi put su se organizirano pojavili na ovom festivalu

se, naravno, najljepše slažu uz dobro vina, kojih će, kako i dolikuje, biti u izobilju. Predstavilo se i dvadesetak slovenačkih vinara, kao i vinari iz Mađarske i Rumunjske.

Specijalizirani hrvatski časopis »Svijet u čaši« predstavio je umijeće najboljih kuhara Hrvatske.

ZABAVNI PROGRAM: Turistička agencija »Magelan« pripre-

mila je interesantan aranžman za sve one koji žive daleko od Novog Sada, a željeli su posjetiti ovaj vinski festival. Ulaz je bio slobodan. Posjetitelji su mogli na četiri prodajna mjesta kupiti čaše i vaučere za degustaciju. Program je sva tri dana trajao je od 17 do 23 sati.

Cijeli je Festival vina »Interfest« bio praćen bogatim zabavnim programom. Prvog dana goste je dočekaao Veliki tamburaški orkestar Radiotelevizije Vojvodine s poznatim solistima, a bili su organizirani i koncerti Cubisma (29. lipnja), Masima Savića (30. lipnja) i mnogih drugih poznatih glazbenika koji su učinili da cijeli događaj bude dinamičan i strastven i hedonistički inspiriran. Festival je okupio oko 50 medijskih kuća, isto toliko vitezova vina iz nekoliko vinskih redova koji su svojim svečanim defileom oduševili sve nazočne. Jer, »vino je najbolji dar koji su ljudima poklonili bogovi« (Platon), ono ima svoju mistiku, kulturnu i religijsku dimenziju. Stoljećima traje i stoljećima se prenosi umjetnost pravljenja vina, a izvjesno je da je ono grijalo, uveseljavalo i nadahnjivalo mnoge misli i snove i opilo

Sudionici iz Hrvatske

Iz Hrvatske su ove godine na Festivalu bili nazočni predstavnici Agronomskog fakulteta u Zagrebu, Dalmacijavina dd, Dubrovačkih podruma dd, Hrvatske udruge gradova maslina, Hrvatskog saveza zadruga, Matušskog dd, Poljoprivredne zadruge Lastovo, Poljoprivredne zadruge Dingač, Poljoprivredne zadruge Vrbnik, Ugostitelja iz Istre, Udruge gradova masline – Istra i Radione za pravljenje buradi za vina »Tofrado« iz Pleternice.

mnoge generacije, jer kao što rekoše stari latini: *in vino veritas!*

Na kraju možemo reći, bila je to manifestacija na visokoj razini, s bogatim kulturnim sadržajem i velikim brojem posjetitelja. Bio je to festival dobrog vina, druženja i dobre glazbe, gdje je svatko mogao pronaći nešto za svoju dušu.

Igor Kušeta

Prof. dr. Bernard Kozina, Agronomski fakultet, Zagreb

»Ovo je uistinu dobro organiziran i osmišljen festival, na kome osim najpoznatijih svjetskih proizvođača izlažu i vinari i vinogradari koji, bez obzira na kvalitetu i zemljopisno podrijetlo svojih vina, još uvijek ne mogu izaći na tržište Europske unije. Među njima su i hrvatski vinari i vinogradari s Hvara, Brača, Korčule i Pelješca, koji su se prvi put organizirano pojavili na ovom festivalu«.

In memoriam: Dragutin Tadijanović (1905.-2007.)

Odlazak barda hrvatskoga pjesništva

Objavio je približno 500 pjesama u dvadesetak zbirki. Neke pjesme ubrzo su uvrštene u lektiru i postale su nezaobilazan dio hrvatske kulture

Piše: Zdenko Samaržija

Akademik *Dragutin Tadijanović*, hrvatski pjesnik, prevoditelj te možda najveći urednik knjiga u Hrvata, preminuo je prošle srijede, 27. lipnja, u 102. godini u Zagrebu, gdje je i pokopan. Rodio se 4. studenoga 1905. u Rastušju kod Slavonskog Broda. Bio je najstariji sin zemljoradnika *Mirka Tadijanovića* i *Mande* (rođ. *Kegljen*). Iz iste je zadruge potekao i *Blaž Tadijanović*, franjevac i hrvatski književnik druge polovice 18. stoljeća. Nižu pučku školu polazio je u susjednom selu Podvinju, a Slavonskom Brodu završio je višu pučku školu i realnu gimnaziju. U Zagrebu je na Gospodarsko-šumarskom fakultetu upisao studij šumarstva (1925.), ali je prešao na Filozofski fakultet (povijest južnoslavenske književnosti i filozofija) što je diplomirao. Bio je korektor službenog lista »Narodne novine«, nastavnik na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, urednik u knjižnici »Djela hrvatskih pisaca«, u Izdavačkom poduzeću »Zora«, »Hrvatski pjesnici«, Izdavačkom poduzeću Matica hrvatska, ravnatelj Instituta za književnost JAZU-a, te je bio predsjednik Društva književnika Hrvatske. Za svoj je rad dobio niz priznanja i državnih nagrada te odlikovanja. Pjesme su mu prevedene na dvadesetak jezika.

DVADESETAK ZBIRKI: Godine 1922. u srednjoškolskom zagrebačkom listu »Omladina« objavljeno mu je djelo »Tužna jesen«, inspirirano stihovima *Branka Radičevića*, a pod pseudonimom Margan Tadeon. Pseudonim Tadeon koristit će i kasnije. Godine 1930. počinje objavljivati pod svojim imenom. Objavio je približno 500 pjesama u dvadesetak zbirki. Neke pjesme ubrzo su uvrštene u lektiru i postale su nezaobilazan dio

Kad mene više ne bude

Svakog dana sunce zapada. Doći će
Dan od kojeg će se znati: mene
Više nema.

Neće se ništa desiti što nije bilo
Za moga vijeka: mornari će
Ploviti morima, vjetrovi će hujati žalostivo
U granju, savijati će se dozrelo klasje k zemlji.
Voljet će se mladići i djevojke

Kao što se prije njih
Nikada nije volio nitko.
Ujesen, kad voće dozrijeva, kad se beru
Plodovi, prolaziti će njih dvoje
Alejom ispred Sveučilišta; zatim će
Šetati pod kestenima na Griču
Držeći se za ruke, dugo, dugo,
Kao što se prije njih nitko
Nije držao nikada.
Oni će sjesti na klupu
Starinski i spaziti će oboje: na
njima leži srebro mjesečine

(Kako je negda počivalo na tebi
I meni, u doba mlade ljubavi). Prije neg se poljube,
Djevojka će šapnuti sjajnom mjesecu: Sanjam li
Ili čitam pjesnika
Koji je pjevao o mojoj ljubavi?
(30. prosinca 1955.)

hrvatske kulture (Visoka žuta žita, Lelija, Žene pod orahom, Dugo u noć, u zimsku bijelu noć, Daleko su od mene oranice, Htio bih pokidati žice, Sunce nad oranicama, Da sam ja učiteljica, Moja baka blagosilje žito, Nosim sve torbe, a nisam magarac).

Nije robovao formi niti stilskim određenjima već je, nastavljaju-

ći slobodan stih *Anutna Branka Šimića*, ispisao ponajbolje stihove hrvatske ljubavne lirike te stvorio osebujne poetske opise prirode. Nekoliko desetljeća, a kada doživi stotinu godina dva ili tri desetljeća ne predstavljaju neku veću jedinicu vremena, pisao je haiku i svrstao se među najbolje europske lirike tog japanskoga stila pisanja

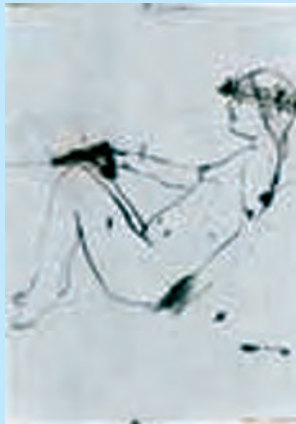
pjesama. Bio je vedar, čila držanja, duge sijede kose, samoprijegoran i radišan. Bio je odan supruzi *Jeli*, kojoj je posvetio većinu pjesama i od koje se rijetko odvajao. Činilo se da tim načinom života već stotinu godina vara smrt, no kada je Jela pokleknula, ubrzo se i on zaputio u novu kušnju vlastitih pjesama – živjet će onoliko, rekao je proslavljajući stoti rođendan, onoliko koliko budu trajale moje pjesme.

Pisao je i tzv. angažirane tekstove te predgovore katalogima izložbi.

UREDNIČKA DJELATNOST: Tadijanovićevu drugu djelatnost, onu uredničku, zasjenila je njegova poetika, premda je Tadija rado naglašavao kako nije samo pjesnik. Naime, Tadijanović je preveo na hrvatski jezik djela nekoliko pjesnika, osobito s njemačkoga jezika, na primjer *Nezvala*, *Goethea*, *Hoelderlina*, *Novalisa* i *Heinea*, te je na osebujan način, do tada neviđen u hrvatskoj pisanoj riječi, uredio mnoge knjige. U knjige je stavljao biografske napomene o autoru, rječnike manje poznatih riječi i izraza s njihovim pravilnim izgovorom, fraza i pojašnjenja mjesta radnje te eseje književnih kritičara. U neke knjige i nekoliko eseja, nerijetko međusobno suprotstavljene, kako bi čitatelj, osobito mlađe generacije, prije čitanja i nakon njega lakše stvorio stav o djelu. Kako je bio vrlo blizak »Školskoj knjizi« (od 1955. do smrti bila je »Školska knjiga« jedini izdavač njegovih knjiga), pa je svojim autoritetom znatno pridonio povećanju kvaliteta knjiga za lektiru, koje su s njegovim dodacima postale bliže učenicima, a tiskanjem u manje raskošnim koricama, i osjetno jeftinije pa tako i pristupačnije. ■

Otvorenje izložbe »SUBcOnTInental Cab« u Subotici

U Galeriji »Dr. Vinko Perčić« (Maksima Gorkog 22) u Subotici, u ponedjeljak, 9. srpnja, u 20 sati, bit će otvorena izložba »SUBcOnTInental Cab«. Riječ je o drugoj izložbi u okviru projekta »Pokretanje istrage« novosadskog Muzeja suvremene umjetnosti Vojvodine, koji je započet 2003., i čija je prva faza zaokružena 2004. godine realizacijom izložbenih postavki u više izlagačkih i javnih prostora u Novom Sadu. Na izložbi će biti predstavljeni radovi subotičkih likovnih umjetnika: *Edite Kadirić, Ksenije Kovačević, Ratke Lugumerski, Maje Rakočević, Suzane Donoslović i Spartaka Dulića*.

Autorica i kustosica izložbe je *Suzana Vuksanović*.

Izložba će se moći pogledati do 3. kolovoza. Radno vrijeme galerije je ponedjeljkom, srijedom i petkom od 10 do 13 sati, a utorkom i četvrtkom od 17 do 19 sati.

»Likovnjaci« na Ludašu

Članovi Likovnog odjela HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice sudjelovali su na likovnoj koloniji na Ludaškom jezeru, u organizaciji KUD »Feketić« iz Feketića. Domaćin kolonije je bio *István Ali*, a kolonija je održana pod pokroviteljstvom Pokrajinskog tajništva za obrazovanje i kulturu.

»Film« večeras u Beogradu

Legendarni zagrebački sastav »Film« predvođen *Jurom Stublićem* nastupit će večeras, u petak 6. srpnja, u vrtu KST-a u Beogradu.

Neki od najvećih hitova Jure i benda Film su: Ljubav je zakon, Zamisli život u ritmu muzike za ples, Srce na cesti, Pjevajmo do zore, Dobre vibracije, Sjećam se prvog poljupca, Nježno, nježno nježnije, Signali u noći...

Ulaznice se mogu nabaviti u prostorijama KST-a i Bilet servisu.

»Renesansni disko« u Franjevačkoj crkvi

U nedjelju 8. srpnja, u Franjevačkoj crkvi u Subotici održat će se koncert pod nazivom »Renesansni disko«. Nastupa Komorni orkestar »Con moto« iz Njemačke, a na programu su djela starih majstora renesanse i ranog baroka na izvornim instrumentima. Početak je u 20 sati.

Predstavljanje knjige »Dužijanca« u Subotici

Fotomonografija »Dužijanca«, u izdanju NIU »Hrvatska riječ«, bit će predstavljena večeras, u petak 6. srpnja, u čitaonici Gradske knjižnice u Subotici. O knjizi će govoriti: prof. dr. *Milana Černelić*, etnologinja s odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, prof. dr. *Jadranka Grbić-Jakopović*, etnologinja s Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu, prof. dr. *Branko Čupurdija*, etnolog s Filozofskog fakulteta u Beogradu, dipl. arh. *Mijo Mandić*, poznavatelj bunjevačkih običaja i kulture, te autori knjige. Početak je u 19 i 30 sati.

Festival Marijanskog pučkog pjevanja u Bačkom Monoštoru

Sutra, u subotu 7. srpnja, u Bačkom Monoštoru održat će se drugi po redu Festival Marijanskog pučkog pjevanja, na kojem će sudjelovati pjevačke skupine kulturno-umjetničkih društava i crkveni zborovi s teritorija Bačke i Srijema. Festival će se održati u crkvi svetog Petra i Pavla, s početkom u 18 sati.

Očekuje se sudjelovanje gostiju iz Santova (Republika Mađarska), Gajića, Topolja i Slavenskog Broda (Republika Hrvatska) te Subotice, Bačkog Brega, Tavankuta, Sombora, Golubinaca...

Organizator festivala je KUDH »Bodrog« iz Bačkog Monoštora.

Izložba grafika iz zbirke Likovnog susreta

Od ponedjeljka, 2. srpnja, U Modernoj galeriji Likovni susret u Subotici postavljena je izložba grafika iz zbirke Likovnog susreta. Izložba predstavlja izbor djela značajnijih autora jugoslavenske likovne scene iz razdoblja sedmog i osmog desetljeća XX. stoljeća među kojima su *Stojan Čelić, Kosta Angeli Radovani, Ankica Oprešnik, Mihajlo Petrov, Boško Karanović, Božidar Jakac, Ljubomir Kokotović, Bogdan Kršić, Dževad Hozo*. Izložba će trajati do 3. kolovoza ove godine. Radno vrijeme galerije je od 8 do 14 sati radnim danima i subotom od 9 do 12 sati.

»The Piedmont Choir« u Somboru

U organizaciji Kulturnog centra »Laza Kostić«, te u suradnji s Internacionalnim muzičkim centrom u Zrenjaninu, u Velikoj dvorani Gradske vijećnice u Somboru u ponedjeljak 2. srpnja, održan je koncert zbora »The Piedmont Choir« iz SAD-a. Zbor čine mladi iz 25 gradova i 96 škola s Istočne obale, a izvodi glazbene numere među kojima preovlađuju gospel i pop. Pod vodstvom i ravnanjem *Roberta Gearija i Sue Bohlin* za klavijaturama, zbor je Somborce pjesmama proveo kroz zemlje kao što su Australija, Slovenija, Amerika, Francuska, Austrija, Rusija, Engleska i Kina. Posljednje pjesme izvedene na ovom koncertu popraćene su interesantnom koreografijom.

Z. G.

Završen natječaj za idejno rješenje zgrade Muzeja suvremene umjetnosti Vojvodine

Novi muzej u blizini Štranda

Prvu nagradu na Međunarodnom regionalnom natječaju za idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje zgrade Muzeja suvremene umjetnosti Vojvodine, koji je bio jednostupanjskog, anonimnog i otvorenog karaktera i koji su raspisali Društvo arhitekata Novog Sada i Muzej suvremene umjetnosti Vojvodine, dobio je rad kanadsko-srbijanskog autorskog tima kojeg čine *Robert Klaiborn, Ivan Markov i Lia Rukolo*. Početak izgradnje zgrade ovog muzeja – na potezu Kineska četvrt, između Limanskog parka i keja kod Mosta slobode – očekuje se krajem iduće godine, priopćeno je prošle srijede na konferenciji za novinare u Skupštini Vojvodine. Taj rad, po riječima direktora MSUV *Živka Grozdanića*, nagrađen je s 800.000 dinara.

Predsjednik Skupštine AP Vojvodine *Bojan Kostreš* je istaknuo kako je natječaj za idejno

Prvonagrađeni rad: idejno rješenje budućeg muzeja

arhitektonsko rješenje nove zgrade Muzeja samo prvi korak k tome da ovaj muzej konačno dobije svoj novi »dom«, što će svakako podržati i pokrajinska administracija.

»Vojvodina kao multikulturalna, multietnična i višejezična regija ne može dopustiti da pro-

movira samo salaše, čilaše i tamburaše, nego kao i svaka razvijena regija mora razvijati i promovirati i suvremenu umjetnost«, rekao je Kostreš.

Tajnica natječaja *Ljubica Milović* naglasila je kako se na natječaj prijavio 171 tim licenciranih arhitekata iz 11 zemalja centralne i jugoistočne Europe, od kojih je žiri izabrao najbolje i dodijelio prvu, drugu i treću nagradu i otkupio još četiri rada koja su bila visoke kvalitete, ali nisu zadovoljavala sve standarde da bi ušla u prve tri nagrade.

Nagrađene radove građani mogu vidjeti na izložbi pod nazivom »New Museum« koja je od 1. do 15. srpnja postavljena u privremenim izložbenim prostorijama Muzeja suvremene umjetnosti Vojvodine (Dunavska 37).

D. B. P.

U Omladinskom centru »CK 13« u Novom Sadu

Održano predstavljanje splitske umjetničke scene

U Omladinskom centru »CK 13« (Vojvode Bojovića 13.) u Novom Sadu, prošloga tjedna je održano trodnevno predstavljanje splitske umjetničke scene pod nazivom »21000: Prvi iza«, piše »Građanski list«. Prva prezentacija serija radova iz Splita održana je upravo u Novom Sadu, gradu koji je nositelj istog poštanskog broja kao i Split (21000) i, kako je rečeno, trebalo bi se nastaviti u »drugim gradovima po veličini, odnosno, 'prvim iza', zaobilazeći glavne gradove«.

Prvog dana predstavljanja, posjetitelji su imali prigodu pogledati dvadesetak kratkometražnih eksperimentalnih filmova nastalih od 1955. godine do danas u Splitu, u selekciji *Ane Peraice*, jedne od realizatora projekta i *Igora Lušića*, studenta druge godine ALU i najmlađeg predsjedni-

ka Kino-kluba u Splitu. Drugi dan programa, čiji je idejni tvorac *Toni Meštrović*, podrazumijevao je video instalacije i nekoliko video projekcija snimanih ispod mora, a finaliziranih u radionici pokraj Šibenika. On je sadržavao i malu selekciju kratkih filmova na temu divlje gradnje u Splitu.

Posljednji dan predstavljanje splitske umjetničke scene u Novom Sadu, bio je posvećen problemima koji su nastali raspadom socijalizma i ženskim pitanjima. Predstavljen je projekt »Žena na raskrižju ideologija«, koji osim uvodnog predavanja *Ana Peraica* sadržava pet kratkih filmova, a program je zatvorila DJ Yelle.

D. B. P.

U klubu Des Artes u Somboru

Predstavljeno prošireno izdanje »Ex Yu rock enciklopedije«

U nedjelju 1. srpnja, u klubu Des Artes u Somboru održana je promocija drugog proširenog izdanja »Ex Yu Rock enciklopedije« autora *Petra Janjatovića* iz Beograda. Autor je ovom prigodom govorio o nastanku enciklopedije, prikupljanju podataka i svesrdnoj potpori mnogobrojnih prijatelja iz zemalja bivše Jugoslavije. Na poledini enciklopedije objavljene su recenzije novinara i rock kritičara koji su hvalili, ali i kudili ovu knjigu. Tako je novinar »Naše borbe« *Srdan D. Stojanović* zapisao: »Glavna mana Janjatovićeve knjige je fasciniranost zapadnim dijelovima bivše SFRJ, pa su odrednice u enciklopediji dobili gotovo svi garažno-podrumski sastavi iz slovenskih sela, dok

su čak i diskografsko relevantni sastavi iz srpske provincije izostavljeni«. Odmah ispod ove recenzije nalazi se tekst *Darka Glavana* novinara »Večernjeg lista« u kojem, između ostalog, kritizira premalen prostor koji je u enciklopediji dan bendovima s područja Hrvatske. Zbog ovih različitih mišljenja Janjatovića prijatelji zovu pomalo čudnim imenom »velikoserpski kroatofil«.

Prigodom promocije prikazani su dokumentarac o grupi Kud Idijoti, te duhoviti film nastao u povodu ulaska Slovenije u Europsku uniju »Kamo je nestala Slovenija« autora *Pede Ličine*.

Z. G.

EXIT 07 od 12. do 15. srpnja u Novom Sadu

Robert Plant & Strange Sensations otvaraju festival

Posjetitelje ovogodišnjeg EXIT-a očekuje žanrovski raznovrstan glazbeni program na četrnaest bina

Najveći festival suvremene popularne glazbe u ex-yu regiji i šire, EXIT, ove godine sedmi po redu, počinje idućeg četvrtka, 12. srpnja, kada će na najvećoj festivalskoj bini Main Stage (kapaciteta 35.000 ljudi) nastupiti prvo *Robert Plant & Strange Sensations*, te nakon toga *The Prodigy* i *Groove Armada*. Tijekom preostalih festivalskih dana na ovoj će bini, između ostalih, nastupiti i *Snoop Dogg*, *The Prodigy*, *Wu-tang clan*, *Audio Bullys*, *Basement jaxx*, *Beastie Boys*, *Tanya Stephens*, *CSS*, *Lauryn Hill*, *LTJ Bukem & MC Conrad*.

Fanciulli, *Paul Woolford*, *Magda*, *Serge Santiago*, *Sebastien Leger*, *Justin Martin*, *Deepchild*, *Hannah Holland* i *Marko Nastić*.

REGIONALNA FUZIJA: Druga koncertna bina, *NIS Fusion Stage*, i ove će godine biti rezervirana za najbolje izvođače koji dolaze iz regije jugoistočne Europe, ali i iz cijelog svijeta. U bogatoj ponudi ovogodišnjeg programa naći će se mjesta i za »čvrst zvuk« kakvoga nude heavy metal, hard core i punk glazba. Kako stoji u najavi, ako volite gitare i beskompromisnu svirku budite jedan od 5000 fanova na ovoj bini gdje će uz mahom domaće i sastave iz regije,

Hrvatski izvođači na Exitu

Glede izvođača koji dolaze iz Hrvatske, najzanimljivije će biti na *NIS FUSION stageu*, gdje su najavljeni nastupi pulskog punk-rock sastava *Kud Idijoti* (četvrtak, 12. srpnja), *Ramireza* i sastava *Hladno pivo* (subota, 14. srpnja), te nedavno ponovno okupljenih *Majki* predvođenih legendarnim *Goranom Baretom* (nedjelja, 15. srpnja). Na *Booster Elektrana* bini nastupit će izvođači nešto opskurnijih žanrova elektroničke glazbe – *Iva*, *Yas*, *N'ter*, *Zero*, *Xed*, *DJ Scheissse!*, *Dekolaž*, *Lollobrigida*, *Zarkoff*, dok su na bini *Future Shock* najavljeni sastavi *Bilk* iz Zagreba i *The Orange Stripes* iz Labina.

predstaviti *N.O.H.A* (Njemačka), *Balkan Beat Box* (SAD), *Gnawa Diffusion* (Alžir, Francuska) i *Oi Va Voi*, (Izrael, Velika Britanija).

NEAFIRMIRANI IZVOĐAČI: Program *Future Shock Stage-a*, po odabiru selektorskog žirija, ugostit će i promovirati najbolje neafirmirane izvođače iz zemlje i regije, a koji reflektiraju alternativna glazbena stremljenja sa širokim inovativnim i progresivnim pristupom. Potporu mladim bendovima pružit će svojim nastupima i afimirani izvođači iz zemlje i inozemstva.

Tuborg Happy Novi Sad je druga bina za ljubitelja elektronske glaz-

be, a ove će godine, kako je najavljeno, ponuditi četiri konceptualne večeri koje se bave promoviranjem naprednih smjerova elektronske glazbe. Na *Booster Elektrana* bini nastupit će imena koja se vezuju za electro, new wave, synth pop, nu electro, electro-tehno, electro-funk, retro / electro pop...

Sudeći po iskustvu iz prijašnjih godina, svakako neće biti nezanimljivi sadržaji onih manje poznatih bina kao što su *East Point*, *Roots And Flowers*, *Café del Danube stage*, *Welfare Area*, *Place to move!*, *Urban bug* i *Latino be positive*.

D. B. P.

Sva mjesta u kampu rezervirana

Kako organizatori navode, EXIT kamp je već popunjen do posljednjeg mjesta, te ove godine neće biti moguće mjesto u kampu osigurati na recepciji kampa. Inače, EXIT kamp će biti otvoren 7 dana, a sve službe u njemu radit će 24 sata dnevno. Kamp se otvara dva dana prije početka festivala, u utorak, 10. srpnja, u 8 sati (kada gosti mogu početi postavljati šatore), a zatvara se u ponedjeljak, 16. srpnja u 16 sati.

Druga najveća festivalska bina, *Dance Arena*, inače, više puta proglašavana za najbolji prostor toga tipa u čitavoj Europi, bit će mjesto gdje će publika moći čuti DJ-eve kao što su: *Danny Tenaglia*, *Roger Sanchez*, *John Digweed*, *Richie Hawtin*, *Eric Prydz*, *Frankie Knuckles*, *Green Velvet*, *Nic*

glavne zvijezde biti: *Meshuggah* (Švedska), *The Business* (Engleska), *U.D.O.* (Njemačka) i *Satyricon* (Norveška).

Za one koji vole u posljednje vrijeme sve popularniji world music žanr, pravo odredište mogao bi biti *Renault World Music Stage* na kojem će se, između ostalih,

Ulaznice

Ulaznice za EXIT 07 moguće je kupiti u filijalama *Erste* banke. Cijena četverodnevne ulaznice je 6.490 dinara, dok cijena jednodnevne ulaznice ovisi od dana: četvrtak (2.290 dinara), petak (2.690 dinara), subota (2.790 dinara) i nedjelja (2.290 dinara).

Koncert Red Hot Chili Peppersa u Indiji

Svijetla strana tame

*Ovaj tekst je pokušaj davanja jednog novog pogleda na događaj,
a od strane čovjeka koji se fenomenalno proveo*

Piše: Miroslav Šokčić

Ovih ste dana u medijima, koji su osuli drvlje i kame-nje, mogli čitati o koncertu Red Hot Chili Peppersa održanom prošloga utorka u Indiji, u organizaciji »State of Exit«. O tome kako je organizacija bila loša, svirka kratka, kako je pobjesnili veliki gorila iz Konga tumačio po koncertnom prostoru i maltretirao VIP goste i tko zna o čemu sve još, mogli ste slušati na sve strane. Stoga, ovaj je tekst pokušaj davanja jednog novog pogleda na događaj od strane čovjeka koji se fenomenalno proveo – mene!

DAN RANIJE: »Misija« je počela dan prije koncerta kada sam ja, poput najvećih obožavatelja, odlučio otići ranije kako bih uspio ući u sada nadaleko čuveni »fan pit« i biti u prvim redovima – istina je da ja i ne volim RHCP, ali ih poštujem kao bend uz čiju sam glazbu odrastao. Kada sam u ponedjeljak navečer stigao u Indiju atmosfera koju je stvorilo oko tri tisuće ljudi, uz pomoć dobre organizacije domaćina, bila je fenomenalna: zezanje na sve strane, pikao se basket (i to dobar), dobra svirka (Jarboli, Darkwood dub i drugi), puno raspoložene mladeži... Nakon skakanja prvo na basketu, pa na koncertu, odlučujemo da je vrijeme za spavanje, kako bismo mogli ustati u 5 sati izjutra i zauzeti prve redove ispred koncertnog prostora.

FAVELE U PUSTINJI: Tako je i bilo: budimo se i pridružujemo se koloni mamurnih ljudi koji imaju isti plan kao i mi. Sunce izlazi i počinje pržiti, gledam na sat, tek je

6 i pitam se kako će tek biti kasnije: kapije se otvaraju u dva popodne, znači još 8 sati. Ubrzo shvaćam kako moja teorija da Vojvodina ima polupustinjsku klimu i nije daleko od istine – svatko tko je vidio prostor na kojem je koncert održan (usred njive bez drveća u blizini) zna da sam u pravu. Do otvaranja kapija branili smo se od sunca gradeći kućice od kartona koji smo pronašli na obližnjem improviziranom deponiju i polijevali se vodom, koju smo srećom ponijeli u velikim količinama. Uskoro je

jetniji, kontrola na ulazu nikakva, unio sam fotoaparat (koji sam do kraja koncerta izgubio) iako je to bilo strogo zabranjeno. Masa koja je trčala zauzela je bolje pozicije podigla je nevidenu prašinu tako da se jedva moglo disati, a onda kada se prašina slegla počeo se dizati »Ritam nereda«. Osobno ih ne volim ali je jedan dečko u redu dok smo čekali izjavio: »Ja tu nisam zbog Peppersa, ja samo hoću da čujem Ritam nereda na tom ozvučenju«. Nakon njih Edo Maajka je bezuspješno pokušavao

za veliku hvalu. O nastupu britanskog benda Kasabian radije ne bih govorio...

KALIFORNIJSKI ROCKERI:

A onda su na red došli »Oni«. Dugo čekani kalifornijski rockeri. »Raspalili« su nas s nekoliko poznatih hitova, odradili par solaza, otišli sa scene, vratili se na bis, razjarili masu s »Give it away« i otišli kući, mnogo ranije nego li je bilo tko očekivao, jer im je direktno iz Kalifornije dojavljeno kako je u Indiji nevrijeme, ili zato što im je gitarista bio bolestan, ili zato što su bili plaćeni za samo toliko vremena, ili zato što ih je ometao veliki gorila iz Konga. Sve u svemu ljudi tulum i ljudi provod. Još da se publika mogla malo više opustiti i da je znala po koji tekst više, možda bi bilo i bolje. Zato slušajmo riječi gospodina Đorđa Balaševića, koji kaže »krivi smo mi!«. I točka. Nije kriva ni loša organizacija koja je izazvala kolaps poslije koncerta, jer ako ti se nigdje ne žuri, a ne bi trebalo jer si se došao provesti, onda te gužva ne smeta; nije kriva ni kiša koja je »stigla direktno iz Kalifornije«, jer ako si došao na koncert na otvorenom imaš kod sebe kišobran ili kabanicu i rezervno odijelo; nije kriv ni gradonačelnik Indije koji nije znao u što se upušta, jer smo svi znali da je mlad i ambiciozan. Krivi smo mi, odnosno oni koji se nisu dobro proveli, a mi rijetki ćemo ovaj koncert pamtit po drugom.

Pjevač RHCP: Anthony Kiedis

na tom prostoru nikla prava favela s preko 100 domova, luda slika za sjećanje. Nakon nekoliko dehidracija i kupanja ispod pridošle cisterne stajemo u red jer se sada već skupilo puno ljudi, a kapije se otvaraju za dva sata. Čekamo u redu, neki ljudi se žale i kukaju, ali u suštini je zabavno...

ULAZAK U ARENU: Konačno, ulazak u arenu. Pokraj svih pri-

podići masu koja je bila i više nego mrtva, osim nekoliko omanjih skupina. Inače, Edo je bio duhovit: »Pozdrav Indija, nismo znali da imamo ovoliko fanova ovdje«, ili »I ja sam ovdje samo zbog Peppersa«.

Kiril, makedonska elektro atrakcija, bio je fenomenalan i nakon malo »opipavanja« uspio je podići najviše publike, ali ni to nije bilo

»Wild Hogs«; režija Walt Becker

Mnogo zvijezda, malo neba

Ovih smo godina rijetko vidali dobre (stare) »road« filmove, s časnim izuzetkom »Male miss Amerike«. Ovaj, inače oprobani i omiljeni žanr među holivudskim glavešinama, koji je oduvijek, po preciznom receptu, donosio novac, u posljednje vrijeme spao je na niske grane. Ranije je »road« film značio i kakvu-takvu kvalitetu, ako ni zbog čega drugog onda zbog dinamizma postignutog stalnom promjenom lokacija i pokretom, što je osnovni preduvjet filmskog jezika po Lyndsyju – sjetimo se samo »Golih u sedlu« ili meksičkog čuda »Y tu mama tambien«.

ON ROAD KOMEDIJA: Posljednji u nizu propalih pokušaja da se vrati sjaj spomenutom žanru je »Wild Hogs« *Walta Beckera* (u srbijanskim kinima preveden kao »Divlji u sedlu«). Riječ je o filmu koji je precizno određen kao »on road comedy«, u kojem glume samo velike zvijezde, istina ne baš u fazi Crvenog džina, ali ni u stanju neutonske zvijezde. Ovaj je spoj trebao garantirati uspjeh, ali najbolji dokaz da on to ne mora biti, upravo nalazimo u ovom filmu. U filmu glavne uloge igraju *Tim Allen* (Doug Madsen), *John Travolta* (Woody Stevens), *Martin Lawrence* (Bobby Davis), *William H. Macy* (Dudley Frank)

Dok se film oslanja na jeftine i oprobane fazone, glumačke zvijezde pokušavaju oteti dio platna za sebe

Piše: Miroslav Šokčić

i *Ray Liotta* (Jack). Prva četvorica glume sredovječne muškarce zapale u krizu srednjih godina (gle čuda!) što film još uže žanrovski određuje. Zarobljeni u svojoj svakodnevnici, Doug je zubar s nepodnošljivim sinom i nezanimljivom ženom, Woody je odvjetnik »visoke klase« čiji se život raspada, Bobby je vodoinstalatser koji želi postati romanopisac, Dudley je »kompjutoraš« nježnog srca, dok je Jack, s druge strane, pravi otpadnik i vođa bande *Del Fuegos*. Što, za ime Boga, može poveza-

ti sve ove likove u jednu priču? Nije ni lokacija življenja, ni davno izgubljeni rođak, ni strast prema nogometu, nego je naravno »kriza srednjih godina«. Svi ovi momci u (približno) istom trenutku kupuju motore i kreću na dalek put kako bi liječili svoje rane. Na početku film je solidan, moglo bi se reći i dobar, jer odudara od standardnih šablona komedije, ali vrlo brzo prerasta u klasičan, ni po čemu zanimljiv slepstik.

PRETJERANA GLUMA: Pitanje koje me je mučilo na počet-

ku filma jest hoće li William H. Macy podići Tim Allena na razinu »Farga« ili će ovaj njega spustiti na razinu »Djeda Mraza« 1, 2 ili 3. Zanimljivo, ni jedno od dva predviđena nije se dogodilo, nekako su odigrali neriješeno, dok su im Travolta i Lawrence pljeskali s tribina. Glavni obrt u filmu dešava se kada naši »bikeri« pokraj velikih slapstick nedaća (izgorjeli šator, udarac u drvo itd.) sretnu meksičku bandu motociklista predvođenih Jackom, koji su za razliku od njih, da citiram jednog od likova, »prava stvar s pravim dijelovima«. Dolazi do sukoba, američki vozači prinuđeni na bijeg utočište pronalaze u malom pustinjском gradiću, gdje ih čekaju druge zanimljivosti. Dok se film oslanja na jeftine i oprobane fazone zvijezde pokušavaju oteti dio platna za sebe, tako da često prisustvujemo pretjeranoj glumi (može se samo pretpostaviti što je sve isječeno), a načelo »mala bara puna krokodila« biva sve očiglednije kako film odmiče. »Wild Hogs« će vas zasigurno nasmijati i zabaviti, ali ništa više od toga. I to je sigurno.

Počeo Vukovar Film Festival

U Vukovaru se od 5. do 8. srpnja održava prvi Vukovar Film Festival, koji je zamišljen kao festival podunavskih zemalja, no s bonusima iz drugih svjetskih kinematografija, piše Culturenet.hr. Tako će biti prikazani pobjednički filmovi festivala u Cannesu i Berlinu: »4 mjeseca, 3 tjedna i 2 dana« i »Tuyin brak«, te novi filmovi *Tarantina*, *Rodrigueza* i *Menzela*.

Namjera organizatora je filmskim festivalom Vukovaru dati novu, osim domaće, internacionalnu dimenziju kulturnog života i obnove grada. Mladi vukovarski naraštaji nikada nisu bili u kinu i ne poznaju osjećaj i energiju zajedničkog gledanja filma.

Mjesto radnje za održavanje festivala, determinirala je činjenica da su obje vukovarske kino dvorane do temelja uništene u Domovinskom ratu, zbog čega je preuređen riječni šlep koji se inače koristi za prijevoz tereta, u otvoreno kino na rijeci Dunav.

Svetište sv. Bone u Vukovaru posjetili Subotičani

Zahvala darivatelju

Pri povratku s ljetovanja u Velom Lošinj u djece koja su završila prvi razred na hrvatskom jeziku u Osnovnoj školi »Matko Vuković« u Subotici, njihova učiteljica *Ana Čavrgov* i roditelji posjetili su Svetište sv. Bone u Vukovaru, gdje ih je dočekaio gvardijan fra *Zlatko Špehar*, koji je bio jedan od organizatora ljetovanja djece u Velom Lošinj. Gvardijan Špehar je ispričao djeci kratku povijest samostana i poveo ih u razgledanje stare crkve i okolnih prostorija, koje koriste mladi Vukovarci. Djeca su otpjevala pjesmu »Dajmo hvalu Gospodu« kao znak zahvalnosti dobrim ljudima, koji su sudjelovali u organiziranju ljetovanja 60-tero djece hrvatskog odjela i roditelja iz Subotice.

N. S.

Marijan Vukov novi svećenik

Prošle nedjelje, 1. srpnja, biskup mons. dr. *Ivan Pénzes*, zareadio je u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije, za svećenika đakona, vlč. *Marijana Vukova*. Osim svećenika subotičke biskupije na slavlju su bili i gosti iz Hrvatske na čelu s o. *Ivan Šestakom*, rektorom Kolegija Družbe Isusove iz Zagreba u kojem je šest godina živio i Marijan za vrijeme svog teološkog studija.

Poslije svećeničkog ređenja, Marijan je u zajedništvu s biskupom i svećenicima služio svoju prvu svetu misu i na kraju svim nazočnima podijelio mladomisnički blagoslov.

Svoju mladu misu, Marijan će slaviti u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije, u nedjelju 8. srpnja u 10 sati.

S. J.

30 godina svećeništva

Unedjelju, 1. srpnja, u crkvi Presvetog Trojstva u Somboru slavljena je misa zahvalnica povodom 30 godina svećeništva dekana preč. *Josipa Pekanovića*. U svojoj propovijedi preč. Pekanović se osvrnuo na svoj protekli svećenički život, sjećajući se sa sjetom lijepih i tužnih događaja, koji su ostavili neizbrisiv trag u 30 godina svećeničkog djelovanja – od studija u Rimu do današnjih dana. Na koncu propovijedi je rekao: »U ovoj propovijedi nisam želio govoriti o sebi, želio sam govoriti o svećeničkom zvanju i službi koja u sebi nosi one godine, dane, trenutke i događaje, koji su vrijedni sjećanja, koji potiču i koji nose čovjeka, koji pomažu da shvatimo i prihvatimo križ. Sve je to dio jednoga životnoga opredjeljenja za koje se nikada nisam pokajao«.

Župniku se poslije svete pričesti u svoje osobno ime i u ime vjernika župe zahvalio *Darko Lovrić*, a u ime omladine i djece *Ana Matarić* i *Jelena Ilić*.

Prečasni Josip Pekanović je za svećenika ređen 29. lipnja 1977. godine u crkvi sv. Terezije Avilske u Subotici, a 3. srpnja iste godine je slavio mladu misu u crkvi Presvetog Trojstva u Somboru. Kao kapelan je djelovao u Bajmoku, a kao župnik u crkvi Svetog Križa i do danas u crkvi Presvetog Trojstva u Somboru.

Z. G.

U crkvi sv. Roka u Subotici od 1. do 8. srpnja

Devetnica u čast bl. Marije Petković

Od 1. do 8. srpnja svete mise s prigodnim razmišljanjem iz blaženičina života i djelovanja
u 17,30 sati (nedjeljom u 17)

POSILIJE SV. MISE U KAPELICI

Molitva za njezino proglašenje svetom i molitve za njezin zagovor u našim potrebama!

6. srpnja u 8 sati do 7. srpnja u 8 sati

EUHARISTIJSKO KLANJANJE ZA DUHOVNA ZVANJA

8. srpnja 2007. u 17 sati:

MISA ZA OBITELJI S MALOM DJECOM

Na misu se pozivaju sve obitelji s malom djecom, a osobito obitelji koje su bile na blagoslovu trudnica!

Na kraju mise poseban blagoslov djece!

9. srpnja 2007. u 17,30 sati

BLAGDAN BL. MARIJE PETKOVIĆ

Svečana sv. misa

Poslije mise u kapelici iskazivanje štovanja blaženičinim moćima.

Pedeset godina »Rimske povelje«,

Novi humanizam

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Europa koja prolazi kroz svoju socijalnu nestabilnost treba dati svoj doprinos izgradnji budućnosti. Prvi uvjet toga doprinosa je međusobno razumijevanje i rađanje nove kulture – novog humanizma – koji se temelji na tradiciji i novom poslanju koji je ovaj čas za nas svojevrsni izazov. Sveobuhvatno istraživanje da se razumije sadašnjost uz susret s krizama postmodernizma treba dovesti do ontološkog rješenja.

Porošao je jedan od najburnijih mjeseci, mjesec lipanj. Zašto? Toga mjeseca uspio sam svega biti kod kuće nekoliko dana. Puno sam putovao, a susreti su se nizali jedan za drugim. Nije mi bilo tako teško predavati, kao putovati i mijenjati sredinu. No, od svih susreta, koji su na svoj način svi bili važni, za ovaj broj bih ipak izdvojio jedan – Europski susret u Rimu.

I kao svećeniku i kao kršćaninu razumljivo je da mi je Rim u srcu. Ali i mimo toga uistinu je susret bio značajan. Naime, pedeset je godina kako su velika trojica potpisala »Rimsku povelju«, a ta povelja je temelj Europske unije. Mnogi su u Europi taj događaj obilježili u Rimu na svoj način. Obilježila ga je i Crkva i ne samo Crkva.

ULOGA SVEUČILIŠTA: Na inicijativu Kongregacije za odgoj, Savjeta za kulturu, Komisije Biskupske konferencije Europe, Ministarstva za napredak Republike Italije kao i Ministarstva kulture i još mnogi drugi udružili su se proslaviti ovaj datum jedinstvenim skupom svih rektora sveučilišta Europe i značajnim brojem profesora. Bilo je bliže dvije tisuće izaslanika iz cijele Europe. Bio sam član našeg izaslanstva. Susret se dogodio od 21. do 24. lipnja. Susret je počeo na Lateranskom sveučilištu da bi se kasnije cijeli dan radilo na deset rimskih sveučilišta u odvojenim četirima sekcijama sa po dvadeset podsekcija. Konačno je slijedio liturgijski dio u bazilici svetoga Petra. Svakako, za nas je susret s *Benediktom XVI.* bio kruna susreta. Cijeli je kongres imao jedinstveni naslov: Novi humanizam za Europu (Uloga sveučilišta u tom procesu). U takvim situacijama čovjeku je žao što ne može biti u isto vrijeme na više mjesta. Uključio sam se u sekciju »Europskog identiteta« i radio u sku-

pini o identitetu kulture i duha. No, o tome možda kojom drugom zgodom.

Sada bih podijelio s vama samo misli Benedikta XVI. koje su mi se duboko urezale u srce kao poruka i misli iz bazilike svetoga Petra u koje nas je vodio državni tajnik, kardinal *Tarzio Bertone*. On je, naime, u svojoj homiliji pošao od Jeruzalema, gdje se je »dogodio« najveći humanizam, tj. Utjelovljenje Boga. Krist je postao čovjekom. Može li čovjek primiti više od toga da je postao baštinik Božanske naravi? Ta činjenica utjelovljenja je najveća objava koja se prenijela kulturom Atene u središte carstva – u Rim. Središte te objave čovjeka usrećuje jer ga poziva na duhovno zajedništvo s Bogom. Ekonomski život donosi bogatstvo, ali zajedništvo s Bogom donosi milost i smisao života. Što danas baštinik te objave, tj. Crkva, traži od nas profesora i djelatnika na sveučilištima? Ponajprije jedno duboko intelektualno poštenje traženja istine. Zatim, svaki profesor mora biti cjelovita duhovno formirana osoba. Ne može postati učiteljem tko u sebi nije cjelina. Konačno, moramo shvatiti da u svaku formaciju i proces promjene ulazi čovjek svojim osobnim angažmanom. Da li je to preteško? Jest. Ali nam je evanđelje izvor ne samo spoznaje nego i snage da se »ne brinemo tjeskobno« jer je jedan naš učitelj – Krist Isus.

U našoj povijesti susrećemo sintezu vjere i razuma. Ta sinteza daje sliku realnog čovjeka, a taj čovjek i taj novi humanizam je sloboda osobe da može izvršiti Božji plan. Dakle, humanizam kojega prenosi objavitelj Isus Krist je sloboda za vršenje volje Božje. To je čovjekova sreća, a Crkva i područje znanosti želi pomoći čovjekovoj sreći.

KOMUNIKACIJA U DUHU: Papa nas je primio u posebnu audijenci-

ju. Blizina tog najvećeg intelektualca našeg vremena, a sada »Sluge slugu Božjih« je događaj već po sebi. Obratio se tom cijenjenom skupu, kojega je upravo on tako zamislio i nadahnuo, jednostavnim ali dubokim riječima poruke: Europa koja prolazi kroz svoju socijalnu nestabilnost treba dati svoj doprinos izgradnji budućnosti. Prvi uvjet toga doprinosa je međusobno razumijevanje i rađanje nove kulture – novog humanizma – koji se temelji na tradiciji i novom poslanju koji je ovaj čas za nas svojevrsni izazov. Sveobuhvatno istraživanje da se razumije sadašnjost uz susret s krizama postmodernizma treba dovesti do ontološkog rješenja. Ono je u iskustvu »korijen« koji su transcendentalni poziv. Kršćanstvo je otvoreno za budućnost i slobodno od predrasuda jer je otvoreno prema ljubavi. Imamo odgovornost tražiti Mudrost. Jedini put je postati »veliko jedno« da mogemo komunicirati kao što komunicira naš Bog koji je jedan, a osobe su Otac, Sin, Duh Sveti. Da, novi humanizam i novo društvo je društvo komunikacije, ali komunikacije u duhu upravo po onoj mjeri po kojoj je stvoren čovjek, a on je stvoren po mjeri Trojedinog Boga. Crkvi ostaje i danas samo jedan put: unositi evanđelje u sve prostore znanosti i kulture. Susret razuma i vjere u dubokom i istinskom dijalogu je odgovor današnjem izazovu.

Imao bih puno toga reći. Sada su ostali brojni materijali za refleksiju. Doživljaj ne mogu podijeliti u cijelosti ni s kim, ali poruku da. Doživio sam tko zna po koji puta da je Crkva Majka i Učiteljica koja svakom vremenu i u svakom vremenu ima riječ nade i jasne poruke. Da, Europi je potreban novi humanizam, nova duhovnost: Isus Krist i njegovo evanđelje.

Folklorna skupina HKPD-a »S. S. Kranjčević«
na 4. međunarodnim folklornim susretima djece i mladih u Zagrebu

Mladi Berežani oduševili Zagrepčane

*Na nastupu u Koncertnoj dvorani »Vatroslav Lisinski« Berežani se predstavili
spletom šokačkih igara iz Bačkog Brega u koreografiji Nenada Zubovića*

Nenada Zubovića, te su bili nagrađeni velikim pljeskom.

Posljednjeg dana boravka u Zagrebu, 1. srpnja, organiziran je posjet marijanskom svetištu u Mariji Bistrici.

Idejni začetnik i organizator »Dječjih međunarodnih folklornih susreta« je KUD »Preslica« iz novozagrebačkog naselja Blato, a ovi susreti se održavaju u reprezentativnim koncertnim prostorima u Zagrebu od 2004. godine. Susreti prerastaju u tradicionalno okupljanje djece i mladih folklorša iz Hrvatske, ali i mladih iz Europe. Cilj organizatora je pokazati i sačuvati od zaborava tradicionalne narodne običaje, nošnje, pjesme i plesove iz različitih krajeva i pridonijeti razvoju međunarodne kulture i turističke suradnje između Hrvatske i europskih zemalja.

Z. Gorjanac

U organizaciji Kulturno umjetničkog društva »Preslica«, te pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske *Stjepana Mesića*, Ministarstva kulture Republike Hrvatske, grada Zagreba i gradonačelnika *Milana Bandića*, te Turističke zajednice grada Zagreba, od 28. do 30. lipnja je u hrvatskoj prijestolnici održan 4. međunarodni folklorni susret djece i mladih. Na ovom susretu je po prvi puta sudjelovala je i dječja skupina HKPD-a »Silvije S. Kranjčević« iz Bačkog Brega.

Prvog dana 29. lipnja, djeca su imala priliku upoznati Zagreb, te su na Gornjem gradu razgledali

znamenitosti tog djela grada, fotografirali se na Trgu bana Jelačića, da bi na koncu ovog upoznavanja grada posjetili Zagrebačku Katedralu.

Sljedećeg dana predstavnici Društva *Milica Lerić*, *Ines Košec*, *Dejan Gorjanac* i voditeljica *Jelena Srimac* imali su prijem kod predsjednika Vijeća Gradske četvrti Novi Zagreb *Jadranka Baturića*. Tog dana su organizatori imali u planu i svečani mimohod koji nije održan zbog kiše. Navečer je održan nastup svih skupina u Koncertnoj dvorani »Vatroslav Lisinski«. Berežani su se predstavili spletom šokačkih igara iz Bačkog Brega u koreografiji

»Šokadija« u Zagorju

Dane predstojećega vikenda članovi Kulturno prosvjetne zajednice Hrvata »Šokadija« iz Sonte provest će u Hrvatskom Zagorju. Sončani će biti gosti trodnevne međunarodne manifestacije »Šlingerajski dani«, koja se održava u Jalžabetu, živopisnom selu nadomak Varaždina.

Već u petak u poslijepodnevnom satima nastupa dječji folklorni odjel na »Malim šlingerajskim danima«, a na subotnjoj večernjoj priredbi članovi dramskog i folklornog odjela odraslih izvest će običaj ispraćaja mlade. U završnom dijelu manifestacije, u nedjelju, održat će se mimohod ulicama mjesta, sveta Misa u župnoj crkvi i središnja priredba na kojoj će nastupiti svi sudionici.

I. A.

Piše: Dr. Marija P. Matarić

Koronarne bolesti srca

Prevenција akutnog infarkta miokarda

Akutni infarkt miokarda je oblik koronarne bolesti srca, koja nastaje zbog potpune okluzije koronarne arterije. Ireverzibilna ishemija, koja progredira do nekroze miokarda, poslije funkcionalnih dovodi i do anatomskih promjena i gubitka srčanog tkiva. Najčešći uzrok akutnog infarkta miokarda (kod 90 posto bolesnika) je ruptura ili fisura aterosklerotskog plaka koronarne arterije s formiranjem tromba i dodatnim spazmom.

Infarkt miokarda, srčani udar, jedna je od najčešćih dijagnoza koje se postavljaju kod hospitaliziranih bolesnika u zapadnim zemljama. Smrtnost akutnog infarkta miokarda iznosi oko 30 posto, pri čemu se više od polovice smrtnih slučajeva dogodi prije nego što oboljeli stignu do bolnice. Da bi se uopće spriječio nastanak infarkta miokarda, a samim tim i njegove fatalne posljedice, neophodno je unapređenje borbe protiv raznih faktora rizika za nastanak ovog oboljenja.

Infarkt nastaje zbog suženja krvnih žila srca, nakupljanja masnih

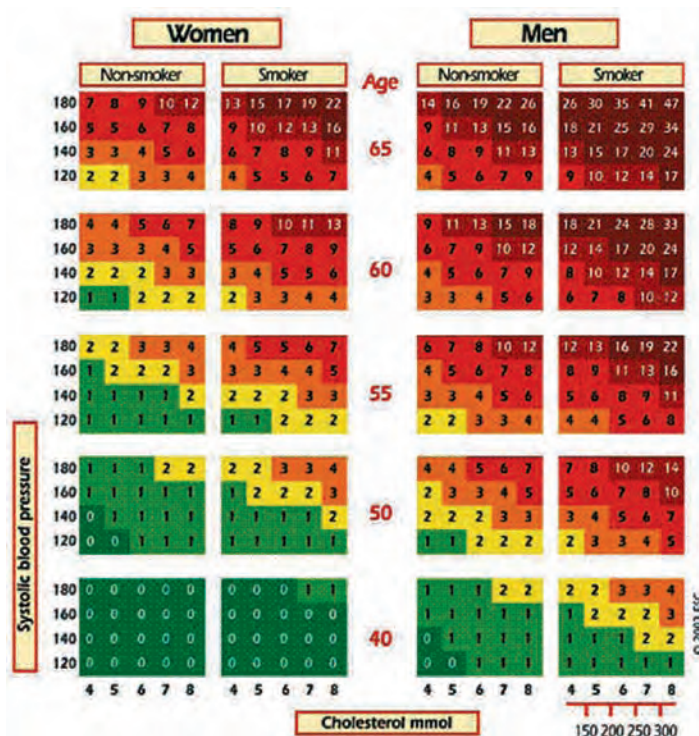
materija u zidovima krvnih žila te nastanka ateroskleroze, koja vremenom dovodi i do njihovog začepjenja. Faktori rizika za razvoj srčanog udara, koji ubrzavaju nastanak ateroskleroze mogu se podijeliti u nekoliko većih grupa.

► **GLAVNI FAKTORI RIZIKA NA KOJE SE MOŽE UTJECATI:** Visok krvni tlak, abnormalne vrijednosti lipida u krvi, pušenje duhana, fizička neaktivnost, gojaznost, nezdrava ishrana, šećerna bolest.

► **DRUGI FAKTORI RIZIKA NA KOJE SE MOŽE UTJECATI:** Nizak socijalno-ekonomski status, oboljenja psihe, psihosocijalni stres, upotreba alkohola (više od 1-2 pića dnevno), upotreba oralnih kontraceptiva, hipertrofija lijeve komore.

► **FAKTORI RIZIKA NA KOJE SE NE MOŽE UTJECATI:** Pozna starosna dob, genetsko naslijeđe, spol, etnička pripadnost ili rasa.

Postoje različiti algoritmi za procjenu rizika od nastanka kardiovaskularnog oboljenja, koji su bazirani upravo na postojanju ili nepostojanju različitih faktora rizika i njihov međusobni odnos. Najnoviji vodič, koji se sve više i više koristi na europskom kontinentu, je SCORE SISTEM, koji prati postojanje sljedećih riziko-

faktora: spol, godište, pušenje, sistolni krvni tlak, nivo kolesterola i vjerovatnoću nastanka infarkta ili šloga.

Prikazana je tabela za procjenu desetogodišnjeg rizika od KVB za visoko rizične populacije Europe u koju spadaju i stanovnici naše zemlje.

Pokazano je da je infarkt miokarda zastupljen u velikom postotku kao prva prezentacija bolesti krvnih žila pacijenta, i da postoje razni načini da se njegova učestalost smanji djelovanjem, prije svega, na postojeće faktore rizika.

GASTRONOMSKI KUTAK

Piletina sa sosom od vina i gljiva

Potrebni sastojci:

500 gr bijelog mesa
300 gr gljiva (šampinjona)
1 dcl bijelog vina
2 dcl vrhnja
1 velika žlica brašna
3-4 dcl pileće juhe
1 manja glavica luka
40 gr maslaca
sol i papar

Priprema:

Luk očistite i naribajte, pa ga prodinstajte na maslacu. Bijelo meso narežite na manje šnicle, posolite i stavite da se dinsta s lukom, zatim dodajte šampinjone narezane na kolutove ili kocke. Dodajte pileću juhu i lagano kuhajte oko 15 minuta. Posebno umutite brašno s vrhnjem i vinom, začinite i polako sipajte na bijelo meso. Kuhati dok se sos ne zgusne. Po želji možete sipati i malo limunovog soka. Kao prilog poslužite rižu ili kuhani krumpir s peršinom i maslacem.

101 Dalmatinac 2

Štene Patch se osjeća zapostavljenim što možda i nije tako čudno uzevši u obzir njegovih 100 braće i sestara. Uz to, velika obitelj se seli.

Roger, Anita i njihov pasji klan spremaju se za veliku selidbu na Plantažu Dalmatinaca, prostranu kuću na selu u kojoj će biti dovoljno mjesta za 101 štene daleko od kandži Cruelle de Vil.

Patch, najenergičniji od svih štenaca osjeća se izgubljenim u moru točkica i žudi za tim da postane jedinstven i veličanstven kao što je to njegov televizijski uzor, Thunderbolt.

Gledajući Sat Thunder-boltovih Avantura, Patch saznaje da postoji prilika da se pojavi na emisiji za vrijeme njenog snimanja u Londonu. Međutim, obiteljska selidba kvari Patchove planove – sve dok ga slučajno i u totalnoj zbrci ne ostave za sobom.

Bartok veličanstveni

Nakon što se pojavio u Anastasiji albino šišmiš Barto dobio je svoju vlastitu glazbenu, animiranu avanturu.

Simpatični bijeli šišmiš Bartok mora spasiti mladog princa Ivana, nasljednika ruskog prijestolja, no prvo se mora suočiti sa ekscentričnom Ludmilom koja ima pretenzije na krunu. Tu je i zla vještica Baba Yaga koja će učiniti sve ne bi li mu otežala zadatak.

Martina Sivić, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Korina Francisković, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Ivana Vojnić Tunić, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Dar u zadnji tren

Ukrasite staklenku i napunite je domaćim keksima!

Spremate se na rođendan ili na novogodišnju proslavu, a odluka je pala u posljednjem trenutku! Možda ste se našli u stisci s vremenom uslijed pripreme blagdanskih slastica i pospremanjem doma! Trgovine su već pred zatvaranjem, pa više nemate vremena ili nemate ideju za maštovit i originalan poklon slavljeniku ili domaćinu? Ne očajavajte, jer samo nekoliko minuta biti će dovoljno da sami izradite jednostavan i zanimljiv dar! Ukrasena staklenka ispunjena ukusnim domaćim keksima svakome će se svidjeti.

Staklenka koju ćete napuniti keksima može biti različitih veličina i oblika, pa tako i one sasvim klasične. No, pretpostavka je da kod

kuće imate sve druge neophodne elemente, bez kojih ovakav dar neće biti dovoljno maštovit. Za ukrašavanje će vam dobro doći dvostrano ljepljiva traka, raznobojne sitne perle, svjetlucavi prah i tanka vezica. U zamjenu, predlažemo sitno tijesto različitih oblika i boja, rižu i druge žitarice te kukuruzno brašno.

Staklenku prije ukrašavanja temeljito oprati i dobro osušiti. Ljepljivu traku izrežite u željenim oblicima, koje potom zalijepite s vanjske strane staklenke. Konačan izgled poklona ovisan je o vašoj mašti i stilu za koji pretpostavljate ili znate da odgovara primatelju ovog dara. Vedre i vesele osobe razveselit će raznobojne perle i prah, a osobe mirnijeg i staloženijeg karaktera, kombinac-

Škola spava

Škola je utonula u duboki san.
Danas je nama školarcima divan dan.
Nema učenja, jurnjave, galame i zvana danas
Neće da rade.

Antun Nađ Kanas, IV. c,
OŠ »Ivan Milutinović«, Subotica

Lažna bolest (Basna)

Jednog jutra došlo je vrijeme za školu. Mama kengur je spremila doručak svom sinčiću koji je trebao krenuti u školu, međutim mali kengur je izjavio da ga boli stomak. Mama kengur se zabrinula i cijeli dan je ugađala svom sinu koji za to nije mario, čak je izašao igrati se sa svojim drugarima. Sljedeće jutro ponovno pred polazak u školu malog kengura je opet zabolio stomak. Mama kengur je bila sve više i više zabrinuta za svog sina. Htjela je poći sa njim kod liječnika, a on je sve odbijao, jer je znao da ga ne boli stomak već nije htio poći u školu zbog odgovaranja. Bilo mu je draže poći na igralište. Sljedeće jutro kada je došlo vrijeme za školu kengura je stvarno zboleo stomak, ali mama mu nije vjerovala, jer ju je dva puta slagao i morao je poći u školu iako ga je bolio stomak.

Elizabeta Ivanković, III. e,
OŠ »Sveti Sava«, Subotica

ija dvije do tri boje ili više nijansi iste boje.

Nakon što je ljepljiva traka ravnomjerno prionula na željenu površinu, po njoj prospite ili rukom rasporedite i tako u potpunosti ispunite ljepljivu traku perlicama, tijestom, žitaricama i svjetlucavim prahom ili brašnom. Nepotpuno prekrivena ljepljiva traka nepotrebno će ostaviti dojam nezavršenog rada, stoga se potrudite oko njenog popunjavanja. Uz malo mašte moguće je složiti različite motive poput prigodnih blagdanskih zvončica, snjegovića, zvjezdica ili srca.

Na kraju, staklenku ispunite domaćim božićnim suhim kolačićima, ako ste ih sami radili ili ih kupite u obližnjoj slastičarnici, jer one rade i do kasnijih sati. Staklenku poklopite poklopcem ukrašenim na istovjetan način. Završni potez u ukrašavanju ovoga neobičnog poklona jest vezica; tanja ili deblja, omotana nekoliko puta oko staklenke i uvezana u malu mašnu, sigurno će izmamiti osmijeh na licu primatelja ovog jednostavnog i funkcionalnog dara.

JOŠ JEDNA KAMERA ZA LAP TOP

Ako ste rado na internet vezi sa sugovornicima, znate da Vam je potrebna širokoopsegna veza koja omogućuje stanovite usluge. Jedna od njih je uporaba Web kamera za chat, a siguran sam da ta usluga ima dobar odaziv kod mladih. Video konferencije su također zanimljive, ali one su rezervirane za poslovne ljude. Svima njima će dobro doći Logitechova kamera QuickCam Deluxe for Notebooks.

Kamera se instalira vrlo jednostavno i ne zahtijeva čak ni ponovno pokretanje računala. Ona je malih dimenzija i ima štipaljku za pričvršćivanje na poledini, a u pakovanju je priložena torbica za nošenje, što pogoduje vlasnicima prenosivih računala. Kratak USB kabel se sigurno neće svidjeti vlasnicima stonih računala koji bi je željeli kupiti, ali tu može pomoći produžni kabel. Na vrhu kamere se nalazi tipka za uključivanje i snimanje fotografija, dok su sprijeda signalna dioda, mikrofoni i leća. Dok drugi proizvođači koriste plastične leće ne bi li snizili cijenu, Logitech je ugradio staklenu, koja daje jasniju i bolju sliku. Tehnologija Right-Light poboljšava kakvoću snimke u uvjetima slabijeg osvjetljenja, a mikrofoni s tehnologijom Right-Sound uklanjaju šumove i doprinose razgovornosti zvuka.

QuickCam Deluxe snima fotografije i video datoteke u rasponu od 160 x 120 točaka do 1,3 megapiksela, premda u tom slučaju koristi interpoliranje. Najbolji rezultati se postižu na razlučljivosti 640 x 480, jer se tada dobijaju sinkronizirane snimke, s optimalnim vrijednostima zvuka i slike. Kamera podržava rad sa svim poznatijim programima za razmjenu trenutanih poruka (MSN Messenger, Yahoo Messenger i AOL AIM).

Ako poželite kameru koristiti za snimanje amaterskih video spotova, u tome će pomoći priloženi filteri, a snimljene datoteke se mogu slati i putem e-pošte izravno iz programa za snimanje. Kada korisnik ne želi da bude viđen što radi u određenom trenutku, može izabrati neku od priloženih pozadina koje će se prikazivati dok ponovno ne odluči koristiti kameru.

QuickCam Deluxe ima odlične mogućnosti i zato je preporučamo poslovnim ljudima i drugim vlasnicima prenosivih računala.

SIGURNOSTI NIKAD DOSTA

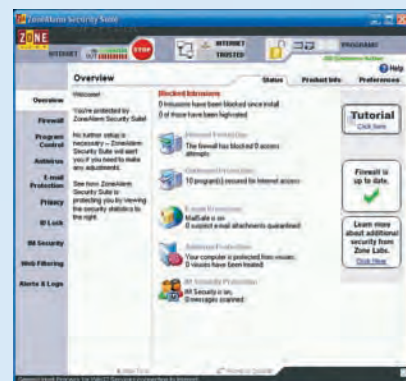
Novi paket ZoneAlarm Internet Security Suite 7.0 tvrtke Check Point je veliko unapređenje u odnosu na verziju 6.0. Prosječan sustav za antivirusnu zaštitu, otkupljen od firme CA, zamijenjen je nadmoćnijom verzijom tvrtke Kaspersky Labs, što je doprinijelo odličnim performansama ovoga paketa, a njegova jedina mana je zaštita od »pecanja«.

Osnovne komponente paketa pružaju dobru zaštitu od virusa, špijunskih programa i reklamnog softvera zahvaljujući osnovi Kaspersky, uz osobeni zaštitni zid i sustav OS-Firewall kao dodatna razina zaštite protiv zlonamjernih izmjena u računalu. Na puno testova ovoga paketa Kaspersky osnova se dobro pokazala: zaustavljeno je 98,3 posto programa koji djeluju u pozadini, 97 posto napada na odjel za podizanje sustava i 99 posto trojanaca. Isto tako, uhvatio je i 74 posto probnih reklama. OSFirewall je otkrio također solidnih 80 posto crva u napadima s mreže i preko e-pošte, i to samo na osnovu njihovog ponašanja. Paket je uočio i sve zlonamjerne programe skrivene u običnim arhivama, a zaštitni zid je spriječio sve napade ka računalu i iz njega. Interaktivni skener nije uspio otkriti makro-virus PP97M/Tristate.C koji napada datoteke Officea 97.

ZoneAlarm u ovom paketu nudi većinu standardnih dodataka. Odjel Privacy omogućuje selektivno blokiranje cookies-a s Web lokacija, iz reklama i ugrađenih objekata i skripta. Zaštita za trenutne poruke čuva korisnike usluga AOL, ICQ, MSN i Yahoo od loših hiperveza i priključenih datoteka, ali odlaznim porukama dodaje toliko upozorenja da je bolje kada je isključena.

Godišnja pretplata od 50 USD po računalu u ravni je s konkurentnim paketima. Internet Security Suite 7.0 radi dobro, ali bi mu koristila bolja zaštita od »pecanja«.

Priređuje: Siniša Jurić

Kako se nositi s vrućinama?

Ljetni prijevoz

Na trideset i više stupnjeva u hladu, vožnja automobilom koji nema klimu predstavlja svojevrsnu moru

Piše: Dražen Prčić

Stiglo nam je još jedno ljeto, najtoplije godišnje doba u kojemu vladaju (često) tropske vrućine užarenih dana srpnja i kolovoza. Spas od sparine najčešće se traži u klimatiziranim ili posve zamračenim prostorijama (poslovno-kućna varijanta), ili pak u odlasku negdje na odmor

pješачiti zbilja nije baš preporučljivo. Osobito kada je vani više od »trideset u hladu«. E, sad se tu pojavljuje sljedeći problem u vidu valjanog izbora načina prijevoza. Ukoliko imate automobil s klimom onda problema i nema, ali ukoliko je vaš limeni ljubimac starijeg kova i nema u svojoj ponudi ugodno

ra. Postoji i mogućnost gospodске vožnje taxi prijevozom, u luksuznim klimatiziranim vozilima, ali sve što je dobro to je i skupo, a to veći broj ljudi sebi, nažalost, ne može priuštiti. U konačnici ostaju motorizirani dvokotači, kao najbolji mogući izbor ljetnog prijevoza, jer svojom laganom prohodnošću

čovjekov prijatelj« traži i njegov tjelesni angažman, što na tropskoj vrelini često zna biti mali problem, osobito prilikom povratka s radnog mjesta.

PJEŠAČKA ALTERNATIVA:

U biti, tijekom ljetnog razdoblja najbolja i najpraktičnija solucija jamačno je pješčenje, tj. hodaćući prijevoz do radnog mjesta. Naravno, ukoliko ste u radijusu manjem od spomenuta dva kilometra. Čovjek prosječno za sat vremena normalnog hoda može prevaliti razdaljinu od četiri kilometra, na velikim temperaturama vjerojatno i nešto manje, ali laganim hodom po hladovini zasigurno ste najmanje izloženi štetnim posljedicama koje prate sve ostale vidove ljetnog prijevoza. Istina, znoj se nikako ne može izbjeći, ali ste u prilici svesti ga na minimum povremenim zastajanjem i »pro-vjetravanjem« osobne garderobe. Također, nije na naodmet usput se krijepiti nekim osvježavajućim rashlađenim napitkom (najbolje vodom). Jer šetnja je prije svega dobra i za pravilan odnos prema tjelesnom zdravlju, a redukcija korištenja motornih prometa, osobito u gradu, značajno pridonosi očuvanju ekološke ravnoteže i smanjenju emisije štetnih plinova. Sve veće tropske vrućine koje nas napadaju, upravo su plod neumjerenog ispuštanja štetnih plinova u atmosferu.

PRIJEVOZ NA GODIŠNJI

ODMOR: Glede putovanja na veću razdaljinu (od nekoliko stotina kilometara ili više), uvijek postoji rezervna opcija putovanja tijekom noćnih sati kada nema nesnosne vrućine i automobili bez klime nisu »hendikepirani« u odnosu na one klimatizirane. Također, tu je uvijek i stari, dobri vlak, s kojim se najlakše (i često najudobnije) stiže do željenog odmorišta, ili pak klimatizirani moderni autobusi. Na koncu, izbor je na vama... ■

(more, planina ili sl.), gdje se sve to mnogo lakše podnosi. Ali, bilo koja prostorna relacija, bilo od kuće do posla ili do mjesta za odmor, mora se savladati nekim prijevoznim sredstvom. A vani sunce »prži«...

ODLAZAK NA POSAO: Sve, naravno, ovisi koliko ste prostorno (kilometarski) udaljeni od svog radnog mjesta. Ukoliko je razdaljina veća od dva kilometra onda vam je jamačno nužan neki oblik prijevoza, jer dva puta na dan

rashlađivanje unutarnjeg prostora onda se morate pomiriti s kalkuliranim znojenjem tijekom potrebne vožnje do željenog odredišta. A ako još tijekom te »prisilne radnje« upadnete u neki, tijekom ljeta osobito česti, prometni kolaps, zasigurno će vam »presjesti« ova odluka. Nažalost vožnja javnim prijevozom je također podložna istom problemu, uz dodatnu okolnost »putovanja« s desetinama drugih putnika što u toplom ljetnom danu zna neki puta biti zgodna avantu-

moju prebroditi svaki prometni kolaps i maksimalnom brzinom vožnje kroz grad stići brže nego automobil. Naravno i ova solucija spada u kategoriju ekstra luksuza, jer se za prosječni model skutera ili običnijeg motorkotača treba izdvojiti nekoliko osobnih dohodaka ili podići kredit. I, na koncu dolazimo do starog dobrog bicikla (danas su tu i novi, skupocjeni modeli čija cijena ponekad iznosi kao i cijena solidnijeg motorkotača) kao uvijek dostupne alternative, ali »najbolji

Marinko Poljaković, nogometni trener

Posjet Svjetskom prvenstvu

Skupa s koordinаторom reprezentacije Petrom Kuntićem nazočio sam otvorenju SP-a za momčadi iz hrvatske dijaspor

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Nogometna reprezentacija vojvođanskih Hrvata, koncem prošle godine nije uspjela izboriti plasman na kvalifikacijskom turniru Svjetsko prvenstvo u nogometu za momčadi koje dolaze iz hrvatske dijaspor diljem svijeta, ali je svojim nastupom i prikazanim igrama u Splitu skrenula ozbiljnu pozornost. Plod zapaženog debija na »euro« sceni, rezultirao je pozivom koordinatoru reprezentacije Petru Kuntiću i izborniku Marinku Poljakoviću za službeni posjet Svjetskom prvenstvu koje se igralo prošloga tjedna u Zagrebu. O dojmovima iz glavnog grada Hrvatske i pojedinostima vezanim za buduće nastupe nogometne reprezentacije HNV-a, porazgovarali smo s izbornikom Marinkom Poljakovićem.

► **Unatoč »nesretnom« Splitu, gdje je reprezentacija HNV-a pokazala odlične igre, ali joj je plasman na SP izmakao zbog nedostatka sportske sreće, izaslanstvo reprezentacije je ipak pozvano u službeni posjet Svjetskom prvenstvu u nogometu za momčadi koje dolaze iz hrvatske dijaspor.**

Nažalost nismo uspjeli proći kvalifikacije i izboriti nastup na Svjetskom prvenstvu, ali je naš nastup ostao upamćen i pozvani smo, kao specijalni gosti, na otvorenje prvog mundijala za momčadi iz hrvatske dijaspor diljem svijeta. Istaknuo bih još činjenicu kako smo mi jedina momčad koja nije izborila nastup, a njenoj delegaciji je ukazan privilegij poziva.

► **Tko je sve sudjelovao na prvom nogometnom SP-u hrvatske dijaspor?**

Prema zabilježenim rezultatima iz kvalifikacija nastup na Svjetskom prvenstvu su osigurale po dvije momčadi iz Australije, Amerike i Njemačke, jedna momčad iz Francuske i pobjednik Europskih kvalifikacija iz Splita, reprezentacija Gradišćanskih Hrvata. Ukupno osam najboljih nogometnih momčadi izborilo je pravo plasmana i odlučivanja o trenutačno najkvalitetnijoj ekipi hrvatske dijaspor.

► **Bilo je riječi i o potencijalnoj, rezervnoj mogućnosti nastupa reprezentacije vojvođanskih Hrvata na SP-u.**

Imali smo status pričuve, ukoliko neka od prijavljenih momčadi otkáže svoj nastup, ali su sve kvalificirane reprezentacije doputovale u Zagreb i nama ostaje da sljedeći put izborimo plasman i sudjelujemo na

Aljoša Asanović i Marinko Poljaković

najvećoj nogometnoj smotri momčadi iz hrvatske dijaspor.

► **Kako ste bili primljeni na otvorenju Svjetskog prvenstva i s kojim odgovornim djelatnicima HNS-a ste bili u kontaktu?**

Prijam je bio na najvišoj razini, jer se na našu momčad obraća puna pozornost s obzirom na neposredno susjedsko okruženje, a svemu je u mnogome pridonio i naš zapaženi nastup na kvalifikacijskom turniru u Splitu. Na otvorenju su nazočni bili svi najviši dužnosnici Hrvatskog nogometnog saveza, počevši od predsjednika Markovića, glavnog tajnika Srebrića, glavnog koordinatora SP-a Pavlovića, pomoćnog trenera hrvatske nogometne reprezentacije Asanovića, ljudi iz trenerske struke, predstavnici sudačke organizacije i brojna druga imena iz nogometnog svijeta.

► **Što bi bila, u glavnim crtama, »misao vodi-lja« glede budućnosti nogometnog sporta na prostorima hrvatske dijaspor?**

Glavna intencija cijele ove sportske manifestacije ogleda se u želji za većom skrbi i pažnji prema nogometašima koji dolaze iz hrvatske dijaspor diljem svijeta. Indikativan je primjer Australije za čiju nacionalnu nogometnu vrstu nastupa najveći broj Hrvata, koji su mogli isto tako igrati i za Hrvatsku.

► **Kakva je budućnost reprezentacije HNV-a, nogometaša koji dolaze s prostora Vojvodine?**

Budućnost reprezentacije nije upitna, ali će mnogo toga ovisiti o financijskim mogućnostima. Iz istih razloga su trenutačno otkazani susreti s momčadima Hrvata iz Mađarske i

Rumunjske, ali mislim da će to u neposrednom budućem vremenu biti riješeno i da će naša momčad nastaviti tamo gdje je stala koncem prošle godine u Splitu. Uveliko se već razmišlja o stvaranju juniorske i pionirske momčadi, koje bi se također u budućnosti mogle natjecati protiv svojih vršnjaka iz drugih dijelova hrvatske dijaspor. U tom smjeru je planiran poziv za nekoliko trenera s naših prostora da tijekom ljeta sudjeluju na stručnim seminarima u Hrvatskoj. ■

Novi »euro« ispiti

San zvani Champions league i Liga Uefa Cupa

Hrvatski predstavnici saznali su svoje protivnike nakon ždrijeba održanog 29. lipnja u Nyonu

Piše: Dražen Prčić

Prošlog petka (29. lipnja) u švicarskom Nyonu izvučeni su parovi prvog i drugog pretkola kvalifikacija za novu 2007./08. sezonu prestižnog europskog klupskog nadmetanja. Champions league. Tijekom dva ljetna mjeseca »mali« klubovi, tj. oni koji

Ispadanje Zagreba

Posve neočekivano hrvatski predstavnik u Intertoto kupu Zagreb, zaustavljen je već u prvom kolu ovog natjecanja koje daje mogućnost plasmana u kup Uefa. U dva susreta bolja je bila momčad Vllaznie (2:1, 0:1), koja se zahvaljujući голу u gostima plasirala u drugo kolo.

dolaze izvan renomiranih liga zapadnog dijela našeg kontinenta, borit će se za svoje mjesto u posljednjem, trećem izlučnom pretkolu. Šansa je to da u sudaru s privilegiranim momčadima izbore status sudionika među 32 najbolje klupske momčadi Europe. Zbog lošeg koeficijenta, prije svega zahvaljujući izrazito lošim rezultatima svih hrvatskih klubova u nekoliko posljednjih euro sezona, prvak HNL zagrebački Dinamo morat će svoj put prema »dugogodišnjem snu« započeti već sredinom srpnja, gostujući u Azerbajdžanu, u prvoj (najnižoj) kvalifikacijskoj rundi.

PUT PREMA TREĆEM PRETKOLU: Realno gledano, prema ždrijebu iz Nyona zagrebački »modri« ne bi smjeli imati problema u prva dva euro ispita. Prvi suparnik je azerbajdžanska momčad Lenkorana, o kojoj se gotovo ništa ne zna osim da dolazi iz zemlje koja je svojevremeno pobijedila reprezentaciju SiCG. Pa ipak, momčad trenera *Ivankovića* bi već na prvom susretu (17. ili 18. srpnja, uzvrat

u Zagrebu tjedan dana kasnije) u gostima mogla vizirati mjesto za plasman u drugo pretkolo u kojemu bi protivnik trebao biti pobjednik duela između Domžala (Slovenija) i Tirane (Albanija). Hipotetički govoreći (u uvijek nezahvalno, ali u nogometu često), niti jedna od tri navedene momčadi nema »kalibar« Dinamovog topništva predvođenog najboljim strijelcem *Da Silvom*, radišnim genijalcem *Modrićem*, neumornim *Čorlukom* (standardni reprezentativci Hrvatske), te ostalim kvalitetnim dijelom momčadi koja se u protekloj domaćoj sezoni okitila »dvostrukom krunom«. Drugo pretkolo je na

koja je prošla prvi krug u CL), Hajduk će morati »startati« u prvom kolu pretkola kupa Uefa protiv Budućnosti (Podgorica), susjeda iz Crne gore. Drugi hrvatski predstavnik u ovom natjecanju kopriivnički Slaven će u istoj rundi tražiti prolaz dalje protiv albanske Teute. O prognozama ne bismo ovoga puta, jer negativni primjer Zagreba u prvom kolu Intertoto kupa ponovno otvara brojne nedoumice glede nastupa hrvatskih momčadi na euro sceni. Susreti prvog pretkola kupa Uefa igrat će se 19. srpnja, a uzvrat su dva tjedna kasnije.

programu 1. ili 2. kolovoza, uzvrat dva tjedna kasnije.

KUP UEFA: Vođeno primjerom Champions leaguea, drugo po snazi europsko klupsko nogometno natjecanje doživjelo je »kozmetiku« i postalo znatno interesantnije (u svakom pogledu), osobito uvođenjem ligaškog sustava igre. Ali i do tog mjesta na »velikoj pozornici«, hrvatski predstavnici Hajduk (Split) i Slaven (Koprivnica) morat će se tijekom predstojećeg srpnja i kolovoza dobarano oznojiti. Svojevremeno sudionik osmine finala Champions leaguea (jedina hrvatska momčad

Predstavnici Srbije

Prvak Srbije Crvena Zvezda igrat će u drugom pretkolu Champions leaguea protiv boljeg iz susreta Pobjeda (Makedonija) – Levadija (Estonija), dok će u kupu Uefa Partizan igrati protiv Zrinskog (BiH), Vojvodina protiv Hiberniansa (Malta), a Bežanija protiv Besa (Albanija)

Mali nogometaši NK Bačke u Osijeku

u konačnom redosljedu donijelo 10. mjesto. O dojmovima o ovom jakom međunarodnom nogometnom natjecanju za mlade uzraste, razgovarali smo s Markom Romićem, trenerom momčadi.

»U pitanju je bilo zbilja jako međunarodno natjecanje na kojemu su sudjelovale eminentne nogometne škole poznatih klubova iz zemalja sudionica. Primjerice, pobjednik turnira je reprezentacija Malezije, znači selektirana generacija na državnoj razini jedne velike zemlje, dok je drugo mjesto pripalo dječacima iz splitskog Hajduka, višestrukog državnog prvaka Hrvatske. Gledajuću susrete na turniru svjedočili smo perfektnoj organizaciji od strane domaćina iz NK Osijek, a susreti igrani prije podne i navečer predstavljali su zbilja veliko iskustvo za našu mladu momčad. Ostvarenim rezultatom možemo biti zadovoljni, a iskustvo stečeno u međunarodnim ogledima nastojat ćemo iskoristiti već na sljedećim turnirima koji nas očekuju u

Trener Marko Romić

laske grada. Posjetili smo katedralu, uživali u šetnji pokraj Drave, šetali centrom slavonske prijestolnice. Sve na veliko zadovoljstvo naših malih nogometaša», dovršio je svoje dojmove trener Marko Romić

Bačka 1996. godište i mlađi: Luka Sili, Kristijan Priboj, Aleksandar

Cappy Cup 2007

Od 22. do 24. lipnja igrači rođeni 1996. godine i poslije sudjelovali su na jakom međunarodnom nogometnom natjecanju

Piše: Dražen Prčić

Nogometna suradnja između nogometnih klubova Bačke iz Subotice i Osijeka rezultirala je nedavno pozivom za sudjelovanjem na jakom međunarodnom natjecanju malih nogometaša rođenih 1996. godine i kasnije. Na »Cappy Cupu 2007«, mali su nogometaši imali prigodu oprobati svoju vještinu s vršnjacima iz nekoliko država, a prije svega lijepo se družiti nekoliko dana u gradu na Dravi.

CAPPY CUP: Na ovogodišnjem turniru, u organizaciji NK Osijek, sudjelovale su momčadi iz Hrvatske, Srbije, Mađarske, BiH, Grčke, Austrije, Ukrajine, i kao specijalni gost – reprezentacija Malezije. Pravo igranja imali su nogometaši rođeni 1996. godine i kasnije, a igralo se prema standardnim propozicijama za taj

dobni uzrast, tj. 7 igrača plus vratar na pola nogometnog igrališta. Predstavnici subotičkog nogometa odigrali su ukupno 6 susreta i ostvarili polovičan uspjeh s tri pobjede i tri poraza, što im je

nastavku sezone. Smještaj je bio osiguran u Bizovačkim toplicama koje se nalaze u neposrednoj blizini Osijeka, a slobodno vrijeme između natjecateljskih duela koristili smo za organizirane obi-

Slavnić, Dejan Kuktin, Darko Bošnjak, Mario Ivković, Nikola Žganec, Kristijan Kujundžić, Nemanja Čalasan, Aleksa Jurić, Aleksandar Milikić i Luka Vukoja.

KRIŽALJKA

www.kviskoteka.hr

	FILM ROBA MAR- SHALLA SA ZHANG ZI YI	PROŠLE GODINE	NADRAŽU- JUĆE SREDSTVO	SOL JODNE KISELINE	EDO MURTIĆ	POVIK ZA TJERANJE MAČAKA (ŠIC)	PERZIJA	FOSFOR	RIBIČKA KUKICA	"TREMOLO"	IZNAD, POVRH	NOGOME- TAŠ TUDOR	STANOVNIK KORNAT- SKOG OTOČJA
"ILEGALAC" NA BRODU ILI U ZRAKOP- LOVU													
SLAVNI ČEŠKI HOKEJAŠ JAGR								SPORTSKI NOVINAR ČOŠIĆ SIŽE FILMA					
GRADIĆ U OKLAHOMI					SAKSONCI ... JOSIP JELAČIĆ					PRAOTAC DORANA BUGARSKI CAR			
TURSKA KNJIGA (KITAB, ČITAP)						GRAD NA AZURNOJ OBALI (FON.) NPR. SRE- TAN USKRS					"RAČUN" MILIJARDA MILIJARDI		
AUSTRIJA		ZLATKO KAUZLARIĆ RADIKAL ALKOHOLA (MNOŽ.)					AMERIČKI CRTAČ, THOMAS NAORANA BRAZDA					"AMPER" KVASINA	
NJEZIN				ROCKER BELAN ADMETOVA ŽENA (AL- KESTIDA)					EROSOV PRATILAC "USER INPUT"				
TALIJAN- SKA NOVINSKA AGENCIJA					MJEHURIĆI OD SAPUNA SARAJEV- SKI DIRI- GENT								
JURA OZMEC			INDIJSKI SVETI CVJETOVI IRENA ODMILA							RIMSKI KUĆNI DUH VRSTA ČETINARA			
ČAROBNI NAPITAK (MNOŽ.)									SRŽ EPONIM DINASTIJE PTOLEME- JEVIĆA				RAZVOJ
IZRAVAN BOKSAČKI UDARAC							KONTAKT, VEZA "INDUSTRI- AL VISION SYSTEMS"					"RIZMA" INFORMA- CIJSKI ZBORNICI	
DUŠIK		POVLAŠTE- NA SULTA- NOVA ŽENA MIŠIĆ NAD- LAKTICE						PUHAČKO GLAZBALO INDIJSKI BOGATAŠI					
ENA BEGOVIĆ			DIO NOVOG ZAGREBA PRVA ŽENA PRIJE EVE (MIT.)							RED, SERIJA DUGOREPE PAPIGE			
IZRAELSKI TENISAČ BLOOM						PLESNA DVORANA LATVIJSKI HOKEJAŠ, ENIKS					LINO VENTURA AZIZIN IMENJAK		
... PEĆI PEĆ				ANA ROJE ... S ONOGA SVIJETA			POVELJE SULTANA "DEAD UPON KEY- BOARD"						
NAŠA MLADA PJEVAČICA ("NA PUTU OD SNA")													
STRIKAN U "VELOM MISTU"													
JEZIK ESTONACA													

RJEŠENJE KRIŽALJKE:

bit, direkt, spoj, r, n, asaki, trubica, eb, travno, niz, gilađ, sala, ly, eci, ar, berati, jelena domazet, špiro guberina, estonski jezik..
 slijepe putnik, jarmir, drago, enid, sasi, dor, citab, nica, m, a, atez, nast, a, nfen, neno, erot, ansa, sapunica, jo, lotosi, lar, eliksiri,

Cjenik reklamnog prostora

POSLEDNJA STRANA / KOLOR

	iznos	iznos sa PDV
cijela strana	6.000 din	7.080,00 din
1/2	3.600 din	4.248,00 din
1/4	2.000 din	2.360,00 din

DRUGA I PREPOSLEDNJA STRANA / KOLOR

	iznos	iznos sa PDV
cijela strana	5.000 din	5.900 din
1/2	3.000 din	3.540 din
1/4	1.700 din	2.040 din

UNUTARNJE STRANE / KOLOR

	iznos	iznos sa PDV
cijela strana	4.000 din	4.720,00 din
1/2	2.400 din	2.832,00 din
1/4	1.360 din	1.604,80 din
1/6	950 din	1.121,00 din
1/12	600 din	708,00 din

Iskoristite popuste!

Za vezane oglase u 4 ili više brojeva odobravamo popust od 20%. SPECIJALAN POPUST ZA GODIŠNJI UGOVOR O REKLAMIRANJU.

Pretplatite se!

TUZEMSTVO

☐ 6 mjeseci – 800 dinara

☐ 1 godina – 1.500 dinara

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam stiže "Hrvatska riječ" svakog tjedna.

INOZEMSTVO

☐ 1 godina – 70 EUR.

SWIFT: VBUJCS22
VOJVOĐANSKA BANKA
AD MS 111, SUBOTICA
IBAN: CS7335500000200292421
NIU, Hrvatska riječ,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

Hrvatska riječ

Ime i prezime:

Ulica i broj:

Mjesto i zemlja:

Telefon i e-mail:

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:
NIU "Hrvatska riječ", Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Uplatu izvršiti na broj žiro računa 355-1023208-69

**PETAK
6.7.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
09.05 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Knez i djevojka 1., serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Divlji Karibi: Otoci s blagom
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - Dramska serija
14.30 - Dokumentarna emisija
15.00 - Glazbena emisija
16.00 - Hrvatska danas
16.15 - Dan kada... Dan kada sam čuo svoje srce - tri života osuđenoga na smrt
17.15 - Ljubav u zaleđu, serija
18.00 - Vijesti
18.15 - 30 u hladu
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Čarolija 9., serija
21.10 - Jadni Joe, američki film
22.50 - Vijesti
23.00 - Vijesti iz kulture
23.10 - Buđenje mrtvih, američki film
00.50 - Vijesti dana
00.55 - Osveta zemlje, američki film
03.45 - Ribe ne žmirkaju, američki film
05.10 - Opsesija, kanadski film
06.35 - Dvoboj strasti, serija

07.00 - TV vodič
07.50 - TV raspored
08.05 - Žutokljunac
09.00 - Grimmove bajke, crtana serija
09.25 - Briljanteen
10.15 - Sjednica Hrvatskog sabora, prijenos
13.15 - Vijesti na Drugom
13.25 - Ljeto nam se vratilo...
14.10 - O.C. 1., serija
14.55 - Tree Hill 1., serija
15.40 - Vijesti na Drugom
15.47 - Šaptačica duhovima, serija
16.30 - Idealni muž, britansko-američki film
18.05 - Mini-serija
19.10 - Corto Maltese, crtana serija
19.30 - Allo, allo 3. - humoristična serija
20.05 - Lovci na natprirodno, serija
20.50 - Luda kuća 1., TV serija

21.30 - Bitange i princeze 1., serija
22.10 - Vijesti na Drugom
22.15 - Sportske vijesti
22.25 - Dalziel i Pascoe 9., serija
00.00 - C.S.I. Las Vegas 6., serija
00.45 - OZ 1., serija
01.40 - Newyorški plavci 12., serija
02.25 - Ljeto nam se vratilo...
03.05 - Pregled programa za subotu

06.50 Ninja kornjače, crtana serija
07.10 Yu-Gi-Oh GX, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova - TV igra
11.00 Ljubav i mržnja, serija
12.00 Vijesti
12.10 Oluja, serija
13.20 Bumerang, serija
14.20 Naša mala klinika, serija
15.30 Sve što znam o muškarcima, serija
16.00 Will I Grace, serija
16.30 Seinfeld, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Cosby show, serija
18.20 Bumerang, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 Tema dana s Hloverkom
20.00 Naša mala klinika, serija
21.00 Zona katastrofe: Vulkan u New Yorku, igrani film
22.40 Vijesti Nove TV
23.00 Sex inspektori, serija
00.00 Seinfeld, serija
00.30 Will I Grace, serija
00.50 National geographic report:
01.00 Sve što znam o muškarcima, serija
01.20 Rodney, serija
01.50 Ubojiti predator, igrani film
03.10 Zuhra light show, zabavna emisija
04.10 Kraj programa

07.30 Transformers Energon, crtana serija
07.50 Dodir s neba, fantastična drama (R)
08.40 Cobra 11, kriminalistička serija (R)
09.30 Deseta policijska, dramska serija
10.20 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija (R)

10.50 Puna kuća, humoristična serija (R)
11.15 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
11.40 Sam svoj majstor, humoristična serija (R)
12.00 Bračne vode, humoristična serija (R)
12.30 Sudnica, show (R)
12.55 Eksploziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Mladić traži crnku, zanosnih oblina..., talk show
14.15 Dodir s neba, fantastična drama
15.05 Cobra 11, kriminalistička serija
15.55 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija
16.20 Puna kuća, humoristična serija
16.45 Pod istim krovom, humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.35 Bračne vode, humoristična serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.15 Salto, zabavna emisija
20.00 Wyatt Earp, film, western
23.10 Granica, igrani film, kriminalistička drama
00.45 Vijesti
00.55 Gia, igrani film, drama
02.55 Smrtonosna struja, film, akcijski triler (R)

**SUBOTA
7.7.2007.**

07.25 - TV raspored
07.30 - TV kalendar
07.40 - Kinoteka - filmovi Roberta Bressona: Un condamné a mort s'est échappé, francuski film
09.15 - Američka predsjednica, serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Gilmoreice 6., serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Divlji Karibi: Grebeni i olupine
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - Prizma, multinacionalni magazin
14.05 - Duhovni izazovi - međureligijski magazin
14.25 - Klub zdrave prehrane, dokumentarna serija
14.50 - Vrtlarska godina: Zima
15.20 - Život s cvijećem
15.45 - Oprah Show

16.35 - Vijesti
16.50 - Ljubav u zaleđu, serija
17.40 - Savršeni morski pas
18.35 - TV Bingo Show
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik
20.10 - Velo misto, dramska serija
21.30 - Osveta, američki film
23.40 - Kalifornija, film
01.35 - Kad grana pukne, američki film
03.20 - Igra s nepoznatim, španjolsko-francuski film
05.05 - Pakleni ubojica, američki film
06.35 - Skica za portret

07.00 - TV vodič
08.05 - TV raspored
08.20 - Bijeli očajnik, crtani film
09.05 - Parlaonica: Jesu li ambiciozni roditelji prednost za dijete?
10.00 - Sportske igre mladih (1/12)
10.20 - Kućni ljubimci
10.50 - Jadni Joe, američki film
12.30 - Joey 2., serija
12.55 - Simpsoni 15., humoristična serija
13.20 - Automagazin
13.55 - Silverstone: Kvalifikacijski trening Formule 1 za Veliku nagradu Velike Britanije
15.00 - Wimbledon - finale (Ž), prijenos
18.00 - Pariz: Atletika - Zlatna liga, snimka
19.10 - Corto Maltese, crtana serija
19.30 - Live Earth - uključanje u prijenos
21.30 - Festival zabavne glazbe Split 2007., prijenos
23.35 - Sportske vijesti
23.40 - C.S.I. Las Vegas 6., serija
00.25 - OZ 1., serija (12)
01.20 - Newyorški plavci 12., serija
02.05 - Pregled programa za nedjelju

07.10 Flintove avanture
07.40 Nascar utrke
08.00 Atom, crtana serija
08.30 Power Rangers S.P.D.
08.50 Alica u zemlji čudesa, crtani film
09.40 Nova lova - TV igra
11.40 Sex ljubav i tajne, serija
12.40 Kviskoteka, kviz

14.10 Herbie se ponovno natječe, igrani film
15.40 Dobar posao na plaži, igrani film
17.20 Vijesti Nove TV
17.30 Zona katastrofe: Vulkan u New Yorku, film
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Nad lipom 35, hum. glazbeni show
21.00 U klinču, igrani film
22.50 Boks - emisija
23.00 Boks: Kličko vs. Brewster, prijenos
00.00 Sklonište straha, film
01.30 Dobar posao na plaži, igrani film
03.00 Herbie se ponovno natječe, igrani film
04.30 Kraj programa

07.15 Krava i pilić, humoristična serija
07.35 Trollz, crtana serija
08.00 Jagodica Bobica
08.20 SpužvaBob Skockani, crtana serija
08.45 Nikola, serija
09.10 Centar svijeta, humoristična serija
09.35 Lažna Amerika, igrani film, drama
11.15 Juwanna Mann, igrani film, komedija
12.45 Ludo zaljubljen, dramska serija
13.35 Maheri, dramska serija
14.25 Wyatt Earp, igrani film, western (R)
17.35 Zvijezde Ekstra: Ratovi zvijezda, zabavna emisija
18.30 Vijesti
19.05 Žuta minuta, emisija
20.00 Dokaz života, film
22.10 Kažnjenik, igrani film
23.55 Playboy: Zabrana autocesta, film, erotski
01.45 Granica, igrani film, kriminalistička drama (R)

**NEDJELJA
8.7.2007.**

07.00 - TV raspored
07.05 - TV kalendar
07.15 - Shaggy Dog, američki film za djecu
08.55 - Nove pustolovine medvjedića Winnieja Pooha
09.20 - Lilo i Stitch, crtana serija
09.45 - Vijesti
10.00 - Inspektor Morse, serija
12.00 - Dnevnik

12.15 - Syngenta - poljo.
savjetnik, emisija pod
pokroviteljstvom
12.17 - Hrvatska vina: Faros,
emisija pod
pokroviteljstvom
12.25 - Plodovi zemlje
13.20 - Split: More
14.00 - Nedjeljom u dva
15.05 - Egipat: Tajna
kamena iz Rozete
16.00 - Umorstva u Midsomeru
9., serija
17.30 - Vijesti
17.45 - Fletch, američki film
19.15 - LOTO 6/45
19.30 - Dnevnik
20.10 - Što je Iva snimila 21.
listopada 2003.,
hrvatski film
21.50 - Vijesti
22.10 - Evergreen - ciklus
špageti vesterna: Wanted,
talijanski film
23.40 - Vijesti dana
23.50 - Sinatra - tamna
zvijezda,
dokumentarni film
00.35 - Nedjeljom u dva
01.35 - Galactica 3., serija
02.20 - Egipat: Tajna
kamena iz Rozete
03.10 - Reprizni program
04.10 - Allo, allo 3. -
humoristična serija
04.40 - Sinatra - tamna
zvijezda,
dokumentarni film
05.25 - Plodovi zemlje
06.15 - Split: More

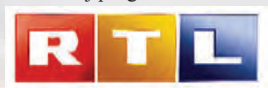

07.00 - TV vodič
08.30 - Edin Karamazov -
portret
10.00 - Tajni život umjetničkih
djela 3.: Dance at the
Moulin la Galette
10.50 - Biblija
11.00 - Pušća (iza Zatrešića):
Misa, prijenos
12.05 - Neka jedu kolače,
humoristična serija
12.40 - Galactica 3., serija
13.25 - Studio F1
13.50 - Silverstone: Formula 1
za Veliku nagradu Velike
Britanije
15.45 - Wimbledon - finale
(M), uključenje u prijenos
17.45 - Jastrebarsko:
Motocross, SP - snimka
19.00 - 20 godina Univerzijade
19.30 - Allo, allo 3.
20.10 - NEWS: Dobrodošli u
Teheran, dokumentarni film
21.15 - Nove avanture stare
Christine 1., serija
21.45 - Grimizna plima, film

23.45 - Sportske vijesti
23.50 - C.S.I. Las Vegas 6.
00.35 - OZ 1., serija
01.30 - Newyorški plavci 12.
02.15 - Pregled programa
za ponedjeljak

07.10 Flintove avanture
07.40 Nascar utrke
08.00 Atom, crtana serija
08.30 National geographic
report
08.30 Alice u zemlji čudesa
09.30 Djevojke s Beverly
Hillsa, serija
10.30 Sex, ljubav i tajne, serija
11.30 Kuća na plaži, serija
12.30 Svi mrže Chrisa, serija
13.00 Nad lipom 35,
hum. glazbeni show
14.00 Hercule Poirot: Ubojstvo
na ladanju, igrani film
15.40 Osveća, igrani film
17.10 Vijesti Nove TV
17.20 U klinču, igrani film
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Nad lipom 35,
hum. glazbeni show
21.10 Goli pištolj 2, igrani film
22.40 Red Carpet,
zabavna emisija
23.40 Svi mrže Chrisa, serija
00.10 Zvezdane staze:
Generacije, igrani film
02.10 Trekkies, igrani film
03.40 Red Carpet, emisija
04.40 Kraj programa

06.55 Krava i pilić
07.20 Looney tunes
07.40 Jagodica Bobica,
crtana serija
08.05 SpužvaBob Skockani,
crtana serija
08.25 Ludo zaljubljen,
dramska serija (R)
09.15 Maheri,
dramska serija (R)
10.05 Nikola,
humoristična serija (R)
10.30 Centar svijeta,
humoristična serija (R)
10.55 Juwanna Mann,
igrani film, komedija (R)
12.25 Čudo u San Franciscu,
igrani film, drama
14.00 Edel i Starck: snažni i
odvažni,
humoristična serija
14.50 Jednom lopov,
kriminalistička serija
15.40 Dokaz života, igrani
film, akcijski (R)
17.50 Ekkluziv, magazin
18.30 Vijesti

19.05 Salto, zabavna emisija
20.00 Vatrene lisice, igrani film
22.00 Crni bombarder,
film, komedija
00.05 FBI istraga, serija
00.55 Novi forenzičari, serija
01.45 Kažnjnik, film, (R)

**PONEDJELJAK
9.7.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
09.05 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Gilmoreice 6., serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Savršeni morski pas
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - U registraturi,
dramska serija
14.15 - Idemo na sjever
14.55 - Hrvatsko podmorje 1.:
Mljet 2.
15.25 - Glazbena emisija
16.00 - Hrvatska danas
16.15 - Mir i dobro
16.40 - City Folk: Helsinki
17.10 - Ljubav u zaleđu, serija
17.55 - Vijesti
18.10 - 30 u hladu
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Čarolija 9., serija
21.10 - Latinica:
Prevareni turisti, 1. dio
22.10 - Latinica:
Prevareni turisti, 2. dio
22.45 - Vijesti
22.55 - Vijesti iz kulture
23.05 - Ljetni hit: Vanity Fair,
britansko-američki film
01.25 - Vijesti dana
01.30 - Dobro ugođena večer:
Carmine burana (Bundek)
02.30 - CSI: Las Vegas 7.
03.15 - Allo, allo 2. - serija
03.45 - Reprizni program
04.30 - Latinica:
Prevareni turisti
06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.00 - TV vodič
08.05 - Žutokljunac
09.00 - Grimmove bajke,
crtana serija
09.25 - Tema tjedna
09.35 - Navrh jezika
09.45 - Kronika MDF Šibenik
10.10 - Dečko ili cura,
serija za mlade
10.35 - Fletch, američki film
12.15 - Mini-serija
13.25 - Ljeto nam se vratilo...

14.10 - O.C. 1., serija
14.55 - Tree Hill 1., serija
15.40 - Vijesti na Drugom
15.47 - Šaptačica duhovima,
serija
16.30 - Simpsoni 15., serija
16.52 - Simpsoni 15., serija
17.15 - Joey 2., serija
17.40 - Grimizna plima,
američki film
19.30 - Allo, allo 3. -
humoristična serija
20.20 - CSI: Las Vegas 7.
21.05 - Luda kuća 1., TV serija
21.45 - Bitange i princeze 1.,
serija
22.25 - Vijesti na Drugom
22.30 - Sportske vijesti
22.40 - Zakon i red: Odjel za
žrtve 7., serija
23.30 - C.S.I. Las Vegas 6.,
serija
00.15 - OZ 1., serija
01.10 - Newyorški plavci 12.,
serija
01.55 - Ljeto nam se vratilo...
02.35 - Pregled programa
za utorak

06.50 Ninja kornjače
07.15 Yu-Gi-Oh GX,
crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.05 Cosby show, serija
09.00 Nova lova - TV igra
11.00 Ljubav i mržnja, serija
12.00 Vijesti
12.10 Oluja, serija
13.20 Bumerang, serija
14.20 Naša mala klinika, serija
15.30 Sve što znam o
muškarcima, serija
16.00 Will I Grace, serija
16.30 Seinfeld, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Cosby show, serija
18.20 Bumerang, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 Tema dana s Hloverkom
20.00 Naša mala klinika, serija
21.00 Neposredna opasnost,
igrani film
23.20 Vijesti Nove TV
23.40 Sex inspektori, serija
00.40 Seinfeld, serija
01.10 Will I Grace, serija
01.30 Sve što znam o
muškarcima, serija
02.00 Rodney, serija
02.20 Zvezdane staze:
Generacije, igrani film
04.30 Zuhra light show,
zabavna emisija
05.30 Kraj programa

07.10 Transformers Energon
07.30 Dodir s neba,
fantastična drama (R)
08.20 Cobra 11,
kriminalistička serija (R)
09.10 Deseta policijska
10.00 Princ iz Bel-Aira,
humoristična serija (R)
10.30 Puna kuća,
humoristična serija (R)
10.55 Pod istim krovom,
humoristična serija (R)
11.20 Sam svoj majstor,
humoristična serija (R)
11.40 Bračne vode,
humoristična serija (R)
12.10 Sudnica, show (R)
12.35 Ekkluziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Imamo li ekipu za
očevit?, talk show
14.15 Dodir s neba, drama
15.05 Cobra 11,
kriminalistička serija
15.55 Princ iz Bel-Aira,
humoristična serija
16.20 Puna kuća,
humoristična serija
16.45 Pod istim krovom,
humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor,
humoristična serija
17.35 Bračne vode,
humoristična serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.15 Salto, zabavna emisija
20.00 CSI,
kriminalistička serija
20.45 CSI: Miami, serija
21.35 Paklena škvala,
igrani film, drama
23.05 Vijesti
23.20 Vatrene lisice,
igrani film, triler (R)
01.15 Novi forenzičari,
serija (R)

**UTORAK
10.7.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
09.05 - Hrvatska vina: Faros,
emisija pod
pokroviteljstvom
09.07 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Gilmoreice 6., serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Divlji Karibi:
Pakao uragana
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - U registraturi,
dramska serija
14.15 - Idemo na sjever

14.55 - Hrvatsko podmorje 2.
15.25 - Glazbena emisija
16.00 - Hrvatska danas
16.15 - Znanstvene vijesti
16.20 - Dan kada... Dan kada
sam htio u raj - put jedne
žive bombe

17.15 - Ljubav u zaleđu, serija
17.55 - Vijesti
18.10 - 30 u hladu
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Čarolija 9., serija
21.05 - Fokus
22.20 - Vijesti
22.30 - Vijesti iz kulture
22.40 - Ljetni hit: Domovina,
američki film
00.30 - Vijesti dana
00.35 - Ponoćna antologija:
Pedar, iranski film
02.10 - Dr. House 2., serija
02.55 - Hitna služba 12., serija
03.40 - Allo, allo 2. -
humoristična serija
04.10 - Reprizni program
06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.00 - TV vodič
07.40 - TV raspored
07.55 - Žutokljunac
08.50 - Grimmmove bajke,
crtana serija
09.15 - Tema tjedna
09.25 - Pročitani
09.35 - Abeceda EU: D
09.50 - We Will Rock!, finski
dokumentarni film
10.05 - Dečko ili cura,
serija za mlade
10.30 - Serija
12.00 - Serija
13.30 - Ljeto nam se vratilo...
14.10 - O.C. 1., serija
14.55 - Tree Hill 1., serija
15.40 - Vijesti na Drugom
15.47 - Šaptačica duhovima,
serija
16.30 - Simpsoni 15., serija
16.52 - Simpsoni 15., serija
17.15 - Joey 2.,
humoristična serija
17.45 - Vanity Fair,
britansko-američki
20.05 - Hitna služba 12., serija
20.50 - Luda kuća 1., TV serija
21.30 - Bitange i princeze 1.,
serija
22.10 - Vijesti na Drugom
22.15 - Sportske vijesti
22.25 - Dr. House 2., serija
23.15 - C.S.I. Las Vegas 6.,
serija
00.00 - OZ 2., serija
00.55 - Newyorški plavci 12.,
serija
01.40 - Ljeto nam se vratilo...
02.20 - Pregled programa
za srijedu

06.50 Ninja kornjače,
crtana serija
07.10 Yu-Gi-Oh GX,
crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova - TV igra
11.00 Ljubav i mržnja, serija
12.00 Vijesti
12.10 Oluja, serija
13.20 Bumerang, serija
14.20 Naša mala klinika, serija
15.30 Sve što znam o
muškarcima, serija
16.00 Will i Grace, serija
16.30 Seinfeld, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Cosby show, serija
18.20 Bumerang, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 Tema dana s Hloverkom
20.00 Naša mala klinika, serija
21.00 Najluđi provod u Europi,
igrani film
22.40 Vijesti Nove TV
23.00 Sex inspektori, serija
23.50 Seinfeld, serija
00.20 Will i Grace, serija
00.50 Sve što znam o
muškarcima, serija
01.20 Rodney, serija
01.40 Neposredna opasnost,
igrani film
04.00 Zuhra light show,
zabavna emisija
05.00 Kraj programa

07.30 Transformers Energon
07.50 Dodir s neba, drama (R)
08.40 Cobra 11, serija (R)
09.30 Deseta policijska
10.20 Princ iz Bel-Aira, (R)
10.50 Puna kuća, serija (R)
11.15 Pod istim krovom,
humoristična serija (R)
11.40 Sam svoj majstor,
humoristična serija (R)
12.00 Bračne vode, serija (R)
12.30 Sudnica, show (R)
12.55 Exploziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Mobbing: uništena
uredskim urotama,
talk show
14.15 Dodir s neba, drama
15.05 Cobra 11,
kriminalistička serija
15.55 Princ iz Bel-Aira,
humoristična serija
16.20 Puna kuća, serija
16.45 Pod istim krovom,
humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor,
humoristična serija

17.35 Bračne vode,
humoristična serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Exploziv, magazin
19.15 Salto, zabavna emisija
20.00 Bibin svijet,
serija (dvije epizode)
21.10 Nadreality show
21.40 Mjenjačnica, zabavna
emisija (dvije epizode)
23.25 Zakon braće, serija
00.15 Vijesti
00.30 Paklena škvala,
igrani film, drama (R)

**SRIJEDA
11.7.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
09.05 - Syngenta - poljo.
savjetnik, emisija pod
pokroviteljstvom
09.07 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Gilmoreice 6., serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Divlji Karibi:
Skrivene obale
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - U registraturi, serija
14.05 - Idemo na sjever
14.45 - Hrvatsko podmorje 2.
15.15 - Glazbena emisija
16.00 - Hrvatska danas
16.15 - Velike pivnice:
Pivnica Georges
17.10 - Ljubav u zaleđu, serija
17.55 - Vijesti
18.10 - 30 u hladu
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Čarolija 9., serija
21.05 - Boje turizma: Istra
22.15 - Piramida Extra
23.00 - Vijesti
23.10 - Vijesti iz kulture
23.20 - Ljetni hit: Opasne veze,
američko-britanski film
01.20 - Vijesti dana
01.25 - Festivalski filmovi:
Sestre Bronte,
francuski film
03.15 - Bostonsko pravo, serija
04.00 - Eureka, serija - pilot
06.00 - Dvoboj strasti, serija

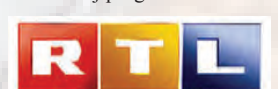

07.00 - TV vodič
07.50 - TV raspored
08.05 - Žutokljunac
09.00 - Grimmmove bajke
09.25 - Tema tjedna
09.35 - Navrh jezika

09.45 - Kratki spoj
10.00 - Iznad crte
10.15 - Sjedinica Hrvatskog
sabora, prijenos
13.25 - Ljeto nam se vratilo...
14.10 - O.C. 1., serija
14.55 - Tree Hill 1., serija
15.40 - Vijesti na Drugom
15.47 - Šaptačica duhovima
16.30 - Simpsoni 15., serija
16.52 - Simpsoni 15., serija
17.15 - Joey 2., serija
17.40 - Domovina, film
19.30 - Allo, allo 3. - serija
20.10 - Bostonsko pravo 1.,
serija
20.55 - Luda kuća 1., TV serija
21.35 - Bitange i princeze 1.
22.15 - Vijesti na Drugom
22.20 - Sportske vijesti
22.23 - Vrijeme sutra
22.30 - Eureka, serija
23.30 - C.S.I. Las Vegas 6.
00.15 - OZ 2., serija
01.10 - Newyorški plavci 12.
01.55 - Ljeto nam se vratilo...
02.35 - Pregled programa
za četvrtak

06.50 Ninja kornjače
07.15 Yu-Gi-Oh GX
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova - TV igra
11.00 Ljubav i mržnja, serija
12.00 Vijesti
12.10 Oluja, serija
13.20 Bumerang, serija
14.20 Naša mala klinika, serija
15.30 Sve što znam o
muškarcima, serija
16.00 Will i Grace, serija
16.30 Seinfeld, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Cosby show, serija
18.20 Bumerang, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 Tema dana s Hloverkom
20.00 Naša mala klinika, serija
21.00 Zvuk grmljavine, film
22.40 Vijesti Nove TV
23.00 Sex inspektori, serija
00.00 Seinfeld, serija
00.30 Novac, business magazin
01.00 Will i Grace, serija
01.30 Sve što znam o
muškarcima, serija
01.50 Ništa zajedničko, serija
02.20 National geographic
report
02.20 Mama je najbolja, film
04.00 Zuhra light show,
zabavna emisija
05.00 Kraj programa

07.30 Transformers Energon
07.50 Dodir s neba, drama (R)
08.40 Cobra 11, serija (R)
09.30 Deseta policijska
10.20 Princ iz Bel-Aira, (R)
10.50 Puna kuća, serija (R)
11.15 Pod istim krovom, (R)
11.40 Sam svoj majstor, (R)
12.00 Bračne vode, serija (R)
12.30 Sudnica, show (R)
12.55 Exploziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Tko to tamo pjeva
narodnjake?, talk show
14.15 Dodir s neba, drama
15.05 Cobra 11, serija
15.55 Princ iz Bel-Aira,
humoristična serija
16.20 Puna kuća, serija
16.45 Pod istim krovom,
humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor,
humoristična serija
17.35 Bračne vode,
humoristična serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Exploziv, magazin
19.15 Salto, zabavna emisija
20.00 CSI, serija
20.45 CSI: Miami,
kriminalistička serija
21.35 Dokaz krivnje,
kriminalistička serija
22.20 Zakon braće,
kriminalistička serija
23.10 Vijesti
23.25 Zakon braće, serija
(dvije epizode) (R)

**ČETVRTAK
12.7.2007.**

06.45 - TV raspored
09.05 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Gilmoreice 6., serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Veliki pothvat -
uhodjenje gnuova:
Putovanje
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - U registraturi, serija
14.15 - Idemo na sjever
14.55 - Hrvatsko podmorje 2.
15.25 - Glazbena emisija
16.00 - Hrvatska danas
16.15 - Velike pivnice: La
cigale - prelijepa kao
iz snova
17.10 - Ljubav u zaleđu, serija
17.55 - Vijesti
18.10 - 30 u hladu
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Čarolija 9., serija
21.05 - Magazin
21.55 - Kratki susreti

22.40 - Vijesti
23.00 - Ljetni hit: About Schmidt, američki fiklm
01.05 - Vijesti dana
01.10 - Entropija, američki film
02.55 - CSI Miami 5., serija
03.40 - Monk 3., serija
04.25 - Allo, allo 3. - serija
04.50 - Reprizni program
05.20 - Kratki susreti
06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.00 - TV vodič
07.50 - TV raspored
08.05 - Žutokljunac
09.00 - Grimmove bajke, crtana serija
09.25 - Tema tjedna
09.35 - Kokice
09.45 - Abeceda EU: E (1.)
10.00 - Kako žive životinje
10.15 - Sjednica Hrvatskog sabora, prijenos
13.25 - Ljeto nam se vratilo...
14.10 - O.C. 1., serija
14.55 - Tree Hill 1., serija
15.40 - Vijesti na Drugom
15.47 - Šaptačica duhovima, serija
16.30 - Simpsoni 15., serija
16.52 - Simpsoni 15., serija
17.15 - Joey 2., serija
17.40 - Film
19.10 - Corto Maltese, crtana serija
19.30 - Allo, allo 3. - serija
20.10 - CSI: Miami 5., serija
20.55 - Luda kuća 1., TV serija
21.35 - Bitange i princeze 1., serija
22.15 - Vijesti na Drugom
22.20 - Sportske vijesti
22.30 - Monk 3., serija
23.20 - C.S.I. Las Vegas 6.
00.05 - OZ 2., serija
01.00 - Newyorški plavci 12.
01.45 - Ljeto nam se vratilo...
02.25 - Pregled programa za petak

06.50 Ninja kornjače
07.10 Yu-Gi-Oh GX
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova – TV igra
11.00 Ljubav i mržnja, serija
12.00 Vijesti
12.10 Oluja, serija
13.20 Bumerang, serija
14.20 Naša mala klinika, serija
15.30 Sve što znam o muškarcima, serija
16.00 Will I Grace, serija
16.30 Seinfeld, serija
17.00 Vijesti Nove TV

17.20 Cosby show, serija
18.20 Bumerang, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 Tema dana s Hloverkom
20.00 Naša mala klinika, serija
21.00 Smrt iz morskih dubina, igrani film
22.40 Vijesti Nove TV
23.00 Sex inspektori, serija
23.50 Seinfeld, serija
00.20 Will I Grace, serija
00.50 Sve što znam o muškarcima, serija
01.10 Rodney, serija 7
01.40 Zvuk grmljavine, film
03.20 Zuhra light show, zabavna emisija
04.20 Kraj programa

07.30 Transformers Energon
07.50 Dodir s neba, fantastična drama (R)
08.40 Cobra 11, serija (R)
09.30 Deseta policijska
10.20 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija (R)
10.50 Puna kuća, humoristična serija (R)
11.15 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
11.40 Sam svoj majstor, humoristična serija (R)
12.00 Bračne vode, humoristična serija (R)
12.30 Sudnica, show (R)
12.55 Exploziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: NLO: Paški dosje X, talk show
14.15 Dodir s neba, drama
15.05 Cobra 11, kriminalistička serija
15.55 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija
16.20 Puna kuća, humoristična serija
16.45 Pod istim krovom, humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.35 Bračne vode, humoristična serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Exploziv, magazin
19.15 Salto, zabavna emisija
20.00 Mijenjam ženu, dokumentarna sapunica (dvije epizode)
22.10 Galaktička pustolovina, igrani film, komedija/znanstveno-fantastični
23.55 Vijesti
00.10 CSI, kriminalistička serija (R)
00.55 CSI: Miami, kriminalistička serija (R)

TV TJEDNIK

Emisija na hrvatskom jeziku »TV Tjednik« na programu YU ECO televizije emitira se petkom u 22,30. Repriza je nedjeljom u 10,30 sati.
E-mail: tvttjednik@yahoo.com

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o hrvatskim manjinama i iseljeništvu »Glas domovine«, emitira se srijedom na programu HRT1, u terminu od 16 sati.

HRVATSKA KRONIKA

Program o hrvatskoj nacionalnoj manjini u Mađarskoj na hrvatskom jeziku uz mađarski prijevod emitira se srijedom s početkom u 12 i 30 sati na programu MTV 1.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE PROGRAMSKA SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 – 19,00

- Najava programa
- Večernji dnevnik
- Agencijske vijesti iz zemlje
- Agencijske vijesti iz RH
- Kronologija
- Jezični savjetnik 'Govorimo hrvatski'

19,00 – 19,30

- Poetski predah
- 'Popularne melodije' – zabavna glazba (ponedjeljkom)
- 'Na valovima hrvatske glazbene tradicije' – narodna glazba (utorkom)
- 'Veliki majstori glazbe' – ozbiljna glazba (srijedom)
- 'Rock vremeplov' (četvrtkom)
- 'Minute za jazz' (petkom)

19,30 – 20,00

- 'Ususret Europi' (ponedjeljkom)
- 'Kulturna povijest' (utorkom)
- 'Putokazi' (srijedom)
- 'Iz hrvatske književne baštine' (četvrtkom)
- 'Kamo za vikend' (petkom)

20,00 – 20,30

- 'Aktualije' (ponedjeljkom)
- 'Gospodarski magazin' (utorkom)
- 'Otvoreni studio' (srijedom)
- 'Kultura četvrtkom' (četvrtkom)
- 'U društvu s mladima' (petkom)
- 20,30 – 21,00**
- Glazba, izvanredne emisije (specijali, reportaže)
- Blic vijesti i odjava programa

PROGRAMSKA SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana, glazba
- 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
- 20,00 'Razgovor s povodom', zabavna glazba
- 20,55 Odjava programa

Nedjelja

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana
- 18,10 'Nedjeljni mozaik' (zanimljivosti, moda, Tjedni vodič)
- 19,30 'Priča za laku noć' – Dječja emisija
- 20,00 'Ljudi nizine'
- 20,30 Narodna glazba

Mali oglasi

Prodajem kuću u Starom Žedniku, u centru sela, 84 m², dvije sobe, kuhinja i kupatilo. Plac je dvije motike s postojećim objektima. Interesirati se na broj tel. 024/ 787 - 091 ili 063/ 808 - 7840.

Prodajem sliku »Krizanteme sa svijećom« 1990. autora Stipana Šabića (1928.-2003.), tehnika suhi pastel, dimenzije 67 x 47 cm, uokvirena 85 x 65 cm. Molimo javiti se na telefon 024/ 550 - 163.

Prodajem traktor Belarus tip MTZ 952, ravan most, proizveden 2005. godine, radio 330 sati. Informirati se na tel: 025/ 428 - 291 od 20-23 sati.

Izdajem apartmane na otoku Čiovu, pokraj Trogira. Tel: 063/ 716 - 1760

Prodajem šarplanince, štenad šampionskog podrijetla i odrasle ženke i mužjake izuzetnog eksterijera i karaktera. Tijekom cijele godine prodajem, Karan. Tel: 025/ 830 - 475 i 063/ 717 - 4888.

Prodajem staru kuću za rušenje, MZ »Novo selo«. Plac 340 m², Tel. 024/ 532 - 505.

Dajem u zakup lijep poslovni prostor u centru grada (35 četvornih metara) sastavljen iz dvije prostorije plus sanitarni čvor. Tel: 064/ 229 - 6773

Prodajem veliku dvosobnu kuću u Đurđinu, Matka Vukovića 20. s nusprostorijom, uz asfaltni put, na čošku. Čisto vlasništvo. Legalizirana gradnja. Pitati na telefon 064/ 239 - 0122, Tomica Crnković.

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Štovani čitatelji našeg i vašeg tjednika,

I dalje nastavljamo s objavljivanjem rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon koji ćemo objavljivati u svakom broju »Hrvatske riječi«.

Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

HRVATSKARIJEČ

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađordev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE
"URNA"
 A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PREDUZEĆE ZA PRODAJU
 POGREBNE OPREME
 PREVOZ I CEREMONIJAL
 SAHRANE

Tel.: 024/558-011

Cvečara:
 Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavlja cestovni prijevoz putnika na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica – Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno
- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)
- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobuskoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

DAN DUNAVA U BAČKOM MONOŠTORU

